

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 11 de febrer de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XIV - Núm. 699 175 ptes.

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

L'objectiu primordial de Mans Unides és eradicar la fam del món. Els cristians que vivim en situacions de benestar material no podem tancar els ulls a la geografia de la fam. La nostra solidaritat i la nostra fraternitat pot esdevenir un ajut eficaç perquè altres germans surtin de la seva misèria. Donar i donar-se és font de riquesa evangèlica. No ens oblidem de fer aquests dies una aportació extraordinària a una "campanya" que és permanent.

LLINDAR ■ Manuel Valls i Serra, director

La sol·licitud del Papa per l'Àfrica

El juny passat, quan Joan Pau II va anar a Angola, un periodista li preguntà si l'Àfrica constituïa la principal preocupació del seu pontificat, a la qual cosa el Papa respongué: "Si és la principal, no ho sé; però certament és una de les més grans preocupacions que tinc. Penso que tant més cal donar a l'Àfrica com més aquesta és oblidada i abandonada". Aquesta resposta ens permet comprendre per què Joan Pau II ha pelegrinat per desena vegada al cor del continent africà. El papa Pau VI només viatjà una vegada a l'Àfrica. Fou una visita ràpida a Uganda, del 31 de juliol al 2 d'agost del 1969. I els diaris dels països rics es dedicaren a criticar-lo perquè en comptes de viatjar a Nigèria, la qual estava en guerra per causa de la secessió de Biafra, havia decidit viatjar a la pacífica Uganda. En aquell cas s'hi afegia, també, l'element religiós: eren els musulmans del Nord els qui s'oposaven als cristians de Biafra. Al papa Pau el feren patir molt aquelles crítiques, quan el que ell pretenia era només d'evitar "interpretacions polítiques". Amb tot, a Kampala, rebé per separat les delegacions de Nigèria i de Biafra i féu tot el que era al seu abast per aconseguir un compromís entre les parts. Fins arribà a sol·licitar una intervenció de les Nacions Unides. Ara que Joan Pau II, més agosarat, ha viatjat no sols a Uganda, on el problema de la sida és tan greu, sinó que s'ha arriscat a una visita tan delicada, i fins i tot exposada, com la del Sudan, no veig que el fet despertí gaire entusiasme. Quan surti al carrer aquest número, el Papa haurà ja aterrat a Karthoum. Les nou hores que Joan Pau II haurà passat al Sudan mereixen la nostra especial atenció. Com a catòlics no ens poden passar per alt. Per primera vegada un Papa haurà celebrat la missa en un país on vigeix la rígida aplicació de la "sharia", la llei islàmica, i on al sud del país els dos milions de catòlics estan patint una implacable persecució. Allí, Joan Pau II haurà dit, de manera clara i inequívoca, als governants, que la llei alcorànica només pot ser aplicada als creients de l'Islam i que de cap manera no es pot imposar aquesta llei a aquells que tenen una altra fe. El Papa, en aquest seu desè pelegrinatge a l'Àfrica, ha denunciat, una vegada més, els mals, les violències i la pobresa de les quals són víctimes tantes poblacions del continent africà. Joan Pau II, amb aquest viatge, s'ha manifestat també com un gran defensor de la llibertat religiosa i com un Papa que es preocupa seriosament de la problemàtica del catolicisme africà. Algú ha dit que la seva sol·licitud pastoral per l'Àfrica és tan gran que, fins i tot, podria un dia rebre el nom de Joan Pau "l'Africà".

Per desena vegada el Papa pelegrina a l'Àfrica

El Papa convoca a treballar junts cristians i musulmans

(informació
a pàg. 7)

El Sant Pare ha recordat als cristians i als musulmans que en els seus credos tenen punts en comú "com el lloc concedit a la pregària, l'apreci de la moral, el sentit de la dignitat de la persona humana oberta a la transcendència"

VOLEU CONÈIXER

PARÍS

DES DEL CAIRE CRISTIÀ

Podeu fer-ho en el pelegrinatge preparat per Mn. Joan E. Jarque

Del 15 al 21 d'abril

Celebracions religioses a Saint Gervais, a la Medalla Miraculosa (rue du Bac), a la Mare de Déu des Victoires, a Notre Dame i amb les Germanetes de Betlem.

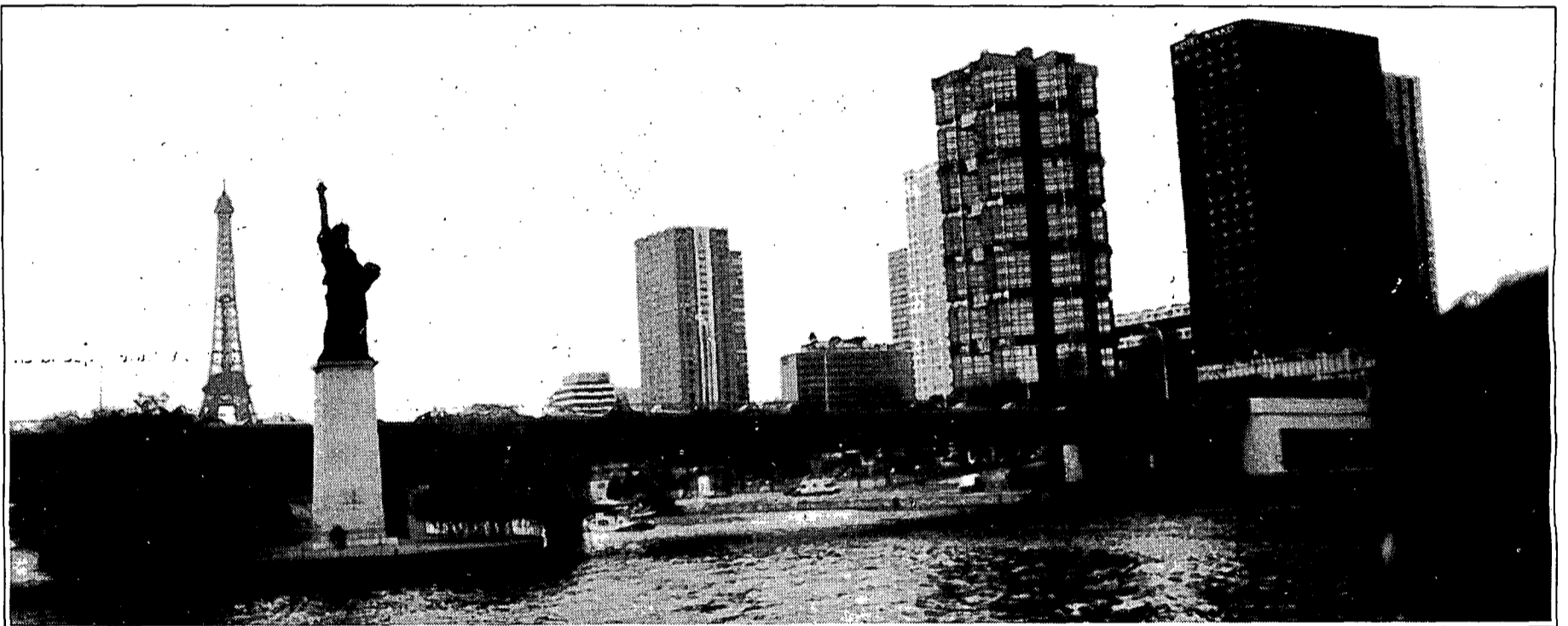
Visites: panoràmica de la ciutat, Montmartre i Sacré Coeur, Torre Eiffel, Invàlids, Halles, centre Pompidou, la Défense, bosc de Boulogne, Versailles, etc.

Recepcions: a la Unesco i a Bayard Presse (editora de "La Croix")

AIXÍ PODREU CONÈIXEREL ROSTRE CRISTIÀ DE PARÍS

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

AQUESTA ÉS LA VOSTRA OPORTUNITAT D'ANAR A

TERRA SANTA

COM A "PELEGRINS DE LA PARAULA"

Del 10 al 19 de març

Pas a pas amb el Nou Testament i seguint les directrius de l'Escola Bíblica de Montserrat i les pautes confiades del 1981 ençà als Amics de "Catalunya Cristiana".

PER LA JUDEA I LA GALILEA

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, Litóstratos, cenacle, muralles de la ciutat, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, Betesda, mont Sió, etc.), els seus barris i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), així com Betlem, Jericó i la muntanya de la Quarentena, monestir i coves de Qumram, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Càfarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, Cesarea, etc.

UN AUTÈNTIC PELEGRINATGE AL PAÍS DE JESÚS I UNA VIVÈNCIA EXCEPCIONAL DE REFLEXIÓ, DE PREGÀRIA I DE CELEBRACIÓ DE LA FE A LES FONTS MATEIXES DE LA NOSTRA SALVACIÓ

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11. 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

Davant la LVII Assemblea plenària de l'Episcopat espanyol

Aquests propers dies es parlarà de la Conferència Episcopal espanyola. La seva LVII assemblea plenària comportarà la renovació dels seus càrrecs, començant pel de president, i això, lògicament, sempre provoca una certa expectació. A part de les informacions que donaran els mitjans de comunicació, hi ha uns quants conceptes bàsics que cal que tots els catòlics tinguin ben assumits.

En primer lloc, serà bo que circumscriuim la significació de les conferències episcopals. Es tracta d'un organisme que ha guanyat importància a partir del Vaticà II, el qual va declarar-les obligatòries. Ara bé, la seva importància és relativa. No són essencials a l'Església, com ho són, en canvi, les esglésies particulars o diòcesis. Allò que constitueix l'estructura substancial de la nostra Església apostòlica és la seva existència en esglésies locals, cada una al voltant d'un membre del col·legi episcopal que té per cap el Papa. L'Església de Crist està present i actua en l'església local, "unida al seu pastor i congregada per ell en l'Esperit per mitjà de l'Evangeli i l'Eucaristia" (Christus Dominus, 11): Cada bisbe és el pastor propi de la seva diòcesi i només en determinades circumstàncies està subjecte a les decisions d'una conferència episcopal. Fora d'aquests casos, ni la conferència ni el seu president no poden actuar en nom de tots els bisbes, a no ser que cadascun d'ells hi hagi donat el seu consentiment. (Cànon 455,4) La funció del bisbe, això sí, no s'esgota en la diòcesi: el seu carisma el fa, com els apòstols, pastor de tota l'Església i primer responsable de l'evangelització. Però aquesta col·legialitat té caràcter universal. Les conferències, diu Ratzinger, només en són realitzacions parcials que remeten al tot.

Aquestes precisions van encaminades a evitar que, per mimetisme de l'organització de l'Estat, s'atribueixin a les conferències episcopals característiques que no tenen. No és correcte, per exemple, que la premsa ens presenti el president d'una conferència episcopal com a president de l'Església o dels catòlics d'un país. Cal matisar una mira més. La comunió eclesial de cada fidel cristià passa essencialment pel seu bisbe i pel de Roma.

Això no vol dir, prou ho comprèn el lector, que no atorguem a les conferències episcopals tota la importància que tenen, "com una expressió possible i una manifestació apropiada de la solidaritat del cos episcopal" —com diu Hamer— i, doncs, de tot el cos eclesial. Aquest reconeixement ens fa desitjar que la renovació de la CEE que resulti de la seva propera Assemblea ajudi de debò les nostres esglésies en la seva realitat plural. El debat que recentment ha tingut lloc entre nosaltres entorn de la conferència episcopal catalana ha estat significatiu, malgrat algunes inexactituds i simplificacions excessives que s'han sentit. Significa, sens dubte, que, a més del que ja fa la Conferència Episcopal tarraconense —que cal donar a conèixer als catòlics i a tota la societat— les nostres comunitats senten la necessitat d'un pas endavant qualitatiu. La realitat de tantes activitats pastorals i de moviments que es conjunten a nivell català ha de trobar una traducció jurídica més clara i més àgil. L'existència d'una llengua pròpia, expressió d'una cultura diferenciada, ha d'assolir mecanismes de connexió amb Roma directes, simultanis amb els que tenen les altres llengües. El fet de la transferència al govern autonòmic de tantes matèries importants, com l'educació i la sanitat, demana a l'Església de Catalunya més gruix jurídic. Recordem que els governs d'alguns "lands" d'Alemanya han arribat a establir acords internacionals amb la Santa Seu, i no li ha passat res a l'Estat alemany...

Perquè aquest pas qualitatiu sigui possible, ens agradaria, d'entrada, que els nous dirigents de la CEE enfilessin decididament la via d'una regionalització que s'ajustés, si més no, a l'actual Estat de les autonomies.

S'ha dit públicament que el nou catecisme utilitza una teologia antiquada. La mateixa, s'ha dit, que la dels anys trenta. També s'ha afirmat, referint-se a un punt concret —el de la pena de mort i també el de la guerra—, que no està d'acord amb la sensibilitat del món d'avui. Potser siguin aquestes dues, les crítiques que aparentment tenen més consistència, de les moltes que se n'han fet frívolament, sense haver-ne llegit el text.

Cal tenir en compte, d'antuvi, que el catecisme no és un llibre de teologia. Els teòlegs han de raonar no solament en un pla seriós i científic, sinó cercant "nous camins" per fer més a prop dels homes el misteri cristià que mai no es podrà esclarir plenament —ja no seria misteri—, però que s'ha de presentar com a raonable.

Per això la teologia —fruit del geni humà, a fi de comptes— ha d'evolucionar. I els teòlegs no poden acontentar-se repetint allò que sempre han dit: "Han de ser creatius" com va afirmar clarament Joan Pau II adreçant-se als teòlegs espanyols.

Però les inquisicions o investigacions teològiques han de madurar plenament per tal que puguin assumir-se en un catecisme que ha de ser "punt de referència indiscutible".

És veritat que existeixen explicacions diferents per aproximar a la intel·ligència de l'home les veritats de la fe: sobre el pecat original, per exemple, i sobre altres misteris cristians. Però aquestes explicacions no han

Per això es diu explícitament que aquest Catecisme de l'Església Catòlica va adreçat especialment als bisbes i a tots aquells que han de preparar els instruments catequètics adequats.

És evident que la psicologia i la sensibilitat de l'home d'avui han canviat notablement en els últims anys, com es manifesta explícitament respecte a la "pena de mort" que abans s'imposava amb normalitat i fins i tot per exigències del bé comú; i també sobre les guerres que teòricament tothom abomina.

Però la realitat és molt complexa. Els mateixos que proclamen l'abolició total de la pena de mort als

«Les inquisicions o investigacions teològiques han de madurar plenament per tal que puguin assumir-se en un catecisme que ha de ser "punt de referència indiscutible"»

criminals, són defensors de la mort als innocents: el nen, no nascut, els malalts terminals, els ancians i subnormals profunds que són una nosa per a la societat.

Tothom abomina la guerra. Però la guerra continua essent una plaga de la humanitat. I sempre han existit i existiran "bojos" que vulguin aconseguir per la violència, allò que no podran aconseguir amb mitjans pacífics.

El catecisme proposa en tots dos casos una norma segura i ferma. La vida és un "do de Déu". Cap home —ni particular ni amb poder polític— no pot llevar la vida a un semblant. Admet, es veritat, alguna excepció que, en aquest cas, confirma la regla. Ningú no podrà recolzar-se en la doctrina del catecisme per atemptar contra la vida d'un semblant.

I aquest principi que estableix el catecisme val per a tothom i per a qualsevol mena

de vida: la del no nascut, la de l'ancià. Cosa que no accepten els que critiquen la manca de sensibilitat dels principis cristians.

S'ha dit —i crec que és veritat— que la civilització moderna s'ha convertit en la civilització de la mort. El catecisme advoca terminantment per la vida.

És difícil mantenir la prohibició total de la guerra, fins i tot reconeixent que ara les guerres són cruelíssimes i absurdes, perquè tampoc no es poden primar els bojos i els violents injustos.

Estic plenament convençut que s'ha dut a terme en la redacció del catecisme una tasca molt interessant i molt seriosa. Té buits i defectes com qualsevol obra humana. Però dona seguretat en la vida a tothom: no solament als cristians.

Vicente Enrique i Tarancón, cardenal, ex-Arquebisbe de Madrid, i ex-president de la Conferència Episcopal Espanyola (De "Vida Nueva")

Catecisme de l'Església catòlica

■ Vicente Enrique i Tarancón

estat encara assumides pels mateixos teòlegs, almenys en la seva immensa majoria.

El catecisme no ha pogut —no havia de fer-ho— consagrar aquestes explicacions mentre siguin discutides a les "escoles". Encara que els seus redactors s'han esforçat, mantenint la interpretació tradicional a subratllar alguns aspectes que adapten millor la veritat religiosa a la mentalitat de l'home d'avui. És cert, a més, que Sant Tomàs va fer una tasca meravellosa encarnant les veritats cristianes en una filosofia determinada. Filosofia que ara no té l'acceptació universal que aleshores tenia. I aquesta filosofia s'haurà d'adaptar a la mentalitat i a la manera de pensar dels pobles orientals, per exemple. Aquesta és la missió de les conferències episcopals que hauran d'aplicar i traduir aquestes formulacions filosòfiques.

Penso concretament en Àfrica i Iberoamèrica, on els seus teòlegs estan fent esforços enormes per inculturar la fe en les seves coordenades filosòfiques i vitals.

RESPIR

No és la meva vocació!

El bisbe Pere Casaldàliga escrivia en el seu diari en ocasió de la seva consagració episcopal: "La meua vocació, com a home, com a cristià, com a bisbe, no és la de no equivocar-me": Jo havia sentit reivindicar algun cop a algú el dret que tots tenim a equivocar-nos, però ara trobo bastant més ajustada la manera de dir del bisbe brasiler, en primer lloc potser perquè reivindicar drets em fa una certa angúnia; ja sé que els qui els reivindiquen no ho fan amb la mala intenció que sembla que ara jo els atribueixi. Els antics deien que errar és propi dels homes, però no ho deien com un dret a exercir, sinó com la confessió d'una limitació de què no calia pas avergonyir-se. Així sí: la nostra finitud i la nostra limitació fan que no puguem passar d'equivocar-nos. I això és el que volia dir el bisbe de Balsareny. I si en fèiem una benaurança: Benaurats els qui confessen que s'equivoquen i no tenen por de tornar-hi? Sí, benaurats!

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Rosa Collell, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Antoni Plaja, Tomàs Puntí, Jordi Roigé i Solé, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miradé, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. Compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.
□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

L'exercici del consell a l'Església

■ J. Carrera Planas

Són molts els fidels que formen part d'organismes de participació eclesial: consells pastorals de parròquia, d'arxiprestat, de diòcesi, consell presbiteral. A un nivell més alt podem parlar dels sinodes que convoca periòdicament el Papa i, també, dels concilis, com el que es comença a preparar actualment a Catalunya. La forma de participació de la majoria de cristians en aquests organismes és, com ja indica el nom de molts d'ells, el consell. Quina importància i quina eficàcia té a l'Església l'acció d'aconsejar?

Hi ha una manera banal d'entendre l'exercici del consell. És la que tenen aquells pastors que en minimitzen la importància i creuen que perquè no els obliga jurídicament tampoc no els vincula moralment i eclesialment. Aquesta actitud no reflecteix l'esperit del Vaticà II: "Els preveres han de reconèixer sincerament i promoure la dignitat dels laics i la seva funció pròpia en la missió l'Església... Han d'escoltar els laics, tenir en compte fraternalment els seus desigs. Admetran la seva experiència i la seva competència en els diversos camps de l'activitat humana, a fi de poder reconèixer, plegats, els signes dels temps". (Vida i ministeri dels preveres, 9). Paral·lelament, alguns seglars contempen el consell amb un cert escepticisme o menyspreu: mirant-lo amb criteri civil més que en la perspectiva de l'originalitat de la comunió eclesial, el consideren ineficaz. No cal dir que aquesta segona actitud s'alimenta i pren versemblança de l'anterior...

El cardenal Martini, en una comunicació al seu consell pastoral diocesà, el 1989, va fer una anàlisi molt lúcida sobre "l'aconsejar a l'Església", que ens ofereix elements de reflexió molt valuosos i oportuns.

Situa, l'arquebisbe de Milà, el consell, en el context de la comunicació entre els membres de l'Església. En segueix la pista en el Nou Testament: les cartes, les exhortacions de Sant Pau a formar un sol cos amb un sol Esperit i una sola esperança, i en molts textos més. "Ell assegura a tot el cos l'harmonia i la cohesió, a través de totes les connexions que el nodreixen i el mouen segons la funció pròpia de cada òrgan". (Ef. 4, 16).

Es tracta de l'exercici del do de l'Esperit Sant anomenat precisament Consell. Seguint Sant Tomàs, Martini entén aquest do orientat al discerniment i el vincula amb la benaurança de la misericòrdia. A partir d'aquí, baixa a un conjunt d'aplicacions concretes molt interessants: "El consell, diu, no és un acte purament intel·lectual: és un acte misericordiós que mira amb amor la complexitat de les situacions concretes: parròquies, arxiprestats, Església, societat civil, societat econòmica... Hem

"Hi ha una manera banal d'entendre l'exercici del consell. És la que tenen els pastors que en minimitzen la importància i creuen que perquè no els obliga jurídicament tampoc no els vincula moralment i eclesialment"

de presentar, certament, les exigències evangèliques, però de manera compassiva, bona, humil, humana, pacient". "Sovint ens manca aquell foc humanístic, típic de Jesús". "El consell no és una arma per posar l'altre contra la paret". Parla també, Martini, del gust per la creativitat i la indagació. No n'hi ha prou amb dir cadascú el seu parer i a continuació votar... Cal aprofundir en allò que necessita la comunitat. En la línia d'aquest aprofundiment, hem de preguntar-nos: quin és el problema? L'entendem bé? Com s'ha intentat resoldre'l fins ara? El cardenal arriba, fins i tot, a esmentar l'exemple de les congregacions romanes, les quals treballen sempre a partir d'una ponència o dossier sobre cada qüestió.

No cal dir que aquest bon exerci del consell —"eubòlia"— comporta un altre vessant: l'aconsejar no pot deixar d'acollir-lo amb esperit obert, fràtern, eclesial.

J. Carrera Planas és Bisbe auxiliar de Barcelona

El 29 de desembre de 1942 moria, en el llavors sanatori antituberculós de Puig d'Olena (Vallès oriental), el poeta Màrius Torres. Amb la família a l'exili de la postguerra nostra, va ser enterrat al cementiri de Sant Quirze Safaja on encara descansen les seves despulles.

En aquell centre sanitari, on entre aires boscosos intentaven de retrobar la salut els afectats d'aquella greu malaltia (en aquella època per a molts, incurable), hi havia romàs malalt des del desembre de 1935, poc més de set anys. No va ser possible el seu guariment, però aquest temps i la seva força de voluntat, van ser suficients per a fer d'ell, allò que ell mateix en deia, en la seva carta a Carles Riba del 14 de juliol de 1942, "aquesta cosa absurda: un poeta líric". Avui podem dir que probablement, el millor de la poesia catalana moderna.

Ell que considerava "la poesia com un mitjà expressiu de la personalitat", certament va reeixir a traspasar-nos la seva manera de ser i de pensar, a través d'una poesia personal i íntima que, malgrat d'haver estat molt circumstancial, fou profundament lírica i transcendent.

Potser sense pensar-s'ho, el poeta es retrata ell mateix —dèbil però tenaç, fràgil però perenne— quan dedicava un sonet a l'Última rosa, la poncella escaldada en plena tardor: "Obrint sota la pluja, la seva carn morada, / secreta, en el jardí deshabitada i clos, / tan nua, en l'olorosa misèria del seu cos, / desesperadament, l'última rosa es bada... Ningú no

que ara veia cada vegada més llunyana i enfonsada. Però més cert encara, que ell sabé embolcallar d'esperança les seves penes, àdhuc en les hores més negres.

Confiança en un Déu —amorós, provident, cristià en el fons sinó ben bé en la forma— que no l'havia fet néixer "gra de blat" ni "raig de llum", sinó "home, fecund, fort" i en el repòs del qual enyorava

"Ell que considerava "la poesia com un mitjà expressiu de la personalitat", certament va reeixir a traspasar-nos la seva manera de ser i de pensar, a través d'una poesia personal i íntima que, malgrat d'haver estat molt circumstancial, fou profundament lírica i transcendent"

poder descansar: "Tinc por —tinc confiança. Servitud / no hi hauria més dura que la de l'home lliure / si, tant més fatigat com més s'hagués perdut, / pogués perdre el repòs del teu somriure".

També confiança en la resurrecció de la seva terra dissortada si, malgrat tot, els fills li erem fidels: "Ara que el braç potent de les fúries aterra / la ciutat d'ideals que volíem bastir, / entre runes de somnis colgats, més prop de terra, / Pària guarda'ns: la terra no sabrà mai mentir... Qui pogués oblidar la ciutat que s'enfonsa! / Més llunyana, més lliure, una altra n'hi ha potser, / que en envia, per sobre d'aquest temps presoner, / batecs d'aire i de fe..." (La ciutat llunyana. 1939).

Ell sabia que, com tots tenim, tenia una missió a complir: la perdurabilitat en la paraula. Que malgrat que la "borda paraula humana" a vegades ens pot semblar "cega i vana... opaca i estèril", és ben cert que "menysprear-la seria un crim" perquè, amb ella, per pobra que sigui, podem tornar l'esperança a més d'un solitari adolorit". Per això, mentre s'esgotava la seva vida física, somniava encara "la llengua d'una major

naixença / on sigui cada sil·laba com el batec d'un cor / fent ritme en el torrent d'una sang que no mor".

I el seu somni s'ha fet realitat: els seus poemes seran ja per sempre més, mentre hi hagi catalans sensibles a l'amor i a la bellesa, "sang que no mor".

Des d'ara —des d'aquella festa de l'Any Màrius Torres que va tenir lloc a Puig d'Olena i al Mas Blanc el 24 d'octubre de l'any passat—, sota el rellotge d'aquell Mas Blanc on el poeta va sojornar en jornades de descans i de relativa clama, el seu poema ens recordarà com hem de ser per imitar la noble manera de fer del rellotge de sol: "Marca d'ombra que et mou al pas de l'Univers, / al mur antic i dolç, rodant de segle en segle, / sobre un temps que en nosaltres és fútil i divers, / només la llum és la teva regla... Ah, qui pogués com tu, mogut per Sol més alt, no mesurar tampoc les tenebres avares, / si en la pedra roent del nostre cor mortal / totes les hores no han de ser clares!" (Rellotge de sol. 18 de juliol de 1938).

No mesurar les tenebres i només de la llum fer la nostra regla! Heus ací una norma de vida que ens ensenyà el poeta. Justament ell que tingué tantes "tenebres avares" i tan poques hores clares. Recordem, emocionadament i devota, aquesta seva lliçó.

Lluís Badia i Torras, és pedagog i escriptor

La flama que encara creix

■ Lluís Badia i Torras

et sabrà mai, poncella de novembre! / ¿Per què la teva heroica voluntat de florir, / si tot el món és fred i hostil com el jardí?"

Benaurada la seva "heroica voluntat de florir", de pensar, d'escriure, de deixar-nos en el fràgil paper, la serenor, la gràcia dels seus versos, profunds i alats alhora, que han fet ben cert en ell, allò que pronosticava a l'arbre: "Vius entre l'aire. / De nit vas de la terra / a les estrelles. / Quan seràs mort, encara / faràs créixer una flama".

Aquesta ha estat, ben certament, el seu destí, com és el de totes aquelles persones que han sabut sublimar les contrarietats i els dolors propis mirant sempre enllà i al Més Enllà (de la terra a les estrelles) i així, convertir la seva solitud en companyia amable i generosa per a molta gent que, generacions enllà, encara s'escalfaran i s'il·luminaran amb la flama que l'arbre caigut farà créixer.

Ben cert que no li van faltar dolors greus a Màrius Torres! Als de la seva malaltia —tan dolorosa en aquella època fins i tot per aquells que aconseguïen sortir-se'n— hi hagué d'afegir el drama de la guerra entre germans i la solitud familiar i, encara, l'esfondrament de la seva pàtria que, com tants d'altres en aquell temps, havia somniat "rica i plena"

SABER ESCOLTAR

El sentit

Els filòsofs, els teòlegs i els predicadors solen afirmar que totes les coses existents tenen sentit. ¿Què volen dir amb això? Un escriptor dels nostres dies ha respost a aquest interrogant dient: el significat és que tot està fet per a l'home. Sens dubte, el que no està fet per a ell, tindrà el seu sentit, però serà inhumà.

Adonem-nos —comenta l'esmentat autor— com el Gènesi vol dir i proclamar que tota la creació ha estat feta per a l'home. En efecte, n'és el cim i la consumació. Li ha estat lliurada per Déu. L'home, també creatura, no és una cosa, un vegetal o un simple animal, sinó imatge i semblança de Déu. Li ha

estat donat aquest domini com un do o una donació pròpia. Que no pot, però, convertir en apropiació indeguda i irresponsable. "Ecologia i civilització són dos vessants de la mateixa cosa".

L'home ha de mantenir el sentit de la seva vida. Vivint la seva vocació i la seva dignitat. Cosa que postula, al mateix temps, el bon ús de les seves facultats i de les coses de la creació. La seva realitat transcendent l'ha de col·locar en el punt just de la seva missió de rei de la creació, segons el voler de Déu. Refusant el no sentit, allò que és inhumà.

■ Joan Guiteras

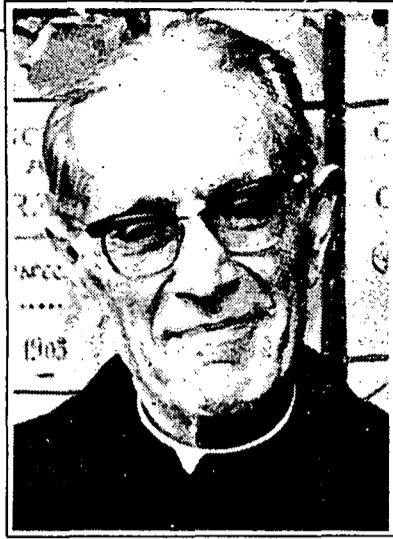
Puntualitzacions sobre la versió catalana del nou catecisme

En un escrit publicat a l'AVUI del dissabte 6 de febrer, s'afirma que "l'edició catalana del nou Catecisme de l'Església catòlica està pendent de l'aprovació del Vaticà", i que "la persona encarregada per la cúria romana de revisar si la traducció s'ajusta a l'original francès és Mons. Pere Tena i Garriga".

Posats en contacte amb Mons. Teña, hem pogut confirmar que les dues afirmacions no corresponen per res a la veritat. Pensem que, en una qüestió que hom pot conèixer sense cap problema és necessari no crear malentesos, i menys repartir "culpes".

Consultades les fonts pertinents, podem informar que la versió catalana del Catecisme de l'Església catòlica no ha estat encara lliurada al Vaticà, és a dir, a l'organisme encarregat de revisar les versions d'aquesta obra. Els Bisbes catalans, d'acord amb el seu deure i el seu dret, examinen encara la versió que persones competents han preparat, amb un resultat notable de qualitat. El Catecisme, però, demana unes característiques especials de text, marcades pel contracte mateix d'edició. Que aquest treball vulgui temps és obvi, encara que això pugui diferir la presentació a Roma, on també el treball demanarà temps. La presentació a Roma s'espera que pugui ser feta aviat.

D'altra banda, Mons. Pere Tena ens ha assegurat que no ha rebut cap encàrrec de la Congregació competent per revisar la versió catalana del Catecisme. Amb això queda clar que no és just ni vertader dir que "la revisió del text al Vaticà fa retardar l'edició catalana del Catecisme universal".

Mossèn Sanabre

¡Amb quins dos i bons amics m'ajunto a quatre metres de la porta de la catedral, mossèn Sanabre i mossèn Trens! Per a la commemoració de llur centenari, el Museu i l'Arxiu Diocesans han reunit i mostren un conjunt d'obres d'art religiós i de vells infòlios. Una delícia per al contemplador.

Els esmentats capellans, a la Pia Almoïna, s'hi troben a casa. Mossèn Manuel Trens era ja director del Museu del bisbat en la llunyana avantguerra, quan s'ubicava a la planta baixa del Seminari. Traslladar-lo on ara rau fou la seva gran il·lusió, realitzada finalment l'any 1972, sota l'episcopat del cardenal Narcís Jubany.

Pel que fa a mossèn Josep Sanabre, el seu lloc de treball no distava molt de la casa de la Canonja. Calia només enfilars el carrer de Santa Llúcia, ficar-se en el Palau Episcopal i, a l'esquerra, pujar una escala i, un cop dalt, mirar de descobrir l'arxiver entre muntanyes de llibres, de paperassa i de diaris. Per aquella època, parlo dels anys quaranta i cinquanta, mossèn Sanabre tenia sempre *Le Monde* del dia damunt la taula. Posats a xerrar, em contava menudes i sarcàstiques ocurrències relacionades amb els ambients polítics i eclesiàstics de la ciutat. En deixar-lo, reprenia la feina, xifrada sovint en essencials estudis concernents la Catalunya del Nord i el Tractat dels Pirineus. I potser s'havia emprès ja la

Oh, mossens, com us enyoro!

■ Sempronio

confecció del *Martirologio de la Iglesia de la Diócesis de Barcelona durante la persecución religiosa 1936-1937*, d'una precisió esborronadora.

Parlo d'un parell d'homes tan adherits a llur país com sensibles a totes les pulsa-

cions vingudes de fora, polítiques i diplomàtiques en el cas de mossèn Sanabre, artístiques i bíbliques pel que fa a mossèn Trens. A aquest, fratern amic del pintor Miró, el vaig conèixer quan era consiliari del Cercle Artístic de Sant Lluc. Cadell jo, àvid de transformacions, la captivadora personalitat del consiliari va, assossegat-me. No en va ell duia arrapada la seva naturalesa vilafranquina, provenia d'un país de bisbes i de botes, com escriví algú. I terra de seny, afegeixo jo, sensatesa compatible amb tot gènere d'inquietuds. Vilafranca fou pròdiga en periòdics avantguardistes, amb els quals col·laborà el nostre mossèn. ¿És arriscat suggerir que aital esperit renovador cristal·litzà en l'històric Congrés de Montserrat, del qual sorgí depurada i ennoblida la litúrgia? I arraconada l'antiestètica casulla de forma de guitarra! En veu baixa recordaré que a Barcelona hi havia qui esbombava que mossèn Trens i mossèn Lluís Carreras —un altre dels promotors del Congrés Litúrgic— confiaven la confecció de llurs sotanes a un sastre de Londres...

Constituiria pecat esmentar mossèn Carreras ometent la seva vigorosa personalitat literària i periodística, la seva incansable tasca al servei de la política de l'Església, de la bona política, s'entén, car fou col·laborador del cardenal Vidal i Barraquer. Home de lletres i de periòdics, fundà *El Matí* i *La Paraula Cristiana*. Després de la guerra, donà una embranzida al moviment escolta creat per Batista i Roca, i que posteriorment, desafiant perills i acceptant tota mena de responsabilitats, normalitzà un altre clergue excepcional, mossèn Antoni Batlle.

A mossèn Carreras, en la meva memòria, el tinc associat amb un altre capellà també de primeríssima fila, mossèn Higiní Anglès, entestat que els fidels antessin en els temples, que no restessin muts, que cantessin boca closa durant la celebració de la missa. President del Pontifici Institut de Música Sacra, de Roma, quan venia a Barcelona treballava en el departament de música de la Biblioteca de Catalunya, aplegat amb un altre extraordinari musicòleg, mossèn Francesc de P. Baldiri,

fundador de l'Associació Gregoriana, dels Amics dels Goigs, propulsor del Cançoner de l'Excursionista, organista de Sant Felip Neri, home bo entre els bons... Jo els visitava de tant en tant i probablement els destorbava. Però, eren un parell de cavallers, predisposats a satisfer les meves curiositats en matèria de música i de cançons. Tenien l'estudi a l'ala septentrional de l'edifici que havia estat Hospital de la Santa Creu i es pot dir que les parets transpiraven austeritat i beatitud. Mossèn Baldelló, un dia, em féu notar la situació de la seva taula. "Ací hi havia ell i on morí Gaudí", indicà. El pas del temps i les successives reformes m'havien conduït a no identificar l'antiga sala hospitalària a la qual, als meus divuit anys, vaig fer cap un capvespre a retre homenatge al genial

Mossèn Trens

coetanis seus i que, com ells, conjuminaren zel apostòlic i saviesa humana. Cofois de les seves sotanes (confeccionades allí on fos) i satisfets del tractament de mossèn que hom els donava: mossèn Sanabre, mossèn Trens, mossèn Anglès, mossèn Carreras, mossèn Baldelló, mossèn Batlle... ¡Com m'abelleix, i goso dir com m'honora, divulgar aquest nòmina! Avui, quan moltes conviccions religioses i molts apostolats sembla talment que s'exerceixin d'amagatotis, quan tan sòlita resulta la sorpresa manifestada amb la pregunta:

"Partint de les estimades figures de mossèn Sanabre i mossèn Trens, fa un sentit i nostàlgic recorregut en la memòria d'un grapat de capellans que han aconseguit equilibrar, a la perfecció, la tasca apostòlica amb la saviesa humana".

arquitecte tot just mort.

Torno al tema, a l'exposició d'homenatge a mossèn Sanabre i a mossèn Trens. M'ufano d'haverlos admirat, d'haver estat amic d'ambdós. I als quals, inesperadament i en aquests instants, dec una complementària gràcia: incitar-me a rememorar les figures d'altres capellans, més o menys

"Ah! Aquest és capellà?", enmig de tanta confusió, que clar resulta això de mossèn... Sobretot clar per al poble, que al més gloriós sacerdot de la Catalunya moderna el designava unànimement amb la màxima economia verbal: mossèn Cinto.

Sempronio és periodista i escriptor (De "AVUI")

ACUDIT

MULTIFESTIVAL DAVID

necessita una/un secretari Voluntari-Compensat

S'organitza com cada any aquest festival de caràcter cristià-artístic on hi ha pregària, conferències, concerts, tallers... i dura una setmana. La persona que cerquem ha de tenir facilitat en escriure cartes i enviar-les. Telefonar a diferent gent. Ser insistent. La feina durarà 6 mesos cada any. La dedicació haurà de ser plena. El lloc de treball és cèntric.

Interessats escriure a mà historial detallat a:

R.F., c/. Balmes 123, 3er. 2on. - 08008 - Barcelona, indicant la Ref. 48.491

◆ A mossèn Joan Guiteras

Sr. Director:

Permetim unes paraules a Mn. Joan Guiteras.

Sí, tal com hem llegit en el Full Dominical, "Estem d'enhora-bona". I ho estarem, si cada setmana trobem una mica d'informació que ens aclareixi els dubtes i les confusions que al voltant del Nou Catecisme s'han anat creant.

Gràcies Mn. Guiteras. Llegirem amb interès les seves paraules. Però si us plau, toquem de peus a terra. No sé si la publicació d'aquesta obra ha tingut una gran acollida en el món sencer, (tant de bo) ni si responia a una necessitat sentida pels catòlics. Però sí que li puc dir que sobre aquest catecisme s'han dit coses desorbitades, potser malinterpretades, o mal orientades, també entre els catòlics. Per això, els que estem en aquesta confusió, agraiem sincerament i desitgem una mica de llum perquè aquest catecisme ens ajudi a conèixer millor Crist i no sigui per posar-hi barreres, com sembla que ara està succeint.

D.E.E.
Piera

◆ No m'agraden les "Cartes al Director" de "Catalunya Cristiana"

Sr. Director:

Llegeixo cada setmana les "Cartes al Director" que publiquen a "C.C.". Són llastimoses i em sap greu: la majoria són "tòpics típics", temes superficials, intrascendents, avorrits. S'enyora els temps passats, i això em fa pensar que la majoria estan escrites per gent molt gran. Que si "combregar a la mà o a la boca", "que si agenollats o drets" per combregar, que si cant gregorià o popular modern en la celebració de les Eucaristies. Altres repeteixen, com una cançó enfadada els fets de la guerra civil

espanyola, o s'escandalitzen pels vestits de les senyores o arremeten contra l'autor d'un article publicat en un altre periòdic del qual, els nostres lectors, no en saben res i no poden fer comparacions.

És una pena que en aquesta secció no s'escriguin temes més actuals puntuals, més compromesos per a tots i més urgents, com fan molt encertadament els arquebisbes de Barcelona i Tarragona en les seves col·laboracions al nostre setmanari.

FRANCESC FONT I VILAR
Girona

◆ Aclariment del P. Bernabé Dalmau

Sr. Director:

En el meu article "Reptes del Nou Catecisme a l'Església catalana" assenyalava que la majoria dels que parlen del Catecisme no l'han llegit. Atès que, segons em diu l'articulista del qual jo citava anònimament l'opinió, aquest no és el seu cas, ho faig constar.

BERNABÉ DALMAU
Montserrat

◆ No tot és la parròquia

Sr. Director:

Us felicito pel setmanari del qual sóc una assídua lectora cada setmana. Em fixo molt en aquells temes que per a mi tenen un especial interès, i en trec conclusions. És per això que avui voldria exposar-li unes idees que he pensat, sobre la Nova Evangelització en la nostra diòcesi, i el paper que hi juguen les entitats no parroquials. Sembla que hi ha una dualitat. Per una banda, es parteix molt dels organismes oficials, reduïm la comunitat cristiana a la institució "parròquia", en canvi hi ha moltes ins-

titucions no parroquials que duen a terme també l'evangelització. Grups de pregària, encontres matrimonials, voluntariat, interès i promoció del Tercer Món que tot i depenent del mateix bisbe pastor, ni el personal que s'hi dedica ni els locals de pregària o socials que usen els seus membres no estan lligats directament a una parròquia concreta, sinó que estan vinculats a una congregació, a un ordre religiós o simplement a un moviment laic. Cal valorar també aquesta acció evangelitzadora anònima i no inscrita a les activitats de les parròquies perquè si no sembla que no compti la seva gran tasca de donar a conèixer l'obra redemptora de Jesús.

MARIA ROCA I FONT
Granollers

◆ No tinguem por

Sr. Director:

Sóc una lectora del setmanari Catalunya Cristiana, i m'agrada llegir els Editorials i els articles d'Opinió perquè són escrits amb profunditat i sobre temes molt actuals que sempre ens enriqueixen.

Amb tot, m'adono que hi ha gairebé sempre un denominador comú: la por a pressumptes desviacions de persones o d'institucions intereclesials. Aquesta manera d'escriure en un to defensiu, escudant-se en allò que es creu l'ortodòxia de la fe, m'ha deixat sempre un cert mal gust. El gran papa Joan XXIII deia que entre protestants i catòlics hi més allò que ens uneix que allò que ens separa. Quan més hi deu haver entre els catòlics —dins una mateixa Església— les coses que ens uneixen que no pas les que ens separen. En una paraula, preferiria en aquests escrits esmentats, més que pors, defenses i denúncies dels altres, hi sobresortís més tot allò que fomenta el diàleg, la comprensió, la solidari-

tat del que ens uneix —una mateixa fe i una mateixa caritat.

MERCÈ GUIMERÀ I VENTOSA
Mataró

◆ Laics per a la diaconia

Sr. Director:

Amb el seu humor de sempre, el cardenal Tarancón ens deia fa poc que havíem deixat el llatí perquè no s'entenia i ara tots diem paraules gregues, com laic —persona del poble de Déu—, o **kerigma**. —anunci de la salvació—, o **carisma** —do de Déu—, o **diaconia**, que ve a ser l'humil servei compassiu del bon samarità, o l'acció de Jesús que renta els peus als deixebles.

Per això, el Concili Vaticà II, que ha parlat de la funció del laic comparant-la amb la de l'Església sencera i la de Crist, després d'anomenar-nos **mestres** i catequistes de la fe, membres del poble **sacerdotal** i que prega, havia, per força, de reconèixer-los el paper de **servidors** dels homes. Un servei que és llibertat, perquè ningú no és més lliure que el que lliurement es dona als germans per amor. I un servei

que no és esclavitud, sinó senyoria sobre el món, els béns i les estructures. Un servei, en fi, que és compromís renovador i constructor d'aquesta civilització de l'amor que a tothora enyorem i que en les millors hores ens posem a dissenyar.

RAQUEL SERNA AVENDAÑO
Reus

◆ Felicitació a l'Obra de la Infància Missionera

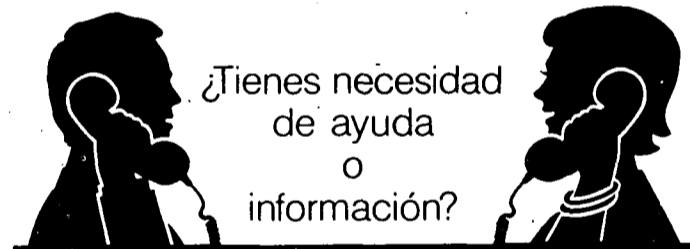
Sr. Director:

Voldria felicitar l'Obra de la Infància Missionera i els 700 nens que varen sortir pels carrers de Barcelona repartint estrelles i felicitant el Nadal als barcelonins, notícia que llegeixo a Catalunya Cristiana. Cal fer costat a les coses positives i aquesta campanya de "sembradors d'estels" és ben lloable.

¡Que bé aniríem si deixéssim de lamentar-nos per les coses que no van bé i sembréssim tots els camins de pau i alegria!

MONTSERRAT GUARDIOLA
Girona

El text de les "Cartes al director" no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai; han d'anar signades amb nom i cognom, adreça i telèfon, encara que s'hi vulguin fer constar unes sigles o pseudònim. "CC" no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remitent.

Llámanos y hablaremos del Cáncer
(93) 323 44 27

Un servicio anónimo de la Asociación Española contra el Cáncer
Junta Provincial de Barcelona

Teniu temps lliure? Guanyeu-vos un sobresou!

CATALUNYA CRISTIANA busca persones com vostè, d'arreu de Catalunya, per cooperar en la difusió del setmanari, contactant amb possibles subscriptors. És una tasca apassionant per a la qual no hi ha distinció d'edat ni de sexe. S'estableix una notable compensació econòmica per cobrir despeses i dedicació.

Interessats, truqueu al núm. (93) 487 10 25. Sr. Roigé.

A Benin va demanar entesa mútua entre musulmans i cristians

El Papa impressionat a Uganda per la malaltia de la sida

La desena visita del Papa a Àfrica, comprèn tres països: Benin, Uganda i Sudan. Joan Pau II ha concentrat la seva atenció en les relacions del món islàmic amb els cristians i la constatació de la terrible malaltia de la sida.

Els cristians i els musulmans poden treballar junts per edificar societats millors i contribuir al desenvolupament del seu país", va manifestar el Papa en arribar a Benin. I afegí: "Els dos credos comparteixen els punts en comú de l'oració, la valoració de la moral, i el sentit de la dignitat de la persona humana oberta a la transcendència".

BENIN: "La llibertat religiosa, condició per a la pau"

A Parakú (Benin) el Papa tingué una reunió, al matí del 4 de febrer, en el centre d'alfabetització. Davant els líders musulmans enumerà els punts comuns de les dues religions: la pietat vers Déu, el valor de l'oració i la moral, el sentit de la dignitat humana; alguns dels quals són fonts dels drets humans.

Joan Pau II va subratllar que "tots els habitants de Benin, sen-

del socio-religiós a un poble que va saber resistir a la ideologia marxista, però que sembla vacil·lar davant el consumisme capitalista.

La reunió amb els líders musulmans va acabar de manera imprevista: els seguidors de Mahoma en presència del Papa entonaren una pregària a Déu per implorar el seus favor vers el cap de l'Església catòlica.

A la tarda, Joan Pau II es va reunir a Cotonou amb els representants dels cultes animistes, sobretot el vudú.

El vudú és un culte animista africà que adora el "vedell d'or" i a la "serp Damballa". S'expressa amb sacrificis d'animals, manifestacions de màgia blanca i negra, així com amb dances desenfrenades per a propiciar el favor dels déus.

Ordenació sacerdotal a 12 diaques

El Sant Pare celebrà la Santa Missa en el "Stade de l'Amitié" de Cotonou, davant de 45.000 persones, i conferí l'ordenació sacerdotal a 12 diaques, els quals exhortà "que l'amor salvador de Crist animi tots els vostres actes, perquè no es pot ser veritable testimoni de Crist, si no s'estima als germans amb generositat i desinterès".

Joan Pau II també va parlar de la família i digué que "és el primer bressol de l'evangelització: l'amor que ve de Déu enriqueix i purifica l'amor dels esposos i dels pares". D'altra banda, "l'amor es madura en la cèl·lula familiar, per a difondre's en tota la comunitat de l'Església".

El Papa va subratllar que la nova evangelització "és missió de l'Església a Benin" i al món sencer. A

través de l'amor dels cristians "s'ha d'il·luminar la col·laboració amb els vostres compatriotes pel bé del país. En la societat, el cristià que estima al seu proïsme defensa els drets de la persona i compleix amb el seu deure pel bé comú".

UGANDA: Aquí va tenir l'origen la terrible malaltia de la sida

El divendres, 5 de febrer, el

Papa va arribar a Kampala, capital d'Uganda, procedent de Cotonou, capital de Benin.

El futur d'Uganda està marcat pel flagell de la sida que, segons els experts, va tenir aquí el seu origen.

Aquesta malaltia contagiosa està privant al país de tota una generació de mà d'obra jove, i omplint els poblats d'orfes.

Els orfes de pares morts a conseqüència de la malaltia són més de cinquanta mil. A tota la nació aquest nombre ja sobrepasa el milió i mig.

A Gulu, nord d'Uganda, prop de la frontera amb Sudan, on viatjà al matí, el Papa es trobà amb el drama dels cristians sudanesos fugits de la persecució del règim integrista islàmic de Khartoum. El Papa arribà a aquest país la nit anterior, agraï al poble d'Uganda l'acolliment a aquests refugiats, que en nombre proper als 100.000 són atesos en camps de refugiats prop de Gulu pels organismes internacionals.

Gulu, al nord d'Uganda, i a uns 60 quilòmetres de la frontera amb el Sudan, és un centre rural de 50.000 habitants, que pertany a una diòcesi de 700.000 persones que és catòlica en un 44 per cent.

Els catòlics, entre les forces armades i grups guerrillers

L'Església Catòlica s'ha trobat entre el foc creuat de les forces regulars de Kampala i dels grups guerrillers. No pocs missioners europeus han mort en emboscades guerrilleres o en venjances, en els darrers anys.

Però la trobada del Papa amb els catòlics de Gulu, en una àmplia esplanada en plena zona camperola, de pobra vegetació mancada de l'exuberància de la regió banyada pel llac Victòria, ha estat sobretot una cita amb els catòlics sudanesos.

El Papa a la seva arribada a Kampala fou acollit calurosament per desenes de milers de persones, al llarg dels 40 quilòmetres des de l'aeroport a Kampala, a través d'una esplèndida vegetació.

En la seva primera intervenció es va referir als conflictes que en el passat enfrontaren nombroses ètnies d'aquesta República.

El Papa va invitar a buscar la reconciliació recíproca i a treballar junts per a reconstruir una societat en la qual la dignitat de la persona i el respecte als drets humans constitueix la norma de conducta per a tothom.

Uganda és el país amb més cristians dels tres que visita en aquest viatge.

A la seva arribada a Cotonou, Joan Pau II beneeix una noia amb el vestit tradicional, en presència del President de Benin

Missatge del Papa als malalts de la sida

Joan Pau II va expressar la seva confiança que l'experiència de la sida serveixi per promoure el "renaixement moral" de la societat ugandesa, en un missatge dirigit als malalts de l'Hospital "San Francisco" de Kampala, en aquest tercer dia d'estada a Uganda. El Papa va visitar al matí els santuaris anglicà i catòlic —on celebrà la missa— erigits als seus màrtirs cristians, cremats vius en el segle XIX.

En el curs de la seva visita al centre sanitari catòlic, fundat sota la capçada d'un arbre de mango (que encara es conserva) per les missioneres franciscanes irlandeses el 1906, el Papa es va reunir amb els malalts portats des de diversos centres hospitalaris del país.

En el "San Francisco", una vintena de metges, entre els quals la religiosa pediatra espanyola Carmen de la Chica, atenen uns 400 malalts, gairebé la meitat d'ells amb sida; així com uns altres amb gastro-enteritis, poliometitis i malària.

A la seva arribada, Joan Pau II s'adreçà directament a la capella de l'hospital on va pregar uns moments i saludà i va beneir alguns malalts que esperaven la seva visita, entre ells una jove leprosa estesa en una camilla a la qual la malaltia li havia desfigurat el rostre, deixant-li només recognoscible els seus bonics ulls negres.

El Papa lliurà un missatge als malalts. Segons Joan Pau II, amb la sida s'ha difós una crisi de valors socials i morals associats a ella, i molts "creixen mutilats en esperit", però aquesta malaltia és una experiència "que pot promoure el renaixement espiritual de la societat".

En el seu missatge, el Pontífex també ha fet una crida als científics que investiguen aquesta "plaga" perquè segueixin buscant "una resposta eficaç" a aquesta malaltia, i "no permetin que consideracions comercials els

distreguin dels seus generosos esforços".

L'Església catòlica, a través d'algunes comunitat, ha organitzat una autèntica creuada de solidaritat per atendre sanitària i espiritualment els malalts de sida, un mal que afecta a 1,7 milions de persones dels 18 milions que componen la població d'Uganda, segons dades reconegudes oficialment.

Joan Pau II prega amb el bisbe anglicà, Yona Okoth

El Papa també va retre homenatge als màrtirs anglicans i catòlics ugandesos. Va visitar el petit santuari anglicà de Nakiyanja, un dels catorze llocs que el rei Mwanga de Buganda, que tenia un poder omnimode, reservava per executar als seus opositors.

En el santuari anglicà foren mutilats i cremats vius a foc lent tretze catòlics, nou anglicans i alguns musulmans el juny de 1886.

En aquest lloc s'hi va construir el 1935 una petita església on hi caben unes 60 persones. En ella hi ha una làpida en record de la vista de Pau VI el 1969.

A pocs metres d'aquesta capella es conserva encara un esbelt garrofer, a sota de la capçada del qual foren executats els màrtirs catòlics i anglicans.

Joan Pau II va visitar el memorial anglicà, i s'agenollà en l'interior de la capella amb el bisbe anglicà, Yona Okoth, i va romandre recollit en oració durant uns deu minuts.

Des del santuari anglicà el bisbe de Roma es desplaçà el catòlic, on s'ha erigit un temple dels màrtirs.

Durant la missa celebrada en aquest lloc el Papa ressaltà el valor de les tradicions africanes en afirmar que "tot el vertader, bo i noble" pot ser integrat en el Cristianisme.

En tancar de la nostra edició, Joan Pau II visita Sudan, el darrer dels tres països. Donarem una crònica resumida en el proper número de "CC".

Joan Pau II amb un nen malalt de sida a Uganda

se distinció de tribu estan cridats a unir els seus esforços per reconstruir-lo".

En el seu discurs als líders musulmans, el Papa va insistir en els valors tradicionals i en la necessitat d'educar les noves generacions en un esperit de respecte a la llibertat de consciència i culte, condició essencial per a la vida".

Aquest és l'única manera d'impedir el pas de Benin cap a l'integrisme islàmic i a la temptació de voler imposar un únic mo-

E
S
P
A
N
Y
A

Un projecte del Congrés Eucarístic Internacional de Sevilla

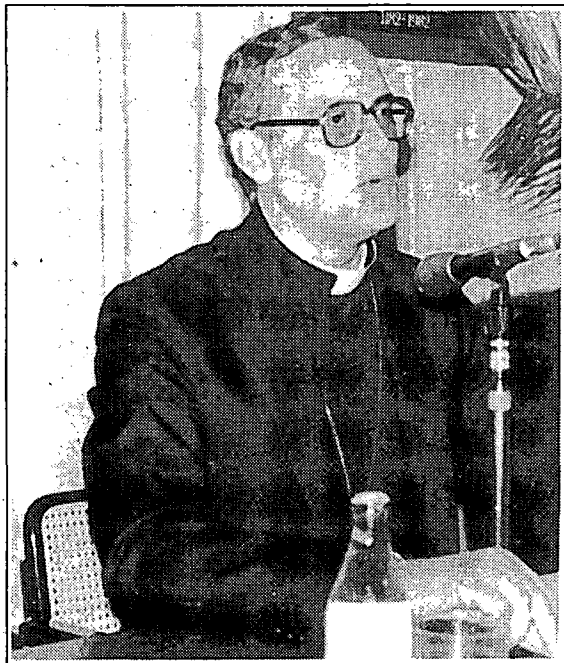
Setanta milions per a la inserció dels drogaaddictes

MADRID.— L'arquebisbe de Sevilla, Carlos Amigo, ha fet unes declaracions a la premsa sobre el Congrés Eucarístic Internacional que se celebrarà a Sevilla del 7 al 13 de juny i que clausurarà el papa Joan Pau II.

Entre altres coses ha manifestat que "els diversos voluntariats i les aportacions dels fidels seran les principals fonts de finançament d'aquest esdeveniment religiós. L'organització ha calculat 500 ptes. per persona com a xifra del pressupost. Això significa que si s'espera un milió per a la clausura, la xifra de 500 milions podria ser la quantitat".

Segons monsenyor Amigo "la catequesi, la litúrgia, l'espiritualitat, la caritat i solidaritat són els eixos sobre els quals girarà el congrés eucarístic, que pretén ser una exaltació de l'Eucaristia i de la relació entre aquesta i l'evangelització".

La tarda del dia 13, Joan Pau II inaugurarà diferents obres socials de l'arxidiòcesi sevillana, que signifiquen la dimensió social del

Congrés eucarístic. la inauguració dels centres del projecte "Hombre", per a la reinserció de drogaaddictes, serà l'obra social emblemàtica, ha manifestat l'arquebisbe. El seu cost puja a més de 70 milions de pessetes.

Un grup d'habitatges socials, 6 temples i un centre per a deficients seran la resta d'obres socials. Tot això serà inaugurat pel Papa la tarda del dia 13 després d'haver rebut en el pati catedralici dels tarongers els responsa-

bles del Congrés Eucarístic Internacional.

El Papa arribarà directament a Sevilla el dissabte 12. "La quarta visita pastoral de Joan Pau II a Espanya començarà en l'aeroport sevillà el matí del dia 12 i conclourà a Barajas la tarda del dimecres 16. En principi sembla descartat un viatge a Santiago de Compostel·la", va concloure el Dr. Carlos Amigo.

Joan Pau II passarà els dies 12 i 13 i la nit del 14 a Sevilla; el dilluns 14 coronarà la imatge de Santa Maria de la Rábida a Huelva i probablement visitarà El Rocío Els dies 15 i 16 serà a Madrid, a la inauguració de la catedral Almudena i la canonització del beat Enric d'Osó, sacerdot. (I.C.I.)

MÈXIC

L'Església, inscrita en el registre d'associacions

MÈXIC.—El Papa podria visitar Mèxic el 1993, a continuació de la seva estada en Denver (Estats Units), per l'agost, amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut de Denver. En aquesta ocasió, Joan Pau II podria anar a Mèrida, com estava programat amb ocasió del V Centenari, el qual no fou possible per la seva operació. En aquesta oportunitat, el Papa podrà expressar en persona al president Salinas de Gortari la seva satisfacció pel restabliment de relacions diplomàtiques entre Mèxic i la Santa Seu.

Per la banda, la Conferència Episcopal Mejicana (CEM) ja ha enregistrat davant el Govern a l'Església Catòlica com associació religiosa i s'ha procedit a l'intercanvi d'ambaixadors. Mons. Prigione és el nUnci a Mèxic, mentre que Enrique Olivares Santana és l'ambaixador davant la Santa Seu Olivares, nascut el 1920 a l'estat d'Aguascalientes, ha estat governador d'aquest mateix estat, Secretari de Governació, Ambaixador a Cuba i assessor del Secretari de Relacions Exteriors. (P)

ESTATS UNITS

Monsenyor Williar Keeler, president de l'episcopat

BALTIMORE.— Mons. Williar Keeler, de 61 anys, arquebisbe de Baltimore i fins ara vice-president de la Conferència Episcopal d'Estats Units, ha estat elegit successor de Mons. Pilarczyk, al davant d'aquesta Conferència. Keeler que, segons el rabí Jack Bemporad posseeix "un do únic per reconciliar opinions diverses i ha mostrat l'habilitat per motivar el diàleg entre catòlics i jueus a través de diverses crisis", tindrà com a vice-president l'arquebisbe de Cleveland, Mons. Anthony M. Pilla. (M.N.)

"Déu m'ha fet el millor regal"

Homenatge a una anciana de 110 anys

BURJASSOT (València).— Quan Tomasa Mellado Moreno va nèixer a Torralba (Conca) el 21 de desembre de 1882, a Espanya regnava Alfons XII. Ara Tomasa, que viu a la Residència de les Germanetes dels Ancians Desemparats de Burjassot, ha celebrat el seu 110 aniversari.

A la festa d'aniversari Tomasa va rebre un pastís de metre i mig de diàmetre per a dos-cents invitats que li regalà el gremi de pastissers de València i fou nomenada becària major d'una Tuna. Però per ella el millor regal li va fer Déu, "que ha estat el primer a felicitar-me en aquest dia i em va fer el regal de donar-me la vida".

Tomasa és una persona profundament religiosa i afirma que Déu li concedeix tot el que demana. Les germanes de la residència i el sacerdot que les atén destaquen en ella "aquesta gran fe en Déu, que és la que la sosté i li dóna ànims cada dia". (E.V.)

Dues noves universitats privades

MADRID.— S'ha aprovat el reconeixement de dues noves universitats privades a Espanya, ambdues amb seu a Madrid: la d'Alfons X el Savi, iniciativa d'un grup privat d'empresaris de l'ensenyament; i la de San Paüló-CEU, promoguda per la Fundació San Pablo, lligada a l'Església. (P)

FILTRANT LA NOTÍCIA

Els joves del Japó es volen casar per l'Església

Un columnista de "La Croix" diu que les parelles japoneses que volen casar-se per l'Església catòlica han augmentat darrerament. I això encara que siguin de religió budista o sintoista. Però els bisbes japonesos no volen que les peticions donin pas a una mena de "mercat matrimonial". Han establert que per rebre el sagrament de ritu catòlic, cal en els candidats una preparació gradual i progressiva, seriosa, que els faci descobrir els compromisos de la fe cristiana.

¿D'on ve aquest interès de casar-se per l'Església, en un país on els catòlics són extremosament minoritaris? Alguns missioners ho atribueixen al refús dels joves a una cultura ancestral heretada que desconfia de l'atracció entre home i dona, i que margina, per altra part, el sexe femení.

En el context tradicional japonès, fundar una família no és un assumpte d'atracció sexual ni sentimental, sinó un afer convencional encomanat als pares. Per altra part, en el marc de la societat japonesa, els homes i les dones viuen unes existències paral·leles, gairebé sense diàleg. Al Japó s'ha sobrevalorat durant molts segles les qualitats que es consideren virils, com la seriositat, la superació

professional i la independència personal. Avui en els programes televisius del Japó els homes no es planyen ni ploren ni exterioritzen els seus sentiments. Són les dones que mostren en la pantalla els batecs del cor. Pels japonesos, estar enamorat és un signe de feblesa, de perdre el temps; a l'home li cal tasques més productives.

Aquesta visió antropològica, no agrada a les noves generacions. Davant l'Església catòlica que exalta la profunditat de l'amor conjugal i que proposa la igualtat de drets i deures entre els dos sexes, tot és un aire fresc que els entusiasma. El jovent admira i enveja de l'Occident la llibertat personal i no aliena d'escollir el company o companya per la seva vida. La mateixa cerimònia del casament de ritu catòlic, amb una litúrgia festiva que celebra l'amor i que l'exterioritza amb cants i flors, amb assistència i joia dels assistents i amb un futur obert i garantit, sedueix les noves generacions.

¿Detecten tots aquests factors els bisbes del Japó? És probable, però volen anar amb peus de plom.

ESTATS UNITS

Primer negre per al govern demòcrata

NOVA YORK.— Ron Brown s'ha convertit en el primer negre del futur govern de Bill Clinton. President del Partit Demòcrata des del 1989, aquest polític de 51 anys treballarà al front de la Secretaria de Comerç dels Estats Units durant la propera legislatura. (M.N.)

BIRMÀNIA

70.000 catòlics sofreixen persecució

KHAYA.— A l'estat de Khaya, prop de la frontera tailandesa, més de 70.000 catòlics, pertanyents a la tribu de Karen, han estat forçats per l'exèrcit a abandonar les llars, a vendre les seves pertinences i a establir-se en un nou emplaçament totalment privat de recursos alimentaris i d'aigua. L'exèrcit els acusa de col·laborar amb la Unió nacional de Karen, un dels grups rebels més importants del país. La població de Birmània és de 41 mi-

SUD-ÀFRICA

L'ambaixador espanyol visita una missió dels missioners combonians

GLEN COWIE.— L'ambaixador d'Espanya a Sud-Àfrica, Mariano Ucelay (a la dreta), ha visitat recentment la missió de Glen Cowie, on els Missioners Combonians treballen des del 1929. Durant la seva visita s'interessà pels treballs d'evangelització i de promoció humana que els missioners estan realitzant. Ja en anys anteriors, l'ambaixada Espanyola a Sud-Àfrica havia ajudat els combonians espanyols subvencionant diferents projectes, com la instal·lació de dos pous i d'una bomba d'aigua, l'equipament de dues escoles o la construcció d'una guarderia infantil. (M.N.)

lions d'habitants, budistes en un 85%. Dels dos milions de cristians birmans, una quarta part són catòlics. (M.N.)

ROMANIA

El 87 per cent dels romanesos són ortodoxos

BUCAREST.— Per primera vegada després del final de la II Guerra Mundial, es coneixen les dades sobre la filiació religiosa de la població romanesa. Amb una població de 22.760.446 habitants, el 87 % dels romanesos es declara ortodox, el 5% són catòlics de ritus llatí i el 1% de ritu bizantí. Es declaren protestants reformistes el 3,5%, l'1% pentecostals i el 0,5 % baptistes. Només 11.000 persones es declaren atees i 25.000 agnòstics. (M.N.)

Les Esglésies Catòliques Orientals

Actualment hi ha 21 Esglésies orientals, que es troben en perfecta unitat de fe i en plena comunió jeràrquica amb la Seu Apostòlica de Roma. Estan agrupades segons cinc Esglésies Mares o Ritus originals:

Ritu alexandri: Església Copta (patriarcat) i Etiòpica.

Ritu antioquè: Esglésies Malakar, Maronita (patriarcat) i Sira (patriarcat).

Ritus constantinopolità, o bizantí: Església Albanesa, Bielorussa, Búlgara, Grega, Hongaresa, Italo-Albanesa, Melkita (patriarcat), Romanesa, Russa, Rutena, Eslovaca, Ucraïnesa i Iugoslava.

Ritu armení: Església Armènia (patriarcat)

Ritu caldeu: Església Caldea (patriarcat) i Malabar.

Una diada d'hebraisme i un diàleg que continua

MILÀ.— El 17 de gener proppassat se celebrà la IV "diada de l'hebraisme", que es manté a l'Església italiana des de 1989. S'instaurà pel primer dia de la setmana de pregària per a la unitat dels cristians, perquè fos clar que, almenys teològicament, el

lligam amb el poble hebreu és prioritari i indispensable, a més, per plantejar correctament un discurs ecumènic entre cristians: posar-se en la seva història, cultura, tradicions de fe i de recerca; conèixer-lo en la seva vida i el seu pensament d'avui.

La novetat consisteix en l'actual presa de consciència per part de l'Església de la urgència i la necessitat d'un diàleg amb els hebreus.

A Milà, el cardenal Martini ha invitat alguns hebreus a la càtedra dels no creients sobre el tema del silenci de Déu. "L'Església—ha dit—, no pot entendre's i definir-se si no és en relació a les arrels santes de la fe i el significat del poble hebraic en la seva història, en la seva missió i en la seva crida permanent".

Milà és una ciutat que ha demostrat ser molt sensible a aquestes reflexions, sigui en el vessant eclesial (en el qual la figura del cardenal Martini no és secundària), sigui sobre el vessant civil, com ho han demostrat les moltes iniciatives contra l'antisemitisme: conferències a l'escola superior, assemblees públiques, publicacions, i publicitat. (M.G.)

El cardenal Martini i el rabí, de Milà, Laras

ANGOLA

Crida dels bisbes

La crisi política i militar que s'ha tornat a encendre després de les primeres eleccions lliures i que corre el risc de fer esclatar de nou la guerra civil, ha impulsat els bisbes a adreçar un missatge a tota la població. "L'Església no ha pogut resignar-se a l'estat de frustració i de sofriment en el qual el poble angolès ha estat novament submergit, després de només 16 mesos de felicitat, dels acords de pau signats el 31 de maig del 1991. Ningú no pot oblidar el preu que ha costat la nostra reconciliació nacional. Perdre aquesta pau seria un acte d'irremeiable follia nacional. És a través dels mecanismes jurídics, i no amb la violència, que han de resoldre's els problemes que sorgeixen després de tot procés electoral. En la perspectiva d'un segon torn electoral, cal aportar tots els mitjans necessaris per reduir al mínim el risc de qualsevol il·legalitat, que pugui torbar l'entesa entre els diversos partits. Entre els riscos més evidents, hi ha encara—amb la violació dels acords de pau— el xoc de partits armats i la manca d'unificació de les dues forces armades en un únic exèrcit nacional".

Els bisbes inviten per això a posar els mitjans de comunicació al servei de la població, en lloc dels partits, perquè informin no solament d'allò que interessa als contendents polítics sinó de tot allò que la gent té el dret de saber per escollir amb major objectivitat. (P)

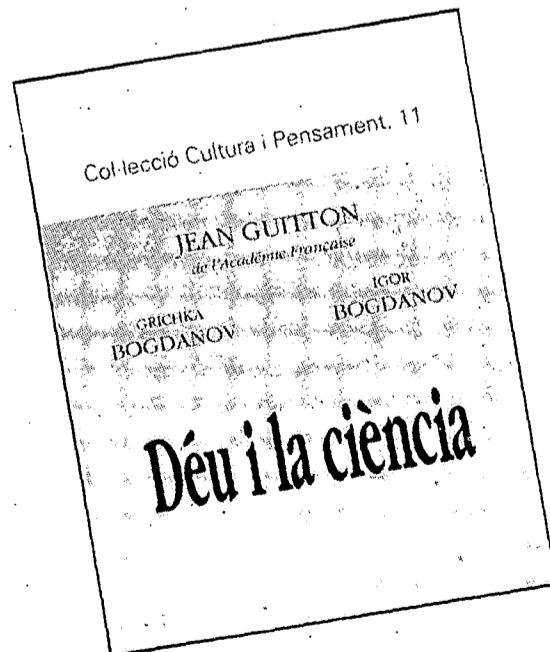

L'arquebisbe de Lubango, Manuel Franklin da Loke

S'ha posat a la venda la versió catalana del Best seller francès

Déu i la ciència

DE JEAN GUITON

Amb pròleg i notes de Mn. Francesc Nicolau, és un llibre que recomanem a tots els estudiosos que s'interessen pels orígens de la creació, i per com s'ha anat desenvolupant el nostre món

Demaneu-lo a la vostra llibreria

• **CENTRE ECUMÈNIC DE CATALUNYA.** - Conferència sobre el Projecte Volga (acció d'Agape a Rússia), **dimarts 16**, a les 19.30h, a la seu del Centre (Riera St Miquel 1 bis, 08006 Barcelona), a càrrec del pastor Josep Monells, amb la col·laboració de Marga Llavador.

• **DEL CONCILI VATICÀ II AL FUTUR CONCILI CATALÀ.** - Nous curssets que ofereix el Centre d'Estudis Pastorals de les diòcesis catalanes (c/ Rivadeneyra 6, 3r; 08002 Barcelona; tel. 317-48-58), en cinc dijous consecutius, a partir del dia 18: *Els laics en l'Església i en el món* (de 17 a 17.45h), per Antoni Bascompte, i *L'ecumenisme* (de 18 a 18.45h), amb una atenció especial a l'Europa de l'Est, per Hèctor Vall.

BARCELONA

• **JORNADA DE REFLEXIÓ DELS EQUIPS DE LA MARE DE DÉU.** - Al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès, **diumenge 14**, a les 10.30h, Salvador Cardús parlarà sobre: *¿Què diu el matrimoni dels cristians a la gent del nostre temps?* Més informació: al secretariat dels Equips (tel. 215-45-99).

• **UNIÓ EUCARÍSTICA REPARADORA.** - Trobada mensual, **diumenge 14**, a les 16.30h, dirigida per Mn. Francesc de P. Sala, que acabarà amb la celebració eucarística, a les Missioneres Eucarístiques de Natzaret (c/ Mare de Déu de la Salut 26; tel. 213-01-32).

• **DEBAT PER A CAPELLANS.** - Al Centre d'Estudis Pastorals de les diòcesis catalanes (c/ Rivadeneyra 6, 3r, Barcelona 08002), **dilluns 15**, de les 10.30 a les 13h, debat sobre qüestions actuals per a preveres i diaques; tema: *L'assemblea plenària del Celam a Santo Domingo*, amb Antoni Bentué, professor a la Universitat Catòlica de Santiago de Xile, com a ponent.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PERSONALITZATS.** - De preparació a la Quaresma, del **dilluns 15** (matí) al dia 20 (tarda), atesos pel P. A. Muntané s.i., a la casa d'exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32). Places molt limitades.

• **FESTES DE SANTA EULÀLIA DE VILAPICINA.** - Cicle de conferències, als locals nous, a les 21.15, amb motiu dels 125 anys de

la parròquia: **dilluns 15**, pel Dr. Joan Bada; **dijous 18**, per Josep M. Huertas, i **dilluns 22**, taula rodona amb els conferenciant i representants dels veïns i de la parròquia. Continua oberta fins al dia 28 l'exposició commemorativa: **dijous**, de 19 a 21h; **dissabte**, de 12 a 14h i de 17 a 20h, i **diumenge**, d'11 a 14h.

• **CONFERÈNCIA D'ACTIVITAT ECUMÈNICA.** - Al Centre Ecumènic de Catalunya (Riera St Miquel 1 bis, 08006 Barcelona), **dimarts 16**, a les 19.30h, sobre el Projecte Volga, d'acció d'Agape a Rússia.

• **«LA PRESÓ O LA REHABILITACIÓ IMPOSSIBLE.»** - Dins el curs: Alguns punts de debat per a una política social de progrés, **dimarts 16**, a les 19.30h, al centre civc Cotxeres de Sants, amb la participació de Ramon Mulleras. Més informació al tel. 317-23-38.

• **SOCIOLOGIA DEL COOPERATIVISME.** - Curset aprofundit (20 hores), del **16 de febrer al 18 de**

març, en dimarts i dijous, de 19.30 a 21.30h, a l'ICESB: c/ Enric Granados 2, 08007 Barcelona; tel. 453-28-00.

• **CONCERT D'ORGUE I CANT A LA CATEDRAL DE BARCELONA.** - Sobre l'orgue contemporani (A. Part, L. Nono, G. Ligeti, J. Soler i H. Gorecki), **dimecres 17**, a les 20h, amb Christopher Bowers-Broadbent a l'orgue i amb la soprano Sarah Leonard.

• **VIURE LA BÍBLIA.** - Cicle organitzat per la Unió Espiritual de Mares a Riera de St Miquel 1 bis; **dimecres 17**, a les 16.30h, missa, i a les 17.30h, conferència sobre els evangelis apòcrifs per Josep Alañà.

• **ACADÈMIA CATÒLICA DE SABADELL.** - Conferència de Salvador Cardús sobre Església i societat: El laic davant el Concili català, **dijous 18**, a les 20h (c/ Sant Joan 20, Sabadell).

• **SEMINARI DE CRISTIANISME I JUSTÍCIA (FUND. L. ESPINAL).** -

Sobre el sindicalisme a la dècada dels 90, amb el prof. Eduardo Rojo, cada dijous, del **18 de febrer al 25 de març**, de 19.30 a 21.30h. Més informació a: c/ Roger de Llúria 13, 08010 Barcelona; tel. 317-23-38.

• **«LA VEU DELS JOVES DEL SUD.»** - Dins aquest cicle de xerrades-col·loqui, **divendres 19**, a les 20h, al Setem Catalunya (c/ Sant Antoni Abat 49, 08001 Barcelona; tel. 441-53-35), aportació de Julio César Martínez i Manuel de Jesús Espinoza, sobre: *Què fem els joves per la pau a El Salvador.*

• **ACTIVITATS DEL C.C.U.** - Centre Cristià dels Universitaris: **Divendres 19**, tema d'aprofundiment teològic: el Catecisme, zeina de formació i criteri per als cristians?, a les 20h (c/ Villarroel 81; tel. 323-33-68), a càrrec de Joan Llopis, professor de l'Institut de Teologia de Barcelona. **Dissabte 20**, representació d'«Els naufrags» de Santiago Rusiñol pel grup de teatre.

• **UNA VISIÓ NOVA DEL MATRIMONI EN UN CAP DE SETMANA.** - Encontre matrimonial d'aprofundiment en la relació d'esposos i en el sagrament, mitjançant la tècnica del diàleg, els propinients **dies 19** (des de 21h), **20 i 21** (fins a 18h), a Begues. Hi poden assistir sacerdots, religiosos i religioses, seguint un temari adient, i el fet de ser d'orientació catòlica no exclou pas altres religions o creences. Contribució voluntària i anònima a les despeses. Informació als telèfons: 232-38-77, 349-75-87 o 213-45-42.

• **CONCERT DE SOLIDARITAT.** - Amb el barri Walter Ferretti de Managua (Nicaragua), **dissabte 20**, a les 20.30h, al Centre Cultural Calassanç (c/ Diputació 277, 08007 Barcelona); organitzat per Setem Catalunya, amb la participació de tres corals infantils graciencques, que interpretaran la cantata *L'arbre cançó* d'Étienne Daniel.

• **CURS D'ANIMACIÓ D'ACTIVITATS CULTURALS.** - A l'Escola de l'Esplai de Barcelona, els caps de setmana, del **20 de febrer al 21 de març**, en horari de matí. Per a més informació: c/ Numància 149-151; 09029 Barcelona; tel. 410-16-02 (de 10 a 13h i de 15 a 20h).

• **LA INTERVENCIÓ EN TREBALL SOCIAL.** - Curs teòric-pràctic de

l'Escola Universitària de Treball Social, els **dies 22, 23 i 24**, de 9 a 13h i de 16 a 19h, dirigit per Cristina de Robertis, amb una conferència oberta al públic dilluns a la tarda; a l'ICESB: c/ Enric Granados 2, 08007 Barcelona; tel. 253-08-00.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS FEMENINS.** - L'Obra dels Exercicis Parroquials organitza una tanda en recés complet, del **22 al 26** de febrer, dirigida pel P. José Solé-Assens s.i., a la casa d'exercicis Cova Sant Ignasi, de Manresa. Per a informació i inscripcions: O.E.P., c/ Duran i Bas 9, 08002 Barcelona, tel. 301-16-26.

TARRAGONA

• **XIV ASSEMBLEA DE CARITAS DIOCESANA.** - A la casa d'exercicis de la Selva del Camp, **diumenge 14**. A més de la memòria d'activitats, els projectes i la informació econòmica, enguany s'aprofundirà en el tema: *La denúncia profètica, el gran repté d'avui.*

VIC

• **CICLE SOBRE PENSAMENT CIENTÍFIC I HUMANISME.** - A Manresa, continua aquest cicle, a la sala La Plana de l'Om, de la Fundació Caixa de Manresa, en col·laboració amb el Centre de Pensament Cristià. **Dimarts 16**, a les 20h, sobre les ciències biològiques i la llibertat, per Ramon M. Nogués, i **dijous 18**, sobre humanisme cristià i determinants culturals actuals, pel P. Lluís Duch, de Montserrat.

LLEIDA

• **«LA RESPONSABILITAT DEL CRISTIA, AVUI.»** - III cicle de conferències de la Junta Diocesana d'A.C., **dimarts 16**, a les 18h, amb José María García i Escudero, al local d'Av. Blondel 11, 2n. Continuarà el 16 de març i el 20 d'abril.

SOLSONA

• **LOURDES A VERDÚ.** - Festa anyal de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, **diumenge 14**, presidida pel bisbe Antoni Deig. A les 12, missa, seguida de la tradicional assemblea informativa.

• **TROBADA PER A MATRIMONIS.** - Destinada als que porten més de 15 anys de casats, **diumenge 21**, a Berga.

日本語による
カトリックミサ

バルセロナ大司教区は
日本語によるカトリックミサ
を行っています。

日時： 毎月第三日曜日 午前11時
場所： PARROQUIA DE SANTA MARIA REINA
CARRETERA D'ESPLUGUES 103
(MONASTERIO DE PEDRALBES の近く)

TEL: 203-55-39

MISSA CATÒLICA EN JAPONÈS
L'Arquebisbat de Barcelona ofereix missa catòlica en japonès

Dia: cada tercer diumenge de mes
Lloc: Parròquia de Santa Maria Reina
(prop del Monestir de Pedralbes) Tel. 203-55-39

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Moltíssimes gràcies: Continueu donant matèria d'informació i de reflexió per tants cristians que viuen la preocupació d'una Església rejuvenida. Falta tanta esperança! Calen profetes d'esperança. I Catalunya Cristiana ho pot ser." P. Bonifaci Tordera. COLÒMBIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

JOSEP SERRANO CASILLA 9, 3-REGIÓN DIEGO DE ALMAGRO-VALDIVIA CHILE.....	21.892 Ptes.
GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER. HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43 THIES SENEGAL.....	21.892 Ptes.
MARGARITA RIBAS I PADROS COL. M. SALVATORI CARACAS VENEZUELA.....	21.892 Ptes.
ANGEL BENEDETTI I KALITOWSKI SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD SIHOR, 36420, GUJARAT INDIA.....	30.992 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Provincia.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gr postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població.....Provincia.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia.
2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona,
«La Caixa»

Entitats coordinadores

CIEMEN Justícia i Pau
Pau Claris, 106, 1r la Rivadeneyra, 6, 103
08009 Barcelona 08002 Barcelona
Tel. 302 01 44 Tel. 317 61 77

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

L'abat Theisen, primat de la Confederació Benedictina, en la cloenda del IV Centenari de la dedicació de la Basílica de Montserrat

"Les pedres vives són les que han buscat Déu aquí a través dels segles"

BARCELONA

MONTSERRAT.— El Monestir de Montserrat ha clos la celebració del IV centenari de la dedicació de la Basílica a la Patrona de Catalunya, en una missa conventual presidida pel Pare Jerome Theisen, elegit al setembre passat el Primat de la Confederació Benedictina que aplega més de 600 monestirs amb uns 17.000 monjos i monges en tot el món.

Conjuntament amb l'Abat de Montserrat, Sebastià Bardolet i l'antic abat, Cassià Just, concelebrà l'eucaristia el Pare Gilbert Jones, anglès, Abat President de la Congregació de Subiaco, a la qual pertany Montserrat i que és la Congregació benedictina més internacional que inclou uns 50 monestirs amb més d'un miler de monjos.

En total, han estat representats a Montserrat 38 monestirs de benedictins i benedictines de la Península.

Durant l'eucaristia celebrada davant d'unes 800 persones, el P. Jerome Theisen, d'origen nord-americà, que venia a Montserrat per primera vegada com el Primat de la Confederació, aprofità l'avinentsa per a "felicitar els monjos de Montserrat pel seu testimoni clar dels valors cristians i monàstics i pel manteniment d'aquesta església, aquest lloc d'oració i de peregrinació".

En referir-se a la Basílica dedi-

cada a la Verge Maria, el Pare Theisen digué que "aquesta església, com una obra d'art, ha influenciat a milions de peregrins que han vingut aquí per buscar a Déu i per resar a la Verge Maria". I ha afegit en termes generals que "l'església i el monestir simbolitzen la veritat que la vida és

una peregrinació. Cadascú de nosaltres està sempre i per tot arreu en peregrinació. Estem en camí cap al sagrat".

Fent una reflexió sobre les persones que han viscut al Monestir de Montserrat o que han vingut en peregrinació a aquest santuari, l'Abat Primat ha dit que "les per-

sones són més importants que els edificis". "Som una església de pedres vives—ha continuat el Pare Theisen— però aquestes pedres vives no són senzillament les que estan presents avui. Les pedres vives són els que han buscat a Déu aquí a través dels segles".

Nou impuls a la vida cristiana

Sota el lema "Som una Església de pedres vives", la celebració del IV centenari de la dedicació de la basílica de Montserrat, es va proposar, en primer lloc, envigorir la vida mateixa del santuari i donar un nou impuls a la vida cristiana de les parròquies i diversos grups eclesials que es puguin sentir motivats amb aquesta celebració.

El centre físic de la celebració del IV centenari, va ser, però, la Basílica mateixa. Amb motiu de l'aniversari, s'ha pogut començar definitivament la restauració d'aquest edifici, finançada per la Direcció General del Patrimoni Artístic, per a tornar-li l'aspecte que tenia l'any 1592, és a dir l'any de la seva consagració.

Tercer aspecte que s'inclou dins el marc d'aquest Any Centenari a Montserrat, és "El Projecte Social IV Centenari" que consistia en donar suport a una campanya de Càritas de Catalunya per rehabilitar habitatges en molt mal estat de famílies necessitades. Gràcies a les col·lectes fetes cada diumenge al santuari, o també, gràcies als donatius, s'ha pogut recollir uns 16 milions de ptes. destinats a la compra de dos pisos per a les famílies necessitades i als arranjaments inajornables en una trentena de pisos, tirats endavant per Càritas interdiocesana.

■ G.I.E.C.

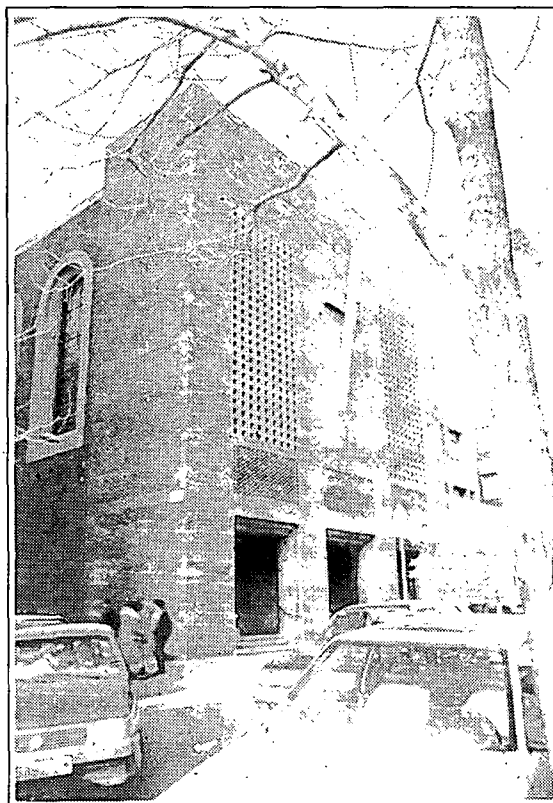
Quatre catalans, ordenats de diaques per Mons. del Portillo

ROMA.— Mons. Álvaro del Portillo, Prelat de l'Opus Dei, ha conferit el diaconat a vint-i-quatre membres de la Prelatura de l'Opus Dei. La cerimònia ha tingut lloc a la Basílica de Sant Eugeni, a Roma, i hi han assistit unes mil cinc-centes persones.

Els nous diaques provenen de tretze països: Alemanya, Bèlgica, Portugal, Guatemala, Mèxic, Perú, Equador, Xile, Argentina, Veneçuela, Espanya, Filipines i Kenya. N'hi ha quatre que són nascuts a Catalunya: Ramon Nubiola, enginyer de camins, de 38 anys; Jordi Balcells i Canela, economista de 41 anys, fill de l'arquitecte Santiago Balcells Gorina i nebot del metge i escriptor Alfons Balcells Gorina; Ignasi Durany i Pich, enginyer industrial, de 28 anys, i Josep Ribot i Margarit, advocat de Sabadell, de 31 anys.

La parròquia de Sant Ildefons estrena façana

El dissabte passat, 23 de gener, festa patronal de la Parròquia de Sant Ildefons (Sant Gervasi), s'inaugurà l'obra de la façana del temple parroquial, en presència del cardenal Narcís Jubany, el qual 30 anys abans, en aquesta mateixa data, havia inaugurat, com a bisbe auxiliar, la nova parròquia. L'obra ha estat dirigida pels arquitectes Miquel Batlle, Josep Lluís Bolao i Ma. Pilar Solà. A les 8 del vespre, el Cardenal presidí una solemne celebració de l'Eucaristia, acompanyat de Mn. Joan Alemany, de Mn. Ignasi Casas, del P. Provincial dels Franciscans i d'altres preveres que, al llarg d'aquests 30 anys, han tingut alguna vinculació amb la parròquia.

L'Arquebisbat de Tarragona convoca les III Jornades "Família cristiana, educadora de la fe"

TARRAGONA.— Per tercer any consecutiu l'Església de Tarragona convoca totes les persones interessades en el tema "FAMÍLIA CRISTIANA, EDUCADORA DE LA FE" a unes Jornades que tindran lloc els dissabtes dies 6 i 13 de febrer a Valls. L'horari és de 2/4 de 5 a 2/4 de 8 de la tarda, i es desenvoluparan a la sala d'actes de l'Institut "Narcís Oller" de l'esmentada població de l'Alt Camp.

El dissabte dia 6 es començarà amb una ponència "El jove davant el seu futur" que pronunciarà S. Taltavull, Delegat diocesà de Catequesi de Menorca. Seguiran 3 comunicacions en les quals tractaran sobre les qüestions dels grups, educació del lleure i el voluntariat. Per acabar amb un torn obert de preguntes per part dels assistents.

El dissabte dia 13 la ponència serà: "Els adults, testimonis i companys del jove" a càrrec de B. Pelegrí, Delegat diocesà de pastoral d'adults de Lleida. Les comunicacions tractaran el paper dels pares en les opcions dels fills, el testimoni dels creients en el món de la cultura i la descoberta de la parella.

El fet de celebrar-se a Valls obeeix a la voluntat d'apropament als diferents arxiprestats de la diòcesi, i a la col·laboració prestada per l'arxiprestat de l'Alt Camp, dins dels actes organitzats amb motiu de les festes de la Mare de Déu de la Candela.

Mor mossèn Salvador Cabré

TARRAGONA.— El diumenge dia 3 de gener, moria a l'hospital de Santa Tecla de Tarragona Mn. Salvador Cabré.

Nascut a Mont-roig del Camp el 10 d'agost del 1910, havia rebut l'ordenació sacerdotal el dia 1 de novembre de 1935. Llicenciat en Teologia i doctor en Dret Canònic, exercí el seu ministeri sacerdotal en diverses comunitats de la diòcesi, i la docència al seminari pontifici durant vint-i-cinc anys. Era també membre del capítol catedral des de 1959 i secretari-notari del tribunal eclesiàstic.

● M.C.T.

FETS I CRITERIS

Cardijn i l'alliberament dels joves

El novembre de l'any passat s'acompliren els vint-i-cinc anys de la mort de Mons. Cardijn, fundador de la Joventut Obrera Cristiana, moviment educatiu i evangelitzador dels joves treballadors.

Vaig conèixer Cardijn i el vaig tractar personalment els anys 1960-65, com a Consiliari nacional de la JOC espanyola i com a membre de l'equip de consiliaris del Comitè executiu de la JOC internacional. És natural, doncs, que en ocasió d'aquesta efemèride faci memòria viva del fundador de la JOC.

No es pot separar Mons. Cardijn de la seva obra. Fou un sacerdot que entregà tota la seva vida a la joventut treballadora. Confiava en els joves treballadors i creia en la seva capacitat de descobrir la seva dignitat i de créixer en el sentit de la pròpia responsabilitat.

Cardijn repetia als consiliaris la importància de posar l'atenció en la vida dels joves treballadors. Per a Cardijn la vida profana, formava part del pla del Creador. Reconeixia que cada persona ha rebut de Déu una missió, la de construir, amb el seu treball i el seu esforç, un món que sigui una casa digna de la gran família humana. D'aquesta manera es comprèn que tota la vida profana té una dimensió religiosa.

Hi ha, en el pensament i en l'obra de Cardijn, una segona idea fonamental: l'encarnació redemptora de Crist no ha anul·lat pas el primer pla de la creació: La dignitat de la persona i la seva missió conserven en el cristianisme tot el seu valor. El cristianisme, doncs, no separa la persona del seu ambient de vida ni dels altres.

Així Cardijn suscitava en el jove treballador el respecte a la llibertat humana i l'ensenyava a "veure", "jutjar" i "actuar" segons el pla de Déu. El seu mètode era el d'una escola humana i cristiana en la mateixa vida del jove treballador. Aquest era el camí per a una fe autèntica, encarnada en la vida: Crist es troba present en la vida de la persona i de la comunitat humana.

Va intuir que havia arribat l'hora de la classe obrera i va fundar un moviment de joves treballadors format "entre ells, per ells i per a ells". L'any 1957, a la plaça de Sant Pere, hi havia trenta-dos mil joves treballadors. Pius XII els digué que l'Església té necessitat, avui més que mai, dels joves treballadors per construir un món que sigui més fraternal, on el sofriment del més humil sigui compartit i alleujat per tots. Així Cardijn tingué el goig de veure realitzada la "seva" JOC internacional.

El juny de 1960 Cardijn va venir a Madrid amb motiu d'un congrés sobre la família que havia organitzat la JOC. Uns quants centenars de jocsistes van esperar-lo a l'aeroport de Barajas, on van posar un gran rètol: Cardijn, el nostre alliberador! Va tornar a Espanya el 1962 per participar en el Consell nacional de la JOC, a Oviedo. Fou una oportuna injecció d'entusiasme.

Pau VI el va fer cardenal el juny de 1965. Fou un reconeixement explícit de la seva persona i de la seva obra.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Participació dels laics a la tasca evangelitzadora de l'Església

Els Consells de Pastoral participaran al Concili de la Tarraconense

TARRAGONA

Els Consells de Pastoral, arxiprestals i parroquials, de l'arquebisbat de Tarragona estan cridats a desenvolupar un paper important dins de l'anunciat Concili Provincial Tarraconense. Així es desprèn de les conclusions extretes del ple del Consell Diocesà de Pastoral, recentment celebrat a la Casa d'Exercicis de la Selva del Camp, presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, posant-se de manifest, la cada cop més eficaç participació dels laics, a la tasca evangelitzadora de l'Església.

En el decurs de l'assemblea, l'arquebisbe informà a bastament, sobre la convocatòria del Concili de la Tarraconense, alhora que es féu una exhaustiva reflexió envers la situació; estructura i activitats dels Consells de Pastoral. L'exposició correspongué als sengles representants de dits consells. Tot això implica un ferm compromís que insta els consells parroquials i arxiprestals a amotllar-se a un model d'es-

tats establert, però, si més no, adaptable a la forma més escaient, d'acord amb les necessitats i característiques de cada parròquia. L'organigrama deriva cap al Consell Diocesà de Pastoral, que té encomanada la missió d'estudiar alternatives i qüestions àmplies d'enfocament de la pastoral, tasca que fou analitzada pel seu vicari, mossèn Miquel Barbarà.

Altrament, un dels punts importants de la reunió, va venir marcat per la ponència de Josep-R. Badia, director del Secretariat diocesà de Pastoral de la Salut, en el sentit de conscienciar els cristians, de la urgència i necessitat d'atendre més i millor, tota persona mancada de salut,

aprofitant qualsevol oportunitat per palesar i enfortir aquesta convicció, actuacions que a partir d'ara es pretendran coordinar a tots els nivells, malgrat la seva complexitat, per guanyar en eficàcia.

■ Joan Boronat

Noces d'Or de mossèn Joan Roig

REUS.— La parròquia de Sant Francesc de Reus ha celebrat els dies 1 i 3 de gener les noccs d'or de prevere de Mn. Joan Roig, que fins ara n'ha estat el rector. Prèviament, el 18 de desembre al vespre i a la sala parroquial, s'havia fet la presentació del llibre *Missatges de la Gran Família Sacerdotal. 50 Anys de Sacerdoti*, que dona a conèixer l'obra creada per Mn. Joan Roig amb una finalitat vocacional i d'estima als malalts.

El dia 1 de gener a migdia, Mn. Roig presidia la concelebració eucarística donant gràcies pels cinquanta anys de sacerdoti, acompanyat dels feligresos de la parròquia. El 3 de gener tenia lloc la 70a. Parada de la Gran Família Sacerdotal, amb la missa dels malalts a les dotze i l'acte adient a la sala parroquial.

● M.C.T.

Festa de la Mare de Déu de Loreto

BRÀFIM.— La parròquia de Sant Jaume de Bràfim ha estat de festa els darrers mesos de 1992. Començaren les celebracions el 25 de juliol i acabaren el 10 de desembre, festa de la Mare de Déu de Loreto, venerada en el seu santuari inaugurat ara fa cent anys. Un altre motiu era el bicentenari del retaule de l'altar major i del majestuós orgue.

Entre els actes celebrats cal remarcar la baixada de la imatge de la Mare de Déu de Loreto del seu santuari al temple parroquial, el dia 10 d'octubre, la fervorosa passejada de la Mare de Déu pels carrers el dia 18, després de la novena celebrada en honor seu, i el retorn al santuari. El dia 19 tingué lloc la missa d'acció de gràcies pels cent anys de l'ermita. A més dels actes religiosos, altres activitats

culturals, com exposicions i conferències, han acompanyat el poble en aquests aniversaris. El punt final de les celebracions fou la concelebració eucarística del dia 10 de desembre, presidida per l'arquebisbe, Ramon Torrella.

● M.C.T.

SELECTION

Li ofereix el seu servei de selecció de personal, interines, fixes, assistents, matrimonis 3e edat, cangurs, etc.
Màxima rapidesa, seriositat i econòmic.
Dirigit per psicòloga col·legiada.
Tel. 487 71 18 C/ Aragó
236, 3e. 3e 08007 Barcelona

Amb programes com l'"Alberg del Vianant" i el "Dóna feina"

Càritas de Cervera acull els immigrants

LLEIDA

CERVERA.— Ha tingut lloc a Cervera, la capital de la Segarra, un debat sobre els immigrants amb una assistència força nombrosa. Formaven la taula de la ponència: l'anterior alcalde de Fraga, una assistenta social, un sociòleg, un representant dels immigrants i un representant de Càritas de Cervera.

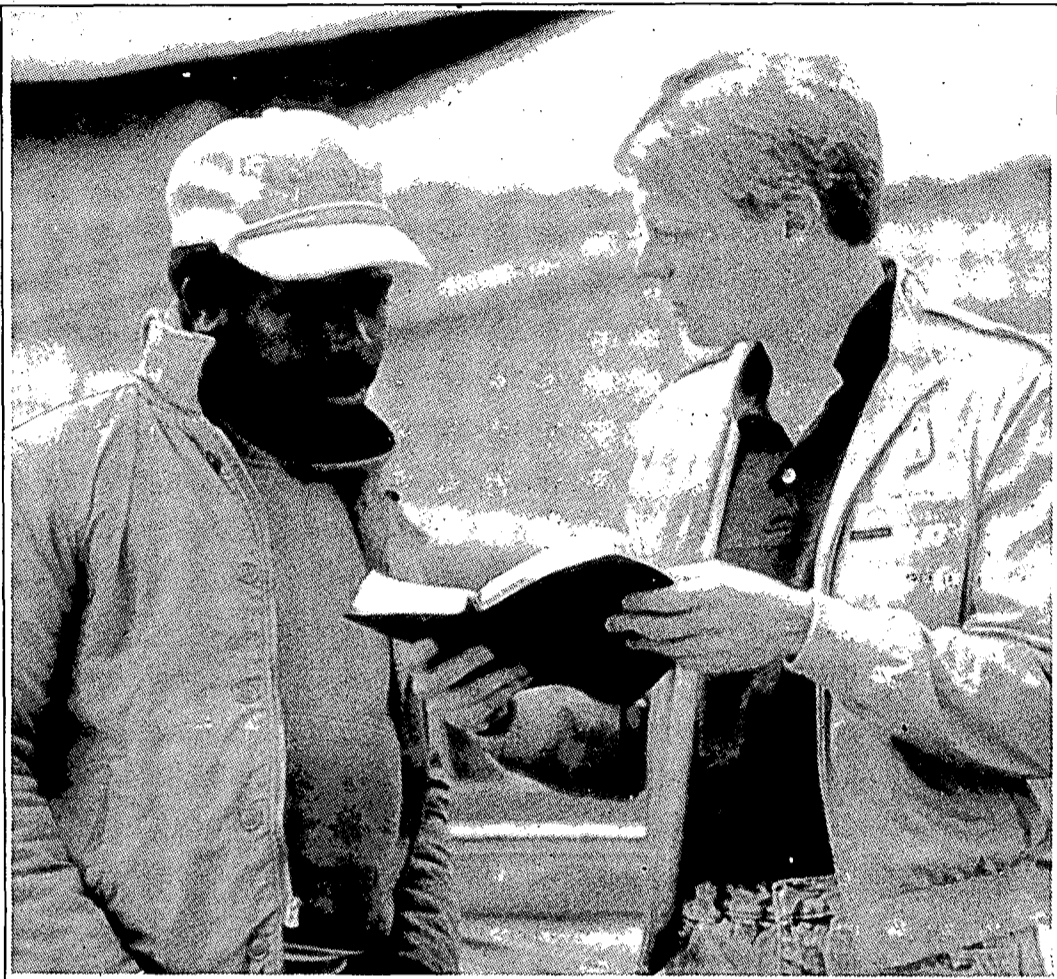
Cada un dels ponents va anar exposant el tema segons les seves vivències i experiències, algunes molt positives (l'acolliment que han aconseguit, la integració a la població, la inserció en la societat), d'altres malauradament ben negatives (la dificultat de trobar habitatge, l'explotació en el treball quan després de moltes peripècies l'han pogut aconseguir). Val la pena de destacar les paraules d'agraïment, per sentir-se totalment integrat i a la vegada acceptat per la ciutadania, del ponent representant dels immigrants, Sr. Mimon Dreoch, que ja porta 22 anys a Catalunya i 10 a Cervera.

Propostes d'actuació

Després es va passar a les intervencions del públic, que foren moltes i molt variades, sobresortint per la seva espontaneïtat les dels mateixos immigrants assistents, i una d'especial, la d'aquell que féu l'esforç de parlar-la tota en català. El fet més positiu de tot el diàleg foren les dues propostes: l'oferta per part dels Escoltes d'acceptar dins el seu Agrupament tots els immigrants que ho desitgin (molts d'ells són joves estudiants), i la de constituir un grup o una comissió formada per un representant de Càritas, un altre dels immigrants i un altre de la població, que es reuneixi periòdicament a fi d'afrontar els problemes que vagin sorgint.

L'equip local de Càritas, amb les seves diverses activitats com l'Alberg del Vianant i el "Dóna feina", ha estat la base gràcies a la qual la població cerverina ha anat adquirint aquesta sensibilitat envers la gent estrangera.

■ C.C.

¿problemas auditivos? escuche la solución.

amplifon le invita a un control gratuito de su oído.

Ponemos a su servicio la tecnología más innovadora y los mejores audioprotesistas para encontrar una **nueva solución personalizada y prácticamente invisible** con las **máximas facilidades de pago** y hasta **3 años de garantía**.

Centros **amplifon**

BARCELONA. C/ Balmes, 174
(esq. Diagonal). Tel. 237 54 32

SABADELL. C/ Capmany, 10
(esq. Les Valls). Tel. 727 92 01

TARRAGONA. Avd. Prat de la Riba, 4
Tel. 24 31 52

BADALONA. Tel. 384 63 85
CASTELLDEFELS. Tel. 664 17 02
CORNELLA. Tel. 375 65 01
GRANOLLERS. Tel. 870 08 69
HOSPITALET. Tel. 448 07 90

SANT ADRIA DEL BESOS. Tel. 381 01 32
SANT BOI. Tel. 654 18 54
STA. COLOMA GRAMANET. Tel. 386 61 50
TERRASSA. Tel. 788 25 91

Si desea saberlo todo sobre audición, envíenos este cupón o llámenos, conseguirá un libro **gratis**.

Nombre y apellidos _____

Edad _____

Dirección _____

Tel. _____

Población _____

Provincia _____

amplifon

LA VIDA TIENE OTRO SENTIDO.

amplifon - Balmes, 174 (esq. Diagonal) - 08006 BARCELONA - Tel. 237 54 32

Amb vistes a aportar solucions per a problemes de degradació

"Cristianisme i Justícia" promou un debat sobre política social

BARCELONA

Del 2 de febrer al 2 de març, té lloc el curs "Alguns punts de debat per a una política social de progrés", al Centre Cívic de les Cotxeres de Sants (C/ Sants, 79, de Barcelona), a les 19.30 h. Aquest curs està organitzat per Cristianisme i Justícia (Fundació Lluís Espinal), en col·laboració amb la Regidoria de Promoció i Relacions Cíviques de l'ajuntament de Barcelona. Paral·lelament, per al 4 de febrer i per al 9 de març, estan previstes les taules rodones "El dret de vaga" i "Presons i societat democràtica", en els mateixos locals.

Bona part de les problemàtiques socials de la fi de segle XX al nostre entorn (pobresa, marginació, immigració, presó, deshumanització, etc...) en són presentades com un obstacle greu i gairebé insuperables. En el curs "Alguns punts de debat per a una política social de progrés" s'analitzen precisament algunes d'aquestes problemàtiques i es plantegen possibles solucions per millorar la situació actual d'apreciable degradació social.

El curs abordarà els següents temes: (9 de febrer) "La immigració exterior", situació actual, prospectiva, a càrrec de Lluís Recolons, sociòleg, investigador al Laboratori de Sociologia de l'ICESB; (16 de febrer) "La presó o la rehabilitació impossible", delictes, victimització, delinqüència, droga, mecanismes de reinserció, a càrrec de Ramon Mulleras, cap del Servei

Jurídic del Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya; (23 de febrer) "Mercat i deshumanització", funció de la cultura en les transformacions socials actuals, a càrrec de Carles Comas, economista, professor del Departament de Ciències Socials a ESADE i (2 de març) "Exigències solidàries del Nord davant el Sud", nous desplaçaments de la geopolítica mundial, a càrrec d'Ignasi de Senillosa, metge, director del Departament d'Estudis a INTERMÓN.

Pel que fa al cicle de taules rodones, el 9 de març es debatrà sobre "Presons i societat democràtica" amb la participació de Josep Sesma, Ramon Mulleras, Antonio Doñate i J.I. González Fana.

■ C.J.

FINESTRAL DE LA CARITAT

En atur i sense subsidi

Les persones d'una certa edat (50-63 anys) que estan en atur tenen greus dificultats per subsistir quan per diverses causes no cobren el subsidi. Malauradament l'edat és un gran obstacle perquè puguin trobar feina. No hi fa res que tinguin experiència ni que coneguin bé un ofici. La nostra societat, materialista i pragmàtica els nega el pa.

33.— Senyor de 61 anys. Ha treballat sempre de camioner per compte d'altri. No ha estat mai assegurat. No té dret a subsidi d'atur. No té mitjans de subsistència i ha de demanar pel "metro". Per a aliments i lloguer, 35.000 ptes.

34.— Senyor de 63 anys, malalt i sense família. Per poder cobrar una pensió ha de pagar un deute (autònoms) amb la Seguretat Social. Li falten 79.800 ptes.

35.— Mare sola amb dos fills petits. No té cap ingrés, està pendent de cobrar una ajuda social de la Generalitat. Mentre, per a aliments, 30.000 ptes.

36.— Pare de família, tres fills. Fa feines eventuals de cambrer. L'esposa està hospitalitzada. Urgeix ajuda per a aliments, 40.000 ptes.

37.— Treballador a l'atur. Té quatre fills. El gran té una disminució psíquica. Tenen pendents rebuts de llum i d'aigua. Són 40.035 ptes.

38.— Pare de família nombrosa. Els seus ingressos són mínims. Tenen deutes de lloguer que els urgeix pagar. Calen 126.181 ptes.

39.— Obrer en atur. Cobra un subsidi de 42.000 ptes. Té esposa i tres fills. Té pendent un rebut de llum que puja 7.100 ptes.

40.— Matrimoni amb un fill petit. No tenen feina. Els pares d'ella ajuden com poden. Una ajuda social

està en tràmit. Mentre, els cal pagar deutes bàsics. Són 50.000 ptes.

41.— Família amb dos fills petits. Els ingressos són molt precaris. Deuen una part del menjador dels nens. Els falten 35.102 ptes.

42.— Esposa abandonada, tres fills, el petit d'un any. Necessita ajuda per a aliments. Són 75.000 ptes.

43.— Pare de família en atur, amb un subsidi de 42.040 ptes. Tenen pendents rebuts de llum. Per evitar que els la tallin, 32.366 ptes.

44.— Matrimoni jove viu amb pares i germans. Han trobat un piset de lloguer. Per a l'entrada els falten 70.000 ptes.

45.— Estrangera amb deu anys de residència a Barcelona. Està malalta i no troba feina. Sol·licita 27.800 ptes. per retornar al seu país.

46.— Pare de família espera cobrar una pensió d'invalidesa. Té la llum tallada per no poder pagar el deute. Puja a 30.000 ptes.

47.— Matrimoni amb dos fills petits. Ell ha acabat un contracte temporal. Ella fa neteges en domicilis. Per a ajuda aliments, 50.000 ptes.

48.— Matrimoni immigrant amb dos fills en edat escolar. Només troben feines ocasionals. Per a ajuda aliments, 30.000 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CARITAS DIOCESANA - Plaza Nova, 1 - 08002 Barcelona - Tel. 301 35 50

L'ajuntament de Palamós obrirà l'accés a l'ermita de Bell-lloc

GIRONA

PALAMÓS.— L'ajuntament de Palamós enderrocarà el mur que impedeix l'accés a l'ermita de la Mare de Déu de Bell-lloc — situat al terme municipal — que va aixecar fa una dotzena d'anys el propietari de la finca que envoltava l'edifici. A més, l'ajuntament

netejarà el camí que porta a l'ermita, traient les runes i les jardineres que s'hi han posat.

Tota aquesta operació tindrà lloc un cop s'han acabat els terminis fixats pel mateix ajuntament de Palamós a la societat Explotaciones Agrícolas y Forestales Brugarol, administradora de la finca, perquè ho fes pel seu compte. El cost dels treballs anirà

ara a càrrec de la societat esmentada.

De fet, ja pel setembre passat els alcaldes de Palamós, Palafrugell, Calonge, Vall-llobrega i Forriac van demanar al jutge de la Bisbal que ordenés la retirada dels impediments que dificultaven la celebració de l'aplec tradicional. Els rectors de les parròquies afectades també es van unir a aquesta petició, però el propietari no en va fer cas.

El seu advocat va presentar recurs de reposició contra l'acord municipal de fer retirar els abocaments de terres al camí que porta al santuari, però el recurs va ser desestimat i ara l'ajuntament ha optat per retirar-los ell.

El bisbe de Girona recorda el dret i el deure d'orientar sobre el vot

El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, ha publicat una nota en la premsa en la qual afirma que "els bisbes tenen el deure i, per tant, el dret d'ajudar els cristians a formar la seva consciència d'acord amb els principis de l'Església per tal que a l'hora oportuna aquests pu-

guin prendre les seves decisions intel·ligentment i lliurement". Mon. Jaume Camprodon afegeix que "quant a l'estil i les ocasions de dur-ho a terme deu haver-hi varietat de formes, segons dicta la prudència en cada lloc i en cada circumstància".

Obres de rehabilitació al santuari de la Salut de Sant Feliu de Pallarols

La comissió nomenada pel bisbe de Girona per tirar endavant les obres de rehabilitació del santuari de la Salut de Sant Feliu de Pallarols ha adjudicat l'execució del projecte a l'empresa "Garrotxa Serveis de Construcció, S.L." d'Olot, per considerar la seva proposta la més interessant entre les sis que es van presentar. La primera fase d'aquestes obres costarà 76.090.442 pessetes i ha d'estar acabada el proper mes de juny.

Les obres consistiran bàsicament a restaurar la sala d'acollida d'hostes, el bar, el restaurant, la cuina i algunes dependències i serveis de la planta baixa. Es deixarà, doncs, per una segona fase l'arranjament de les habitacions dels dos pisos superiors i,

per tant, encara no es podrà utilitzar el santuari com a lloc d'estada permanent durant el proper estiu.

El finançament de les obres anirà a càrrec del bisbat i de la Generalitat i tot seguits s'endegarà una campanya de promoció del santuari entre els diferents pobles de la comarca. Es crearà una comissió que estudiarà el programa d'actuacions concretes i les diferents maneres de col·laboració econòmica que puguin fer els interessats. El santuari de la Salut de Sant Feliu de Pallarols té els seus orígens en la col·locació d'una imatge de la Mare de Déu dins d'una balma o espluga situada sobre la vall d'Hostoles a 1.020 metres d'alçada, l'any 1642. Això ho va portar a terme un pagès, Joan Carbonés, per demanar a la Verge que apartés de la comarca les terribles tempestes que malmetien les collites. En augmentar la devoció popular s'hi va bastir una capella i més tard una casa per a l'ermità. Fa una dotzena d'anys el santuari queda abandonat en morir el capellà custodi.

■ M. Caballé

Per a les comunitats cristianes de Catalunya

IMPORTANT NOVELTAT EDITORIAL PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps.

Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin acomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Me Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Impres a dues tintes.

Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Simposi internacional sobre "el valor dels valors"

"El fonament de tots els valors és la veritat"

BARCELONA

¿Què valen els valors i quin és el valor suprem?: aquestes van ser les preguntes claus que va centrar el simposi internacional sobre "EL VALOR DELS VALORS" que la Fundació Joan Maragall i l'Institut d'Humanitats han organitzat a Barcelona del 25 al 27 de gener. Intel·lectuals de Praga, París, Milà i Barcelona han participat en aquesta continuació de les jornades sobre Déu i sobre el fonamentalisme per a fer "l'examen, a partir de la confrontació del pensament filosòfic amb el present, d'unes quantes maneres clàssiques de considerar la qüestió moral".

El cinisme en la història d'Occident

Per al destacat escriptor francès André Glucksmann, que treballa actualment al Centre Nationale de Recherche Scientifique a París i que va parlar del cinisme a la història de l'Occident, "el cinisme és una dimensió inevitable en la cultura occidental, tot i que no ha de ser necessàriament dominant". El cinisme per a Glucksmann, "com a experiència ètica, és una experiència del mal" i té precisament com a tesi fonamental que "el mal no existeix" i s'amaga darrera de tres experiències morals a la cultura occidental: l'humanisme que diu que "el mal no és humà", l'anti-humanisme que diu que "el mal és cosa dels altres" i el postmodernisme que anuncia que "no n'hi ha bé ni mal" i que llavors es pot fer qualsevol cosa. En aquestes tres experiències morals, que són com "una dinamita cinica" per a la cultura occidental i també en el desig de l'home d'auto-dominar-se davant la mort, Glucksmann busca la font de la crisi moral de l'Occident, tot i que aquesta consideració cinica

no ha de ser dominant per a la cultura occidental.

Segons Glucksmann, es pot edificar una nova moral a partir de la consideració anticinica: "Si el cinisme és la destrucció de la moral a partir de la tesi que el mal no existeix i a partir de l'experiència del domini de si mateix davant la mort, hi ha una altra experiència moral a partir de la tesi que el mal existeix i que hi ha sorpresa davant de la mort, cosa que permet crear un sentit de comunitat de sofriment i de dolor". És quan pot haver-hi a la nostra civilització "una sorpresa comuna de la capacitat enorme de l'home de

manera arbitrària, sinó que ha de respectar els valors individuals dels altres com a crides, "ha de respectar els drets de les generacions que encara no han vingut".

En opinió de Hejdanek, el fonament de tots els valors és la veritat. "La veritat és més forta que qualsevol altra cosa perquè tot passa, mentre que la veritat val per a sempre i és victoriosa per a l'eternitat" —va dir Hejdanek. I va afegir: "la veritat ha de ser, no és. El que ha de ser fonamenta el que existeix".

Relativismes ètics i culturals

Paolo Flores d'Arcais, director de la revista filosòfica "Micro-Omega", va tractar el tema del relativisme, fent una distinció entre el relativisme ètic i el relativisme cultural o ètnic, o sigui "la diferència del grup social que accentua la diferència homologant de la comunitat". En opinió del pensador italià, si es pren seriosament el relativisme cultural, es posa l'accent en la dignitat de les cultures, però no es

permet la dissensió dins de la pròpia comunitat. "El pluralisme comunitari implica l'autoritarisme. La comunitat oprimeix l'individu dissident". En canvi, el relativisme ètic reconeix l'opinió de cada individu, porta al reconeixement de la identitat de cada home com un tu per a l'altre.

Flores parteix de la famosa frase de Dostojevski "Si Déu no existeix, tot és permès", però canviant-ne el sentit: "Si Déu no existeix, tot és permès en el comportament de l'home, tot pot trobar una justificació". "Si Déu no existeix, no hi ha res prohibit. No hi ha res demostrable de manera absoluta" —diu el filòsof i pregunta al mateix temps: "Si no hi ha una veritat ètica absoluta, ¿com podem dir no al nazisme?".

Ladislav Hejdanek: "L'home no és només el que és ara, és més del que és en aquest moment; és el que ja no és i el que encara no és. L'home ha d'estar obert a l'esdevenidor"

destruir-se i de destruir els altres". Per tant, Glucksmann conclou que la veritable experiència de la democràcia, d'un dinamisme que no sigui cinic és la capacitat de comprendre's pel que fa al mal.

La veritat és més forta que qualsevol altra cosa

Per a Ladislav Hejdanek, professor de filosofia a la Universitat de Praga, la concepció dels valors va molt lligada amb la manera d'entendre la situació de l'home en el món. Ladislav Hejdanek: "L'home no és només el que és ara, és més del que és en aquest moment; és el que ja no és i el que encara no és. L'home ha d'estar obert a l'esdevenidor". En opinió del filòsof txec, l'home no pot crear i establir els seus valors d'una

CARTA DOMINICAL

En el dia de sant Valentí

Estaven promesos. Se'ls veia feliços. Ella era rossa i d'ulls blaus, ben bonics. Se li declarà una meningitis que deixà cecs aquells ulls. Era una parella de la meua parròquia, coneguda i estimada pel jovent. Tothom es preguntava què faria l'Emili. La continuà estimant. No va esperar al dia de noces, sinó que el dia mateix que sabé de la irreversibilitat de la seva ceguesa, li va dir: «Llúcia, et vull per esposa en la salut i en la malaltia; t'estimaré i et respectaré.» Els vaig casar. Fa pocs dies, van ser la primera i inesperada visita del mati. Van venir per dir-me tots dos que continuaven essent molt feliços. I és que s'estimaven i continuen estimant-se amb l'amor veritable que fa que s'estimi l'altre: per ser qui és, no pel que té. Un amor veritable que, com tot el que hi ha de més noble en l'home, també en ells era alhora una tasca pròpia i un do de Déu.

No havien llegit Eurípides, però sabien que «no és pas amant qui no estima per sempre». Ni havien llegit Shakespeare, però feien que fos veritat la seva afirmació que «no és amor l'amor / que s'altera en trobar alteració. / Ara: és un senyal eternament estable / que mira les tempestes i no fluctua mai, / sinó que fins es sostreu del fil del destí. / Si això és un error i em fos demostrat, / jo mai no he escrit, ni un home ha estimat».

He parlat d'un do de Déu en la fidelitat. És que ajuda molt el convenciment que -més enllà del que val cadascú per l'altre- valen tots dos molt més per a Aquell que els uni des del principi i que no «té amor», com ens passa a nosaltres, sinó que «és Amor»: és a dir, Déu. És indestructible la fidelitat d'aquell que és capaç de veure en la seva parella la prova millor de la bondat de Déu. Vetllar la proximitat de Déu és la millor manera de fer que estimar sigui realment estimar. Així com parlar vol dir pronunciar paraules i florir vol dir que s'obren les poncelles, estimar és com respirar, inspirar, insuflar amor. I no pas altres coses, com les que ara es vol fer passar per amor.

¿És una il·lusió impossible allò que afirmava Dant parlant de Beatriu: «Ella es mira en Déu i jo em miro en ella»? No. Es dona en moltes parelles. I recordo una altra parella en què la reacció d'ella només fou possible des d'una actitud com la expressada per Dant. Començà a néixer en ell la vocació sacerdotal, i ho van anar reflexionant junts. I aquest fou el resum, adolorit, però ple de fe, que me'n feu ella un capvespre: «Si m'hagués deixat per un altre, em sembla que m'hauria tornat boja, però si el Senyor el crida al sacerdocí, ¿com puc estar gelosa de Déu?»

Des de l'esforç humà, obert al do de Déu, tot té una perspectiva nova -que és l'autèntica-, fins i tot allò que podria ser més desesperant. Fa molt poc, un matrimoni ben jove m'explicava que se'ls havia mort la primera filla en el moment de donar-la a llum. El comentari que em feien, tristos, però esperançats, era: «Hem descobert que és la manera més gratuïta d'estimar un fill: donar-li la vida, portar-lo a Déu i no gaudir-ne gens.»

El lector es preguntarà què tenen a veure aquests amors nets, profunds i fidels amb moltes actituds actuals, amb la frase moderna de «fer l'amor» o amb programes televisius en què l'amor és banalitzat. La meua resposta és: Res, perquè en tot això no hi ha sinó més aviat tristos succedanis amb què es falseja el sentiment més noble de l'ésser humà.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Els frustrats

Hi ha personatges que, possiblement, haurien pogut ser quelcom important en aquest món. Dotats d'un grau elevat d'intel·ligència, capaços per tant de desenvolupar qualsevol activitat i de reeixir en l'empresa, desvien tot el seu cabdal de possibilitats a buscar la palla a l'ull de l'altre, i malbaraten així la seva pròpia personalitat.

El seu deler és destruir el que un altre fa sense intentar mai fer-ho millor. Així els trobem en el camp de la política, de la professió. Els trobem, molt nombrosos, en la crítica a l'Església, proclamant, això sí, la seva pertinença a ella, pretenent salvar-la dels errors que ells, i només ells, li troben.

I en la seva obcecació no s'adonen del que sembren que, un dia o altre, farà que obtinguin resultats contraris al que es proposaven. Això passa en el camp de la política quan no se sap fer una oposició raonada, i en l'Església quan algú pensa que és més doctor que qualsevol doctor i s'autofabrica el pedestal que s'esfondra a la primera ventada i els sumeix en el mar de les frustracions.

Càritas de Vic els recull en una campanya

Ajuts valorats en 13 milions per a l'ex-lugoslàvia i Somàlia

VIC

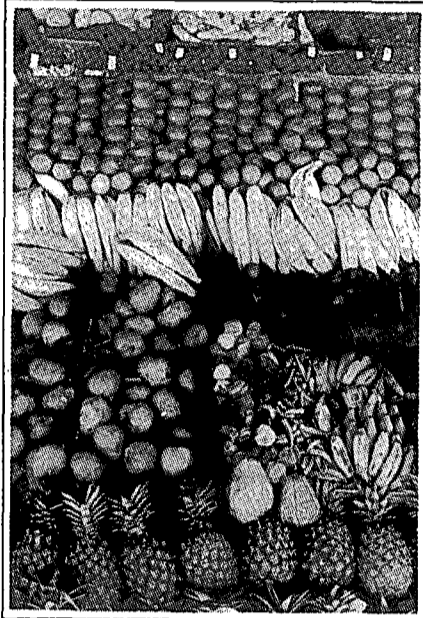
Càritas Diocesana de Vic ha recollit més de 12 milions de pessetes en una campanya d'ajuts per a l'ex-lugoslàvia i Somàlia. Aquests diners s'han canalitzat mitjançant Càritas Austria i Càritas Italiana cap a aquests dos destins, podent començar a arranjant cases i atendre l'alimentació de milers d'infants i refugiats.

En total, els diners recaptats des de l'agost a nivell de la diòcesi de Vic són 10.338.226 pessetes per a Somàlia i 2.356.111 per a l'Ex-lugoslàvia. Aquesta quantitat última s'ha de sumar als 3.114.000.000 pessetes amb ajuda alimentària i materials de primera necessitat que s'hi ha destinat. Suposa un total de 18 tones d'aliments a repartir per Bòsnia-Herzegovina, Sèrbia i Eslovènia, centres distribuïdors. Allà també s'ha actuat sobre camps de refugiats a l'entorn de

Zagreb, on més de 6.000 persones esperen ajuts valorats en més de 330 milions. En el treball de reconstrucció d'habitatges, Càritas ha aconseguit que, en una primera etapa, puguin arranjant-se unes dues-centes cases.

L'ajut cap a Somàlia s'ha centralitzat a Nairobi. Càritas treballa allà en diferents camps. Primerament en els Sos Children Village, centres per a infants molt desnutrits; s'hi atenen 200 nens i s'està treballant per obrir nous centres. També es treballa en la construcció d'una ciutat refugi per a orfes i en la reconstrucció d'escoles i hospitals. Amb aquests diners, s'atenen uns 2.000 infants al Centre Nutricional Tonelli, i a 150 de tuberculosos.

Pel que fa a refugiats, al camp de Sheik Abukar acullen 3.600 persones —unes 450 famílies—;

procuren la seva alfabetització — uns 1.200 fa més de tres anys que no estan escolaritzats — i la seva alimentació.

A més, s'atenen les necessitats bàsiques de 132.000 refugiats somalis a Kenya, repartits en sis

camps de la zona.

900 inscrits en el Congrés de catequistes

Nou-cents catequistes del bisbat de Vic ja s'han inscrit al Primer Congrés de Catequesi de Catalunya i Les Illes que va començar el 31 d'octubre de 1992 i s'acabarà l'abril de 1994.

El congrés té la finalitat de formar amb profunditat els catequistes que, segons el bisbat, són l'esperança de l'església d'avui. D'aquí que els treballs de formació durin dos anys.

La iniciativa va sorgir d'un organisme dependent de la Conferència Episcopal de la Tarracòense, el Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i Les Illes (SIC). Aquesta es desenvoluparà en tres etapes. El 31 de gener s'acabarà la primera; haurà durat tres mesos i el tema a debatre és *¿Què és la catequesi?*. L'1 de febrer, i fins al 31 de maig, es

desenvoluparà la segona fase, on es parlarà de la funció del catequista; la tercera etapa començarà a l'octubre d'enguany, i fins a l'abril del 1994 s'intentarà donar resposta al tema *¿En quin món fem la catequesi?* Durant l'estiu el congrés es parlarà unes setmanes, temps que s'aprofitarà per realitzar la tretzena edició de l'escola d'estiu, 4 dies a Barcelona i 5 al seminari de Vic.

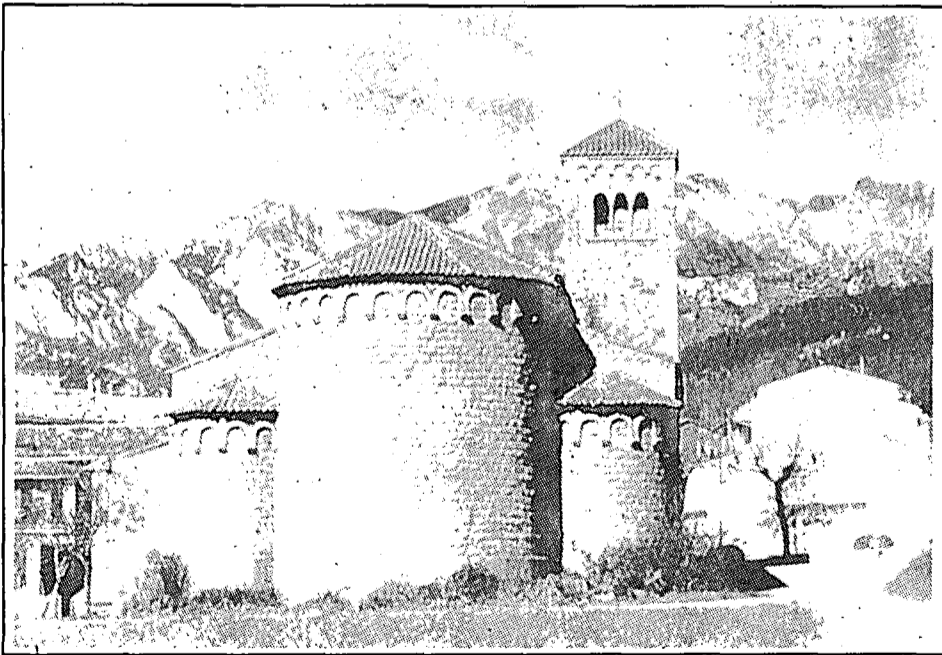
El mètode de treball dels catequistes participants és simple: cada inscrit ha rebut un dossier sobre tesis escrites, on es dona una visió del que és la catequesi; els catequistes ho debaten en reunions diverses a cada població, aprofundint en les seves opinions. Alhora poden expressar-hi les seves inquietuds respecte a aquest tema.

Segons fonts del bisbat de Vic, els catequistes inscrits són de totes les edats, i majoritàriament dones.

● C.C.

LXXXV Viatge Cultural

21 de febrer de 1993

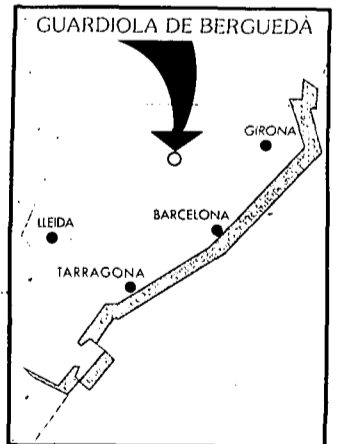
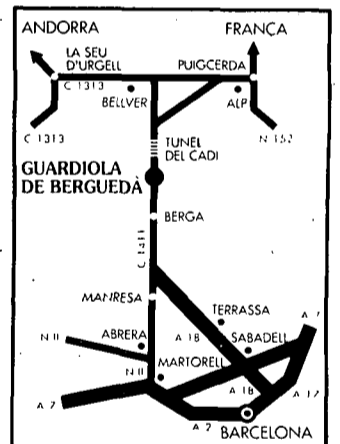

Església de Sant Llorenç de prop Bagà

BAGÀ

GUARDIOLA DE BERGUEDA

SANT JULIÀ DE CERDANYOLA

Preu: 3.500 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 215 27 84 Sra. Roser. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

DINAREM FONDA Arderiu
Sant Julià de Cerdanyola
Tel. 822 74 87

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Més d'un miler de lleidatans pregaren per la pau

LLEIDA.— Prop d'un miler de persones ompliren la catedral de Lleida el passat 9 de gener, dissabte, per pregar per la pau, en resposta a la convocatòria del Sr. bisbe Ramon Malla i Call en sintonia amb el Papa que a Assís el dissabte dia 9 i el 10 diumenge pregava i celebrava l'Eucaristia per la pau, en un acte ecumènic de pregària per la pau.

Una vetlla de pregària per la pau i després l'Eucaristia foren els dos moments forts de la trobada a la catedral de Lleida.

La primera part, vetlla de pregària, consistí en la lectura de la Crida del Papa i dels Presidents de les Conferències Episcopals d'Europa a pregar per la pau, seguint la lectura de textos de l'ensenyament de l'Església sobre la pau, i en un segon moment la lectura de textos bíblics que parlen de la pau. Intercalant silenci i cants, motivant la causa de la pau. Aquesta part tingué una durada de 3/4 d'hora, acabant amb el cant de l'himne a l'alegria que donà pas a la celebració de l'Eucaristia.

En l'homilia el sr. Bisbe posà en relleu el valor de la pau i la necessitat d'aquesta per la dignitat de la vida dels pobles i de tots, com a signe i testimoni d'una vivència d'evangeli per part dels creients. Per tot això i perquè la pau és quelcom més que tot allò que pot obtenir l'home, cal pregar Déu que ens faci el do de la pau. Amb el sr. Bisbe que presidí la vetlla de pregària hi havia molts capellans i religiosos de la ciutat que després concelebraren l'Eucaristia amb Mons. Ramon Malla que la va presidir. Va ser notable la participació del jovent que amb guitarres acompanyaren alguns cants i feren la lectura d'alguns textos, a més dels que com a assistents participaren en l'acte.

Diumenge 10 a les dotze del migdia totes les campanes del bisbat van fer un repic especial convocant tothom de bona voluntat a pregar per la pau, i com a signe de comunió amb la trobada d'Assís a l'hora que el Papa resava l'Angelus.

■ J.M.

XVI Jornades de Pastoral de Joventut de Lleida

Servir als joves la bona nova de Jesucrist

LLEIDA

LLEIDA.— La diòcesi de Lleida ha començat l'any nou de 1993 amb una activitat pastoral forta en el camp de la pastoral juvenil. Recentment s'han celebrat les XVI Jornades Diocesanes de Pastoral de Joventut, que han comptat amb una nombrosa participació de consiliaris i agents de pastoral de joventut. Els 55 assistents dedicaren quasi quatre hores a l'estudi i anàlisi del document dels bisbes "Els laics cristians, Església en el món". Les Jornades començaren la sessió de treball a les 7 de la tarda i fins a mitja nit no s'acabà la trobada.

Un moment puntual

Seguidament de la pregària inicial, Roser García, delegada diocesana de Pastoral de Joventut va fer la presentació de les Jornades d'enguany, donant a grans trets la història de la Delegació de Joventut i de les Jornades, explicà per què aquest any es feien les Jornades sols amb dedicació d'una vesprada-nit. Més que pensar en un llarg treball de reflexió com en altres ocasions en què les Jornades tenien una durada de fins quatre dies, aquesta vegada es volia fer de les Jornades un moment puntual que facilités la trobada de tots. La feina de cadascú cada vegada més diversificada i complexa avui, fa difícil les oportunitats d'aplegar-se tots massa dies.

També va dir, Roser García, que en resposta i atenció al Pla Pastoral de la diòcesi que té com un dels objectius la formació dels agents de pastoral, s'havia escollit fer l'estudi del document ja esmentat dels bisbes. Fixant l'atenció en el capítol 1er. "participació i corresponsabilitat dels laics

D'esquerra a dreta: Mn. Bonaventura Pelegrí, Mons. Ramon Malla, Roser García, delegada diocesana de Pastoral de Joventut i Josep Fernández, moderador de les Jornades

en la vida i missió de l'Església", i el capítol 3er. "la formació dels laics".

Mn. Ventura Pelegrí, consiliari de la Delegació de Pastoral d'Adults, sobre el document "Els laics en el món, Església en el món" va tenir la ponència, que donà peu a una posterior reflexió feta en grups de treball, segons unes qüestions que va proposar.

Després d'un descans es va passar a la posada en comú del resum de les aportacions de cada grup. Resum que havia estat preparat pels secretaris de cada grup i representants de la Delegació de Joventut.

Un diàleg animat

Feta la posada en comú que portà a un animat diàleg que no va poder perllongar-se per manca de temps, Roser García va fer un informe sobre la Delegació de Joventut

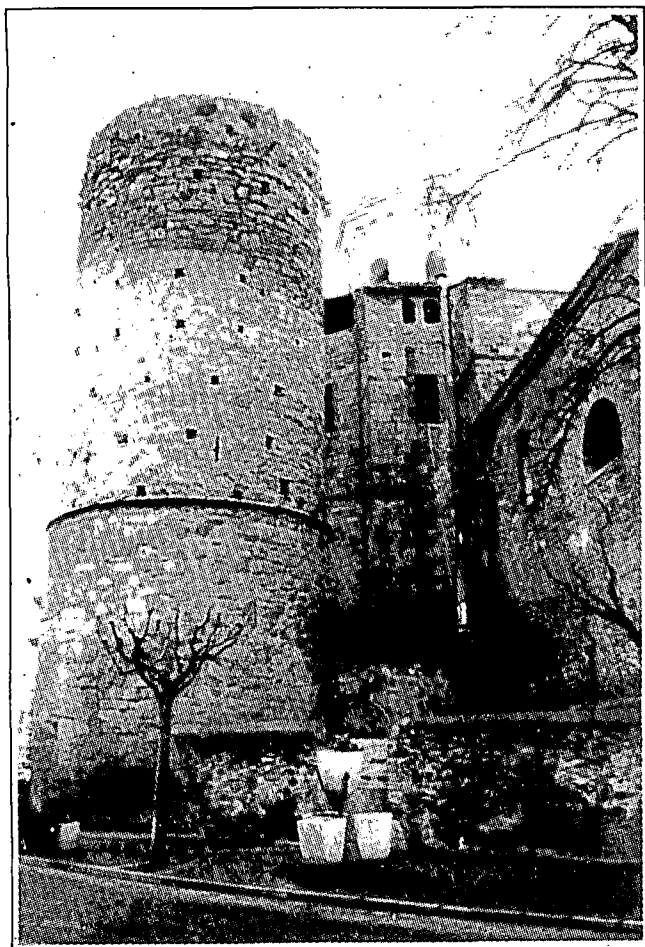
i va presentar l'organigrama de la Delegació que, localitzada al Casal de Joves Francesc Castelló, aixopluga una vintena d'institucions de pastoral de joventut entre Moviments i Equips de Serveis.

Mons. Ramon Malla i Call, bisbe de Lleida, que assistí a la segona part dels treballs va fer la cloenda de les XVI Jornades de Pastoral de Joventut de la diòcesi de Lleida, agraint a tots l'esforç i dedicació que presten al jovent a través de l'anomenada Pastoral de Joventut, encoratjant uns i altres a continuar servint als joves la Bona Nova de Jesucrist.

La taula de les Jornades va estar constituïda per Roser García, delegada, Mn. Ventura Pelegrí, ponent, i en Josep Fernández, moderador. En la segona part presidida pel Sr. Bisbe. També hi era present Mn. Josep Llanas, vicari general de la diòcesi.

■ Jaume Montaña

Inverteixen 41 milions en la restauració de la basílica de Tremp

URGELL

TREMP.— La parròquia de Tremp ha renovat el terra de la nau principal i de les sis laterals de la basílica de Nostra Senyora de Valldeflors. S'hi ha col·locat terratz i fusta, a l'espai dels bancs. La reforma ha costat tres milions de Ptes., que han estat aportats per la parròquia.

L'ajuntament es fa càrrec del remodelatge de la capella del Santíssim, que serà habilitada com a sagristia, serà urbanitzat l'entorn del temple i desapareixeran les dependències existents entre l'absis de la basílica i la torre. La reforma està ja molt avançada i, en una segona fase, serà netejada i rejuntada la pedra dels absis i dels contraforts. També es preveu la restauració de la torre, que serà coberta amb coure. La comunicació entre els absis del temple i la capçalera de la torre serà a través d'un passadís en fusta.

L'ajuntament de Tremp per a restaurar la basílica de Valldeflors i el seu entorn ha rebut una subvenció de 37'8 milions de Ptes., fruit del conveni que, el 28 d'octubre del 1992, va signar amb el Ministeri d'Obres Públiques i Transports a través de la Direcció General d'Habitatge i Arquitectura.

Les obres esmentades signifiquen una important millora del temple parroquial, que és l'edifici més emblemàtic del patrimoni arquitectònic de la població pallaresa. L'església actual va ser construïda entre els anys 1638 i 1642, el campanar data del 1909. Està dedicada a la Mare de Déu de Valldeflors, imatge gòtica del segle XV, que presideix el temple.

■ Antoni Mirabet

Ha mort el diaca Marian Armengol

ANDORRA LA VELLA.— El dia 17 de gener morí, a Andorra la Vella, el diaca Marian Armengol i Esteve, de 73 anys d'edat. L'endemà el Sr. Bisbe, amb trenta-dos preveres, concelebrà la missa exequial.

Consagrat diaca el 3 de maig del 1987 (CATALUNYA CRISTIANA, 17.5.87), ha estat un eficaç col·laborador de la parròquia d'Andorra la Vella. Al despatx parroquial atenia les visites i s'ocupava del registre eclesiàstic. Al camp pastoral s'ocupava de visitar els malalts, cooperava en la catequesi, exercia les funcions de diaca a les celebracions litúrgiques i atenia els pobres. En les seves funcions hi esmerçava esperit de servei i una delicada atenció a les persones.

Marian Armengol, després de la restauració del diaconat permanent a l'Església llatina el 1968, va ser el primer diaca ordenat al bisbat d'Urgell. L'ordenació diaconal constituï una etapa important d'un llarg compromís amb l'Església. Havia cursat els estudis primaris al col·legi dels salesians de Mataró, s'integrà a la Federació de Joves Cristians de Catalunya, milità en l'apostolat castrense i a l'Acció Catòlica. Feia vint-i-dos anys que residia a Andorra i sempre havia col·laborat en l'acció pastoral i litúrgica de la parròquia.

Estava casat amb Maria Fàbrega, era pare de set fills i avi d'una colla de néts. Al testimoniatge de la seva família cristiana s'hi afegeix el del seu apostolat.

■ A. M.

A l'hora de fer la prestació social

Els objectors prefereixen organismes d'ajut humanitari i medi ambient

Informe sobre l'objecció de consciència

El nombre d'objectors de consciència va assolir l'any 92 la xifra més alta des de la implantació de la llei d'objecció de 1985. El 1992, el Consell Nacional d'Objecció de Consciència reconegué 35.732 sol·licituds. Aquesta xifra és un 25,5% més gran que la de les admeses el 1991, any en el qual es van reconèixer 26.627 sol·licituds.

La xifra total d'objectors de consciència des del 85 arriba a 123.948, dels quals 35.780 ja han complert la prestació social substitutòria (servei social que substitueix la "mili"), o bé els han cridat ja a complir-la dins d'aquest mes de febrer. En el segon trimestre d'aquest any, es farà una nova crida a uns 20.000 joves.

Les dades del Consell Nacional d'Objecció de Consciència palesen el constant creixement del

nombre de joves que rebutgen el servei militar, des de 1985. En aquest temps, s'ha passat de les 10.213 sol·licituds de 1985 a les 35.732 de 1992, per bé que hi ha hagut períodes de d'alts i baixos.

Aquesta tendència a l'increment s'observa també en el decurs de l'any, des del mes de gener fins al desembre. L'any començà amb 2.034 sol·licituds d'objecció reconegudes pel Ministeri, i acabà amb més del doble al desembre (4.361), segons les dades del Ministeri de Justícia.

Índex baix

No obstant, malgrat aquest creixement, fonts del Ministeri de Justícia indicaren que el nombre d'objectors a Espanya és baix, en relació al contingent de mossos que cada any fan el servei militar.

Aquest any, s'incorporaran a files uns 220.000 mossos.

Recents esdeveniments bèl·lics, com la guerra del Golf (gener 1991) i la marxa dels legionaris espanyols a Bòsnia (novembre 1992) no han tingut cap mena de repercussió pel que fa a increments de sol·licituds presentades, segons el Ministeri de Justícia.

No és un "colador"

Fonts del Ministeri de Justícia rebutgen que la prestació social substitutòria (PSS) sigui un "colador" per als qui no volen fer la "mili", i han indicat que hi ha prou llocs per a tots els objectors. Malgrat tot, han reconegut que en alguns moments determinats i en alguna localitat concreta, "hi puguin mancar places de manera ocasional".

El 1992 es cridà 22.307 objectors per fer la PSS, els quals s'aniran incorporant al servei fins aquest febrer, mentre que les places disponibles són 29.918. En la propera crida, prevista per al segon semestre de 1993, hom requerirà 22.000 joves més.

Els organismes preferits pels objectors per complir la PSS (tretze mesos de durada) són els relacionats amb el medi ambient, l'ajut humanitari o la col·laboració amb els altres. Creu Roja i Protecció Civil són al capdavant de les peticions.

En total, dels 123.948 objectors reconeguts des de 1985, resten per fer la PSS 42.105 joves. Els que queden, han resultat eximts de fer-la per diversos motius, entre els quals hi ha el dels "veterans" (joves que s'havien declarat objectors des de 1977 fins al febrer de 1988), més grans de 30 anys, els que al·legaren necessitat de manteniment fa-

Fonts del Ministeri de Justícia rebutgen que la prestació social substitutòria sigui un "colador" per als qui no volen fer la "mili"

miliar, o bé els qui es troben amb pròrrogues o ajornaments.

La majoria són acceptades

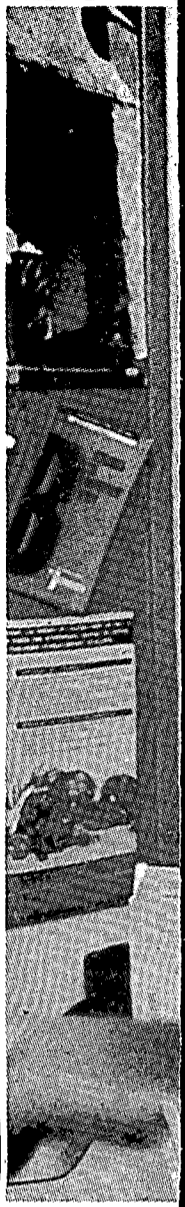
El 95% de les sol·licituds presentades per objectar són resoltes favorablement. La majoria de les sol·licituds que es rebutgen es deuen a defectes de forma no reparats, en mancar-hi algun dels requisits que ha de acomplir la instància. Una altra proporció de les sol·licituds rebutjades correspon a joves que, després de sol·licitar l'objecció, hi renunciïn o bé ho deixen córrer.

La sol·licitud per objectar es pot demanar des del darrer trimestre de l'any en què el jove fa 17 anys, fins al moment d'incorporar-se a files. Si s'objecta fins dos mesos abans de la incorporació, el jove ja no ha d'incorporar-se a files. Si es fa després d'aquest termini, haurà d'incorporar-s'hi, fins que el Consell Nacional d'Objecció de Consciència estudiï el cas.

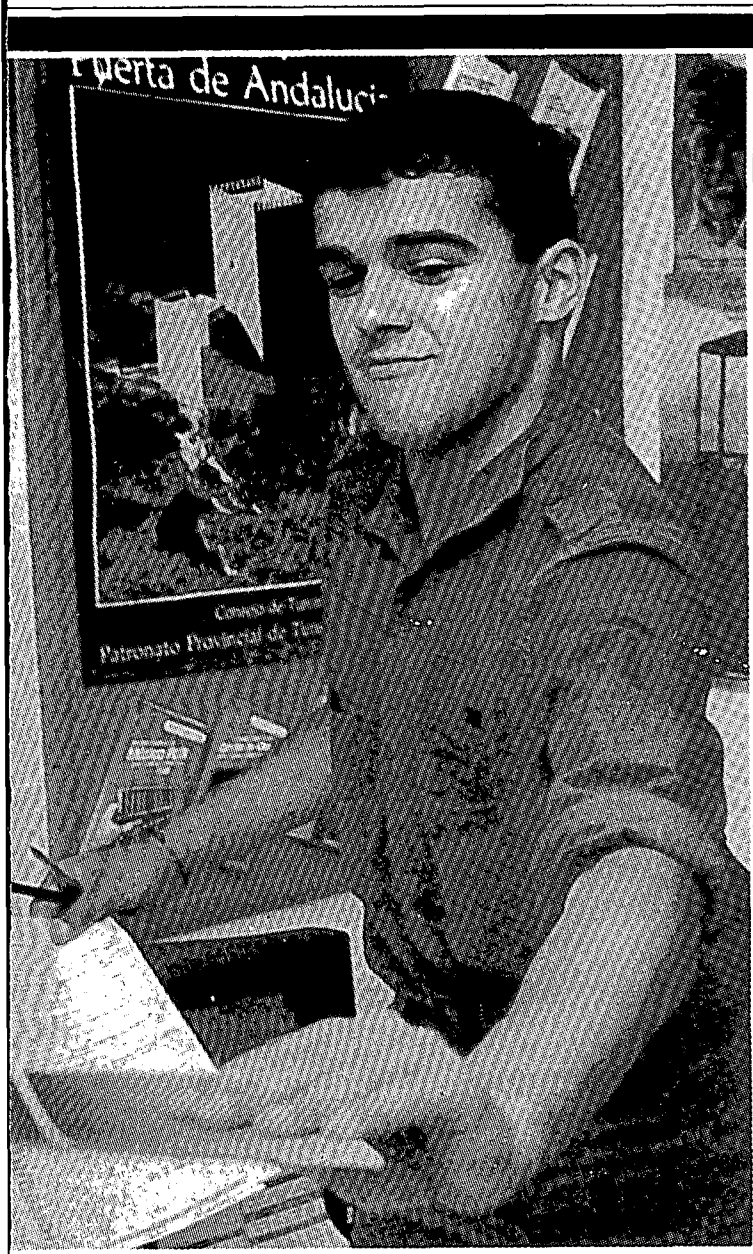
L'objecció sobrevinguda (la que es declara un cop començat el servei militar), no està reconeguda a l'Estat espanyol.

El director de l'Oficina del Defensor del Soldat, Francisco Castañón, ha dit que el nombre de joves que al·leguen l'objecció de consciència per no fer el servei militar, situa Espanya en el segon lloc d'Europa, després d'Alemanya, pel que fa al nombre d'objectors.

Castañón diu que, com a mitjana, objecten cada any entre un 15 i un 18% dels mossos de cada

Espanya és el segon país d'Europa, després d'Alemanya, en nombre d'objectors

Pilar Fernández Valcárcel, nova fiscal del Tribunal Suprem

"Ha de revisar-se seriosament el compliment de les penes per a violadors i assassins d'infants"

Pilar Fernández Valcárcel, de 40 anys, casada i amb fills, la primera dona en la història d'Espanya que arriba a fiscal del Tribunal Suprem, declara en aquesta entrevista que ha de posar-se molta cura abans de concedir un permís penitenciari a presos tan perillosos com ara els assassins i violadors d'infants.

La nova fiscal, que acaba de prendre possessió del càrrec, no és partidària d'endurir les penes contra aquesta mena de delictes, però sí de revisar-ne el compliment, i el límit actual d'aquest compliment.

—Vostè és la primera dona que arriba al Tribunal Suprem. ¿És perquè hi ha hagut discriminació?

—No crec que n'hi hagi, de discriminació. El que passa és que fa pocs anys que la dona va accedir a la carrera judicial i fiscal. Al Tribunal Suprem s'hi pot accedir per dues vies: la mateixa carrera judicial, i la via de jurista de reconegut prestigi. Per aquesta darrera, mai no hi ha entrat cap dona, i tampoc no en conec cap que ho hagi demanat, tret de la Cristina Alberdi. Per la via de la carrera judicial, no hi ha cap dona que reuneixi les condicions d'antiguitat, perquè la primera dona jutge era de la meua promoció. Jo sóc la segona fiscal. A la dona, doncs, li mancava una cosa tan elemental com és el transcurs del temps.

—¿I com s'ho fa per compaginar la professió amb el fet de ser mare de família?

—He tingut molta sort com a mare, i també he passat moments dolents, quan els meus fills eren menuts, però sempre hi havia algú a casa que m'ajudava.

Revisar el compliment de penes

—Ara tothom demana que s'endureixin les penes per a violadors i assassins d'infants. ¿Què

Determinats presos, segons la fiscal, són molt perillosos, i cal ser molt rigorosos en la concessió de permisos.

li sembla això?

—El que penso no és que s'hagin d'endurir les penes establertes al Codi Penal, que no són penes toves. Allò que crec que ha de ser revisat molt seriosament, és el compliment d'aquestes penes, i el límit de compliment.

—¿Crec que han de refusar-se els permisos penitenciaris a presos que hagin comès delictes de violació a menors?

—Em sembla evident, tot i que no conec a fons el control que es porta als jutjats de vigilància penitenciària, que ha de posar-se una cura extraordinària en la concessió de permisos a individus que hagin comès una mena de delictes determinats, com ara violació o assassinat d'infants.

Davant qualsevol altre delicte, com el robatori, la societat pot pensar que no és tan perillós, però aquests altres individus són molt perillosos, i la societat exigeix que hom sigui molt rigorós en la concessió de permisos. Crec que s'ha de mirar amb lupa, i fer-ne un estudi molt seriós abans de concedir un permís penitenciari a un pres d'aquesta naturalesa.

—¿Què li sembla la despenalització del nou supòsit de l'avortament, que es fa en el projecte de Codi penal?

—Tinc el meu propi criteri. A nivell estrictament personal, no estic en contra de la despenalització de l'avortament, però sí que estic contra l'avortament.

■ M.G.

contingent que haurien d'incorporar-se a files de manera efectiva.

L'augment de l'objecció és un fenomen que s'està produint a tot Europa. Així, un país com Suïssa, on gairebé no existia aquest fenomen, i on la "mili" s'acompleix gairebé "a la carta", a finals de 1990 van haver de reconèixer-la, en trobar-se que hi havia 600 objectors.

El director de l'Oficina del Defensor del Soldat cità tres causes per explicar l'augment, a Espanya, de les sol·licituds per objectar. En primer lloc es troba, al seu parer, "l'elevada xifra de sinistralitat" durant la realització del servei militar. "Això indica l'alt nivell de perillositat de la 'mili' espanyola, en relació amb la d'altres països d'Europa".

En segon lloc, "la contínua transgressió de drets que s'esdevenen dins la 'mili', així com l'absència de canals ràpids i efectius de reclamació. Els soldats es troben sense cap mena de possibilitat de reclamar davant les arbitriarietats o abusos de poder", ha afirmat.

Restricció de drets

Per acabar, ha destacat que, des de l'entrada de la nova llei del servei militar, els joves com més va troben més obstacles per fer la "mili", i ha qualificat aquesta nova llei com a "restrictiva i conservadora", en escapar els quadres de pròrrogues o d'exclusions mèdiques, entre altres coses.

A això, cal afegir-hi, al seu pa-

rer, l'existència de conflictes armats, on Espanya pot intervenir com a membre de l'Aliança Atlàntica o de la Unió Europea Occidental, i on els soldats espanyols haurien de complir missions.

En aquest sentit, Francisco Castañón indica que durant els mesos que durà la guerra del Golf, així com des de la marxa dels legionaris espanyols a Bòsnia, s'ha produït un augment del nombre d'objectors. Tanmateix, fonts del Ministeri de Justícia han negat que hi hagi cap relació.

Entre les causes per objectar es troben en primer lloc, els motius ètics, filosòfics i morals. Els motius religiosos també hi són presents, tot i que en menor mesura que els anteriors.

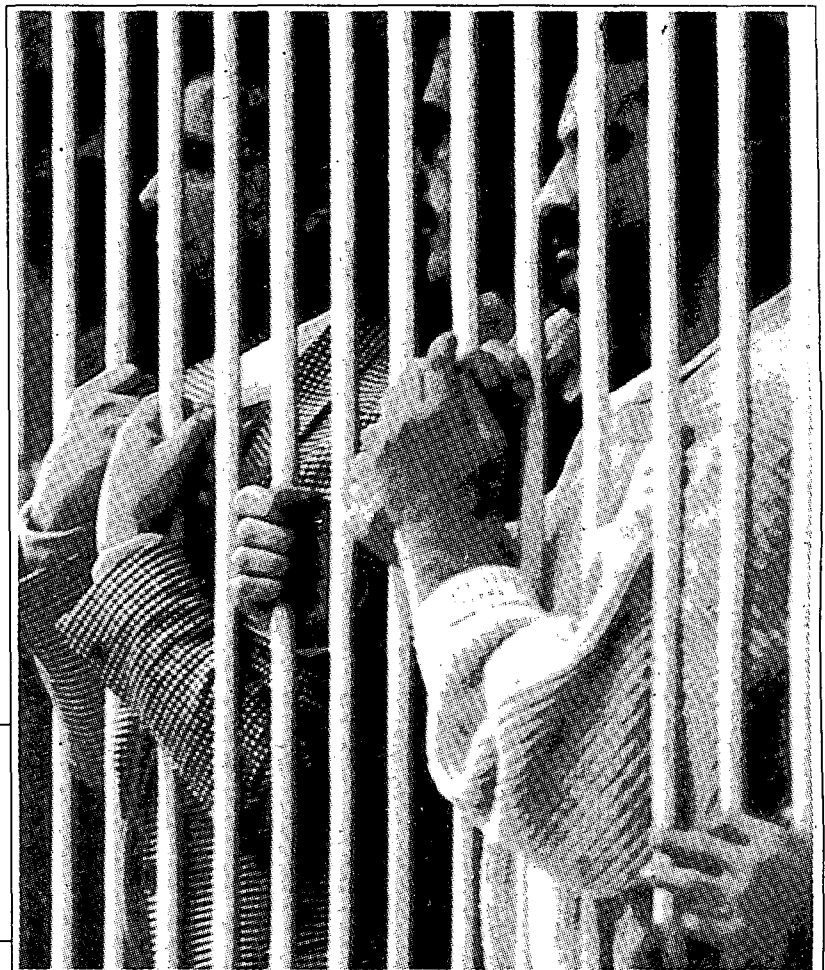
Critiques dels sindicats

Per la seva part, UGT i CC.OO. consideren que la PSS lleva llocs de treball força vegades, i que és discriminatòria per a l'objector, en haver de fer 13 mesos, en comptes dels 9 que dura el servei militar.

Per a la UGT, la PSS és una mena de "castiguet" per a l'objector: "No voleu anar a la 'mili', doncs fareu quatre mesos més que els que compleixen el servei militar".

Aquest sindicat també critica durament el fet que determinats organismes utilitzin els objectors per estalviar-se llocs de treball, que d'altra manera haurien de contractar.

● E.P.

Les germanes Júlia Foraster i Fátima Uribarren, després del seu alliberament, fotografiades amb els ambaixadors libi i palestí que actuaren de mitjancers

Els enfrontaments entre palestins i la policia israeliana són el nostre pa de cada dia. I l'enterrament del "musfí" de Jerusalem va ser una ocasió més...

Un ciutadà de Sarajevo va resignadament a proveir-se d'aigua potable que també escasseja dramàticament

2, dimarts

Brussel·les: al voltant de la crisi balcànica

Després del fracàs de la Conferència de pau per a l'ex-Iugoslàvia després de la negativa de serbis i musulmans a acceptar el pla de pau elaborat a Ginebra, ara els Dotze confien en la pressió que pugui exercir l'ONU per fer-lo complir. En una declaració força prudent, els Dotze donen suport al pla sobre Bòsnia i Hercegovina, mentre els dos copresidents de la Conferència de Ginebra cremen etapes a Nova York perquè els Estats Units i l'ONU pressionin croats, serbis i musulmans. No es parla encara de l'ús de la força, malgrat que els aliats ja han desplegat una gran força naval a l'Adriàtic. Tot es qüestió d'esperar esdeveniments i, mentrestant, serbis i croats continuen el combat per Krajina en un ampli front de 100 quilòmetres.

Jerusalem: acord Estats Units-Israel sobre els deportats

Israel ha aprovat el retorn d'un centenar dels deportats el 17 de desembre propassat, a més de la reducció a la meitat del temps de deportació fixat en dos anys per a la resta. Israel ha volgut evitar, i potser ho ha aconseguit, les sancions de l'ONU amb aquest acord amb els Estats Units. Per altra banda el govern israelià ha iniciat una campanya per demostrar a la comunitat internacional la perillositat de Hamas i que l'expulsió va ser una decisió en legítima defensa...

Brussel·les: ampliació de la C.E.

Ahir Àustria, Suècia i Finlàndia varen iniciar les negociacions per al seu ingrés a la Comunitat Europea, una de les prioritats de l'actual presidència danesa. Als tres Estats se'ls van presentar les condicions que estan obligats a complir i, al seu torn van refermar la seva voluntat d'acatar les directrius dels Dotze, i el desig de màxima celeritat en el procés d'ingrés.

3, dimecres

Jerusalem: el 'no' dels deportats complica més la situació

Mentre Egipte i el Líban consideren que la possibilitat oferta per Israel que 100 deportats retornin a Israel, deixant la porta oberta per un retorn esglaonat és un pas positiu, els palestins amb el seu 'no' compliquen la situació novament, exigint la total aplicació de la resolució 799, és a dir, optant per una política del 'tot o res'. El pitjor és que la Conferència de pau per al Pròxim Orient es ressent directament d'aquesta negativa, i la resta d'Estats àrabs estan interessats en la seva continuació fins arribar a definitius acords.

París: els 'cascos blaus' francesos es retiren de Krajina

Mentre les forces sèrbies i croates intensifiquen els combats a la regió de Krajina, fins ara controlada per les forces de l'ONU, constituïdes per tropes franceses, aquestes abandonen més de la meitat de les seves bases per estar situades sota el foc artiller dels dos contendents. Aquesta retirada coincideix amb l'arribada a l'Adriàtic del portaavions Clemenceau enviat per protegir els efectius que França, en nom de l'ONU, té destacats allí. Per altra banda, a Nova York, els copresidents de la Conferència de Ginebra, Vance i Owen, ensopeguen cada vegada amb més obstacles per guanyar-se el suport del Consell de Seguretat al seu pla de pau per a Bòsnia.

Washington: propostes de Clinton per relançar l'economia USA

El president Bill Clinton presentarà molt aviat un programa de relançament de l'economia USA a curt termini d'uns 31.000 milions de dòlars, amb la intenció de crear entre 200.000 i 500.000 llocs de treball... Ja cal que Déu l'ajudi, i el Congrés i el Senat nord-americans, també.

4, dijous

Nova York: la crisi balcànica a l'ONU

Lord Owen, copresident de la Conferència de Ginebra, criticà durament l'actitud de l'Administració Clinton en la crisi bosniana dient que "està reduint les possibilitats d'acabar la guerra". Per la seva part, la nova Administració USA es nega a donar suport al pla de pau perquè considera que legítima les conquestes militars dels serbis i aboleix el govern d'un Estat reconegut per l'ONU. La realitat és que el pla de pau elaborat a Ginebra no satisfà, en el fons, a ningú a excepció dels serbis que, tot i que també el rebutgen, en són els únics beneficiats.

Jerusalem: el problema dels deportats palestins

Els països àrabs i els mateixos palestins continuen pressionant el Consell de Seguretat perquè adopti una resolució contra Israel si no accepta la repatriació de la totalitat dels fonamentalistes deportats al sud del Líban. Segons el president de les organitzacions jueves als EEUU, Lester Pollock, el mateix secretari general de les Nacions Unides "té seriosos dubtes sobre el compliment d'Israel i sobre si una devolució parcial és suficient".

Londres: represa del diàleg anglo-irlandès sobre l'Ulster

Ahir es van reprendre a Londres les converses anglo-irlandeses entre sir Patrick Mayhew i el nou ministre d'Afers Estrangers irlandès, el laborista Dick Spring. Els contactes són encaminats a reobrir el diàleg entre Londres, Dublín i Belfast i tothom coincideix que aquest és el millor mitjà per pacificar Irlanda del Nord. Però també es reconeix que la pacificació és encara molt llunyana, i un dels obstacles és la Constitució irlandesa que reclama la seva sobirania sobre el territori nord de l'illa.

5, divendres

Nova York: el trencaclosques balcànic

El president Bill Clinton donarà suport al pla de pau de Cyrus Vance i David Owen només en el cas que totes les parts bel·ligerants, serbis, croats i musulmans, l'acceptin. Cal tenir en compte que el vist-i-plau nord-americà és necessari perquè el pla de pau per a Bòsnia sigui aprovat pel Consell de Seguretat. Per altra banda, serbis i croats intentaran arribar a un acord sobre la regió de Krajina, aquests dies escenari de violents combats.

Moscou: l'oposició no vol referèndum constitucional

El grup parlamentari de l'oposició Smiena, de tendència centrista, va anunciar ahir el propòsit de començar la recollida de les firmes necessàries per tal de demanar que es convoqui una reunió extraordinària del Congrés de Diputats del Poble (Parlament ampliat) per anul·lar la consulta decretada pel president Ieltsin, i que, segons Smiena "no té cap sentit en aquests moments"... Per altra banda, el Parlament de Bielorrússia ha ratificat el tractat START 1.

Washington: ajornament de les negociacions àrabo-israelianes

El govern nord-americà va ajornar ahir sine die les negociacions àrabo-israelianes en el marc de la Conferència de pau sobre el Pròxim Orient. Israel va criticar la decisió al·legant que "és indispensable mantenir la dinàmica de les discussions". Però el que Washington prepara és la visita del nou secretari d'Estat, Cristòpher, a Israel per mirar de resoldre la qüestió dels deportats, entre altres qüestions pendents.

BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

> L'operació 'Restablir l'Esperança' duta a terme a Somàlia sembla que va aconseguint els propòsits dels organitzadors. Per això 456 marines van marxar ahir cap a la seva base de Pendleton, Califòrnia. S'espera que altres 2.700 marines ho facin també els pròxims dies.

> Coincidint amb el cinquantè aniversari de l'acabament de la batalla de Stalingrad en la qual moriren centenars de milers de soldats russos i alemanys, el canceller Helmut Kohl i el president Ieltsin van fer ahir una crida a la reconciliació dels seus dos pobles. ¡Lloatsia Déu!

> El govern de Bonn ha ordenat l'aturada de tots els projectes armamentístics en curs a causa de la delicada situació financera de l'Estat alemany... Sigui per la causa que sigui, és bo que no es fabriquin armaments.

> Cinc diputats han abandonat el Partit Liberal austríac, per desacord amb l'orientació racista del seu cap Haider.

Musulmanes de Bòsnia preguen per la salvació del seu país sacrificat per la guerra

Malgrat la bona voluntat de l'operació "Restablir l'Esperança" la fam i la misèria continuen dominant a Somàlia

Els fonamentalistes palestins juren sobre l'Alcorà que no accepten l'oferta del govern d'Israel de retornar parcialment a les seves llars. O tots, o cap!

6, dissabte

Moscú: temps difícils per a Rússia

Ahir es va constituir l'anomenada *taula* rodona de consolidació de les forces polítiques, organisme purament consultiu, i en la seva primera reunió el cap del govern, Victor Txernomirdin va manifestar que "s'ha deixat passar definitivament el temps en què els canvis es podien haver efectuat d'una manera harmoniosa". Txernomirdin va criticar durament el seu antecessor, Gaidar, dient que "els resultats del primer any de frenètiques reformes econòmiques no donen peu a l'optimisme".

Jerusalem: Els 101 palestins autoritzats per tornar, diuen que "no"

El govern d'Israel va publicar la llista dels 101 deportats que poden tornar a casa, en compliment de l'acord establert amb la Casa Blanca. Però els beneficiats amb la mesura de gràcia, que segons fonts israelianes "són els menys perillosos", s'han negat rodonament a abandonar els seus companys abandonats a terra de ningú. Per altra banda, l'OAP exigeix com a condició sine qua non el retorn de tots els deportats per reiniciar les converses de pau...

Washington: la crisi balcànica, des de la Casa Blanca

El nou president americà, Clinton, va dir que no pensa donar suport al pla elaborat pels copresidents de la Conferència de Ginebra, Vance i Owen, perquè considera que comporta "seriosos desavantatges" pels musulmans si no es garanteix el seu compliment, i ha donat ordre als seus assessors "perquè estudiïn un ample ventall d'opcions". El president considera que el pla es força injust per als musulmans, que han perdut molt territori i continuen essent víctimes de la neteja ètnica practicada per les forces sèrbies.

7, diumenge

Zagreb: la crisi als Balcans

Avui se celebren a Croàcia eleccions municipals i al Senat. Entre tantes notícies referents a la guerra que, implacable es va desenvolupant per terres de l'antiga Iugoslàvia, la notícia d'eleccions, encara que sigui en un dels Estats més importants sorgits de la desfeta, passa desapercibuda. Però Croàcia, com qualsevol altra nació ha d'ordenar-se internament i, sobretot, cara a l'exterior per poder presentar una imatge de seriositat que molta falta li fa... El fet electoral, però, no distreu de la realitat bèl·lica, i ahir Croàcia va acusar els serbis de l'atac contra un avió de l'ONU prop de Zagreb.

Washington: no a una altra fiscal general dels Estats Units

Per segona vegada ha estat rebutjada la proposta de nomenament d'una fiscal general dels Estats Units, aquesta vegada la senyora Kimba Wood. Però segons sembla les pretendents a fiscal general són reincidents en el delictes de contractar parelles d'immigrants per al servei de les seves llars. La senyora Wood va fer-ho. Però s'ha defensat amb l'argument que l'any 1986 el contracte amb treballadors clandestins encara no havia estat prohibit, i per tant, no hi ha delictes.

Moscú: Ieltsin, entre l'espasa i la paret

El president Ieltsin es ressent fortament de les pressions interiors originades pel descontent i desercions que les seves reformes socials i econòmiques. Els sectors nacionalistes no dubten a fer palesa la seva disconformitat en política interior i exterior. Però Ieltsin ha de mantenir, sigui com sigui, la seva política exterior ja que el suport dels països occidentals és necessari per poder continuar aplicant i consolidant les reformes...

8, dilluns

Nova York: la crisi als Balcans

El Consell de Seguretat de l'ONU s'ha posat a discutir el ja mig-desnonat pla de pau elaborat pels dos copresidents de la Conferència de Ginebra, Vance i Owen, els quals afirmen que tenen poques esperances de reeixir, malgrat que afirmen una i altra vegada que és l'única solució... Però tothom s'ha adonat que el pla en qüestió és un reconeixement de les conquestes dels serbis, els quals no han fet més que seguir la política del fet consumat... Per altra banda el pont aeri d'ajut humanitari a Sarajevo avui es reprendrà amb noves precaucions per evitar possibles atacs.

Jerusalem: Israel es reserva el dret de fer més deportacions

El ministre israelià de la policia, Moshe Shahal, va manifestar ahir per ràdio que Israel es reserva el dret de recórrer novament a l'expulsió de palestins "per refermar la seguretat de la població israeliana". I afegí: "De cap manera no podem deixar de defensar la població israeliana i de lluitar contra grups que tenen per objectiu sabotejar el procés de pau..."

Nicòsia (Xipre): eleccions presidencials

La part grega de l'illa de Xipre va acudir ahir a les urnes per elegir president, el qual s'haurà d'encarregar que el pla de l'ONU per a la reunificació de l'illa es dugui a terme. Si cap candidat no aconsegueix la majoria absoluta caldrà anar a una segona volta que tindria lloc el vinent 14 de febrer.

Un any de desunió europea

Quan el desaparegut Francisco Fernández Ordóñez i Carlos Solchaga firmaven ara fa un any, juntament amb els seus col·legues europeus, el Tractat de Maastricht, poc s'imaginaven la tempesta viscuda per la Comunitat.

El Tractat de la Unió Europea, que estableix una moneda única abans d'acabar el segle, una ciutadania europea o una política exterior o de seguretat comuna, havia d'entrar en vigor l'1 de gener del 1993. Ningú no va preveure que un país petit de 5 milions d'habitants, Dinamarca, bloquegés tot el procés d'unió europea dient NO en un referèndum perdut per un grapat de dècimes de punt.

Això era el 2 de juny, i el NO danès va tenir uns efectes fulminants. Per sorpresa el president francès, François Mitterrand, va convocar el seu propi referèndum. Els francesos van dir SÍ, però també per dècimes, i lluny de les eufòries, l'euroescepticisme continuava estenent-se.

El Regne Unit, evidentment, va aturar tot el seu avançat procés de ratificació; la Comissió Europea va ser el blanc de tots els mals dels Dotze, i el pessimisme i la falta de confiança van accelerar la inestabilitat monetària. Els anomenats especuladors van dirigir-se primer a la lira italiana. La seva caiguda va ser un preludi de la de la lliura esterlina, la pesseta espanyola, l'escut portuguès i últimament la lliura irlandesa. El Sistema Monetari Europeu, el mecanisme de canvi de les monedes, es va posar en dubte i s'acusa Alemanya de falta de solidaritat, mantenint els tipus alts i donant suport decidit, només, al franc francès.

La prioritat política continua sent Dinamarca. Aquest país va obtenir el mes de desembre, a la cimera d'Edimburg un estatut especial que l'eximeix de la part substancial del Tractat de Maastricht: la moneda única abans d'acabar el segle, una ciutadania europea o una política exterior o de seguretat comuna. La Comunitat espera que els danesos diran SÍ al Tractat de la Unió Europea al segon referèndum convocat el 18 de maig. La Gran Bretanya insisteix que ratificarà el Tractat després de Dinamarca.

■ Jordi Roigé i Solé

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

> Han estat alliberades les dues monges carmelites de la caritat, Júlia Foraster i Fàtima Uribarren que havien estat segrestades pels musulmans filipins. Segons s'informa, no ha estat pagat cap rescat.

> Unes 200.000 persones es varen manifestar ahir a París, en suport de les organitzacions antiracistes alemanyes. Coincidint amb París, també hi hagueren manifestacions en el mateix sentit a Belfort, Montpel·lier i Niça.

> L'associació humanitària de metges alemanys "Cap Anamur" va aconseguir recollir donacions per valor de 625.000 dòlars, que s'enviaran com a ajuda a Croàcia i Bòsnia, per a les dones violades, segons comunicat del Ministeri de la Família alemany.

Intervenció de Mons. Joseph Duval a l'Assemblea Plenària dels Bisbes de França

“L'Església, una mare sovint incompresa”

In la darrera Assemblea plenària dels bisbes de França, celebrada a Lourdes el 23-24 d'octubre, Mons. Joseph Duval, el seu actual President, feu un discurs que hem trobat particularment interessant, perquè posa el dit a la llaga en qüestions tan actuals com la crítica i la llibertat d'expressió eclesials. Hauríem volgut publicar-lo sencer, però per la seva extensió no ens ha estat possible. El text que us oferim són els números 3, 4, 5, 6, 7 i la conclusió del document.

Els mateixos catòlics adopten una actitud distant i crítica envers l'Església

Un vell missioner de Burkina Fasó, que passava les vacances en el departament del Seine-Maritime, em comentava fa mesos la seva estranyesa i la seva pena. *Estic molt sorprès, deia, de sentir ací, a França, tantes crítiques envers l'Església.*

Al cap d'uns quants dies, en una altra regió de França, un altre missioner em comentava el mateix.

Crítica envers el Papa, crítica envers el Vaticà, crítica envers el funcionament de l'Església, crítica envers els bisbes. Qualsevol paraula sortida del que hom anomena, amb un cert menyspreu, la jerarquia, és rebuda com si fos una paraula agressiva, inadaptada, i fins i tot antievangèlica.

L'Església no és una secta on la llibertat d'expressió no sigui admesa. Hi ha en el seu si una llibertat d'expressió, diguin el que diguin. Jo valoro aquesta llibertat d'expressió. Existeix una crítica o una autocrítica sana, sobretot quan brolla del zel apostòlic, però el fet de complaure's en la crítica i de tenir un ressentiment sempre creixent només poden ser destructors.

No puc deixar de constatar que, si hom viu durant un quant temps en un distanciament crític envers la pròpia Església, en un termini més o menys curts, la solidaritat, la fidelitat i el sentiment de pertinença a l'Església acaben erosionant-se.

Hi ha qui pensa que representa un bon paper quan crítica l'Església de França i les seves institucions o quan vilipendia els bisbes amb el pretext d'afirmar la fidelitat a Roma. En l'Església no existeixen dues solidaritats: una de cara als bisbes y una altra envers el Papa. Només hi ha una solidaritat. No es pot ser solidari amb el Papa sense ser solidari amb els bis-

bes, ni solidari amb els bisbes d'una nació prenent distàncies de cara a Roma.

No ignoro la llarga espera dels nostres contemporanis a causa de l'Església, ni les coses dutes a terme i els esforços plens d'esperança, volia, però, alliberar la meua consciència, i potser suscitar una reflexió. Nombrosos sínodes diocesans han tingut lloc, d'altres són en preparació. Són formulades constatacions com aquestes que acabo de fer. En un futur no llunyà, podrem refer d'una manera més global aquestes expressions del Poble de Déu.

Mentre esperem, continuo la meua reflexió davant vostre.

Dues actituds inadaptades enfront d'una situació eclesial difícil

L'Església, al llarg de la seva història, s'ha trobat amb dificultats. En el seu esforç per a continuar la seva missió, ha conegut dues temptacions: adaptar-se al món o tallar totalment amb ell.

Ja en 1947, en la seva Carta pastoral *«Ressorgiment o decadència de l'Església?»*, el cardenal Suhard esmenta aquestes dues actituds com dues respos-

“L'Església no és una secta on la llibertat d'expressió no sigui admesa... Existeix una crítica o una autocrítica sana, sobretot quan brolla del zel apostòlic, però el fet de complaure's en la crítica i de tenir un ressentiment sempre creixent només poden ser destructors”.

tes igualment dolentes per a afrontar la situació. Avui, encara, l'Església, a França, ha de fugir d'aquestes dues temptacions:

—L'Església hauria d'adaptar-se al món modern.

Tant els catòlics com els no catòlics, pensen que si l'Església vol conservar un lloc en les

nostres societats, hauria d'acceptar certes adaptacions que s'obstina a rebutjar.

Hauria de tenir en compte els canvis dels costums, la nova actitud d'un gran nombre de catòlics enfront del matrimoni, del divorci, de la contracepció.

Hauria d'abstenir-se de recordar obligacions, o simplement la importància de la missa del diumenge, per exemple.

Hauria de decidir-se a resoldre el problema dels ministeris amb l'ordenació d'homes casats, àdhuc de dones.

¿Per què voler enfrontar-se amb els nostres contemporanis, si seria més fàcil tenir en compte els seus desigs.

L'altra temptació és: —L'Església no té res a fer amb aquest món.

Es tracta de la temptació de l'allunyament, de condemnar aquest món, tot esperant un món diferent.

Em permeto de mencionar un passatge de la carta del cardenal Suhard de 1947. És ben actual, fins i tot, si l'ateisme del qual parla l'autor ha canviat de cara:

“A l'ateisme d'agressió, diu el cardenal, hom respon amb un dogmatisme de defensa. No és l'Església la qui agonitza, sinó l'home modern, o més aviat, l'home, que solament és modern als nostres ulls. Els problemes que exposa per a justificar el seu divorci amb l'Església no tenen res d'original. Són assimilables a totes les crisis passades. “Res de nou sota el sol”. Els problemes romanen: només els homes canvien. No és l'Església la qui es queda enrere, és l'home el qui pecca o no és raonable. Com tots els altres sistemes, aquest també envellirà. Deixem, doncs, passar la tempesta. La veritat sempre acaba triomfant. L'Església ha conegut altres crisis: això no li fa por.

L'Església no és d'aquest món.

El Regne de Déu: en lloc d'emprendre la tasca impossible d'omplir la fossa que la separa de la terra, el que ha de fer, sense defallir, és romandre fora, per damunt de les fluctuacions successives. L'única actitud de l'Església és la ruptura. En el pla doctrinal, això es traduiria per un retorn integral a

les formes tradicionals, referència als textos oficials que garanteixen la rectitud i reforcen l'apologia. Sobretot que no es faci pas l'acomodació: condueix a tota mena d'abandonos. La “veritat” amb la seva duresa, sense decantar-se cap a l'esquerra!”

Per a certs corrents que s'inscriuen en aquesta línia, l'edat d'or és rere nostre, abans del Concili Vaticà II. Només en donaré un exemple. No contents de criticar pràctiques litúrgiques abusivament atribuïdes a la reforma conciliar, alguns dubten de la mateixa reforma. No s'adonen que deixant entreveure que l'Església ha pogut equivocar-se en aquest punt, acrediten la idea que l'Església pot equi-

ha d'anunciar als homes de tots els temps i de tots els països. ¿Hem tingut en compte que la importància dels canvis culturals en el nostre món occidental o la reivindicació de l'autonomia del jo i la recerca del desenvolupament individual són més importants que el fet d'ocupar-se dels problemes que pateixen les nostres societats desamparades? No es tracta, és cert, d'adaptar el missatge evangèlic tot esperant les persones. Però, per adreçar la Paraula de Déu als homes del nostre temps, cal fer un esforç per tal de conèixer allò que esperen i quines són les seves aspiracions.

L'esforç de lucidesa fet per l'Església amb el Concili Vaticà

“No puc deixar de constatar que, si hom viu durant un quant temps en un distanciament crític envers la pròpia Església, en un termini més o menys curt, la solidaritat, la fidelitat i el sentiment de pertinença a l'Església acaben erosionant-se”.

vocar-se, que no és fiable. Reforcen la idea segons la qual una decisió de l'Església pot ser criticada i qüestionada per individus o per grups l'única referència dels quals és el seu propi judici.

Dues crides davant d'aquesta difícil situació eclesial

El Concili Vaticà intentà de “donar una prova eloqüent de solidaritat, de respecte i d'amor a tota la família humana”. Va voler “posar a disposició del gènere humà el poder salvador que l'Església, conduïda per l'Esperit Sant, rep del seu fundador” (*L'Església en el món del nostre temps*, 3,1). Nosaltres fem el mateix esforç en un context una mica diferent. No podem viure en pau pel sol fet de constatar que ens costa de posar a disposició dels francesos el poder salvador que l'Església, conduïda per l'Esperit Sant, rep del seu fundador.

Fa trenta anys, el Concili empenyia l'Església a enfrontar-se amb l'ateisme. “L'ateisme és un dels fets més greus del nostre temps, i cal que sigui sotmès a un examen molt atent”, deia (n. 198 1). No crec que ara sigui el moment de sotmetre a un altre examen molt atent la indiferència pràctica en la qual viuen una bona part dels nostres contemporanis, i també aquesta actitud crítica que impedeix escoltar la paraula de salvació que l'Església

II ha de continuar-se i prolongar-se.

Es pot, certament, eliminar la qüestió tot dient que l'Església s'ha equivocat de camí, que el que cal és, simplement, tornar als mètodes antics.

Però no podem deixar de banda la pregunta: ¿Per què aquesta desconfiança, aquest allunyament enfront de l'Església? ¿Per què aquesta crítica que impedeix, en part, qualsevol esforç missioner?

Aquest esforç de reflexió i de lucidesa, és encara el Vaticà II qui avui ens el recomana, ell qui el reclamava fa trenta anys en una situació un xic diferent.

La constitució *Gaudium et spes* formulava aquesta crida en els termes següents: “cert, els qui deliberadament s'esforcen per eliminar Déu del seu cor i per suprimir els problemes religiosos no seguint el dictamen de la seva consciència no estan lliures de culpa. Però els mateixos creients tenen sovint en aquest terreny, una certa responsabilitat, car l'ateisme, considerat en conjunt, no té en ell mateix el seu origen. El troba en diverses causes entre les quals cal comptar una reacció crítica de cara a les religions, i especialment, en algunes regions, de cara a la religió cristiana. Per això, en aquesta gènesi de l'ateisme, els creients poden tenir una part no gaire petita, en la mesura en què, per la negligència en la educació de la seva fe,

D'esquerra a dreta: Mons. Duval i Mons. Decourtray, actual president i anterior president, respectivament, de la Conferència Episcopal Francesca.

a causa d'algunes exposicions equivocades de la doctrina, i també a causa del desànim en la seva vida religiosa, moral i social, es pot dir d'ells que amaguen l'autèntic rostre de Déu i de la religió, perquè no el revelen". (n. 19,3).

—Adoptar una mirada menys crítica enfront de l'Església

Déu me'n guardi de voler limitar la llibertat d'expressió a l'Església. Sé prou bé que la crítica pot ajudar a corregir alguns errors d'apreciació. Però no crec que la denigració sistemàtica pugui afavorir un canvi o una millora de qualsevol tipus.

Em sap greu que el menyspreu, a vegades abusiu, que es fa servir amb els polítics i amb les institucions de l'Estat s'introdueixi també en l'Església. La solidaritat amb l'Església de la qual hom és membre no és pas del mateix ordre que la solidaritat amb els governants del país al qual hom pertany.

Els eclesiàstics, els religiosos i les religioses, com els laics, tenen els seus defectes. No sempre estan a l'altura. Això és evident. Però plegats fem l'Església. Rebem els mateixos sacraments. Junts som cridats a la mateixa missió. Ens necessitem els uns als altres per dur a terme aquesta missió, més urgent que mai.

Amb tots els batejats, som simplement els servidors de la missió de l'Església. Aquesta obra comuna em depassa i ens depassa a tots. L'actitud dels altres em pot fer nosa, però no puc ser insolidari i envers ells ni envers la meua Església sense la qual no sóc res. El P. de Lubac va dir això mateix d'una manera

corprenedora: "Avui que, pertot arreu, l'Església fa cara d'acusada, avui que és incompresa, insultada en la seva existència i fins i tot en la seva santedat, tot catòlic ha de vigilar per tal de no dir contra ella el que diria amb l'única intenció de servir-la millor. Cal que vagi en compte amb els malentesos mortals" (Meditacions sobre l'Església, pàg. 219). Tenir una mica de delicadesa envers l'Església no té res a veure amb un càlcul hipòcrita i servil.

Continuar el nostre camí treballant en l'evangelització d'aquest món nou

Davant la situació que acabo de descriure breument, cons-

"Que la consciència de la nostra pobresa no freni pas la nostra ambició apostòlica! El que fa la força de l'Església no és el nombre dels seus membres, és el Crist ressuscitat present en ell i és l'alenada de l'Esperit Sant".

ciants de la feblesa dels nostres mitjans de tots els punts de vista, correm el risc de donar una imatge massa petita. No em passen per alt els esforços duts a terme en cada una de les nostres diòcesis, l'embranchida que donen els sínodes diocesans. Reconec la vitalitat dels responsables dels nostres moviments. Però sovint em fa l'efecte de sentir una crida a abaixar les nostres pretensions, a adaptar els nostres objectius als nostres mitjans. Aquest llenguatge, malgrat que l'he fet meu més d'una vegada, el trobo paralitzant.

Que la consciència de la nostra pobresa no freni pas la nostra ambició apostòlica! El que fa la força de l'Església, no és el nombre dels seus membres; és el Crist ressuscitat present en ella; és l'alenada de l'Esperit Sant. La nostra Església és petita enmig d'un món que honora el poder i que només coneix el pes de les xifres. No tenim la possibilitat d'encapçalat la llista amb el nom de les nostres "vedettes". Després de tot, tant se val! En un món orgullós, l'Església ha de ser humil. De nou és el P. de Lubac qui ens ho recorda: "En la seva aparent baixesa, roman el sagrament, és a dir, el signe verídic i eficaç de la 'profunditat' de Déu" (Meditacions sobre l'Església, p. 237). "A la imatge del seu Senyor, l'Església, per

als homes que no viuen de la fe, sempre serà un cos d'humiliació que provoca la injúria i la impietat, l'allunyament sever o la disculpa indulgent" (op. cit., p. 235).

Però coneixem la resposta de l'apòstol Pau. Per a ser activa, l'Església no necessita que tots els seus fidels siguin savis, grans intel·lectuals o polítics experimentats. Du a terme la seva missió evangelitzadora per mitjà de les nostres vides humils i discretes, per mitjà d'aquells homes i d'aquelles dones que simplement viuen la seva fe amb fidelitat i que, per la seva

"L'esforç de lucidesa fet per l'Església amb el Concili Vaticà II ha de continuar-se i prolongar-se... però no podem deixar de banda la pregunta: i per què aquesta desconfiança, aquest allunyament de l'Església? Per què aquesta crítica que impedeix, en part, qualsevol esforç missioner?... No crec que la denigració sistemàtica pugui afavorir un canvi o una millora de qualsevol tipus".

gran caritat, impedeixen que el nostre món esdevingui un infern.

Que el nostre desig d'eficàcia no ens torni cecs ni ens impedeixi de celebrar la fecunditat de l'Església, que no depèn dels nostres esforços! Hem de modificar contínuament les nostres estructures. No adoptem, però, el llenguatge dels governants esporuguits. Som pobres i això és una raó de pes per a ser humils, i fermament audaçs alhora.

Conclusió

He començat parlant de certes dificultats de l'Església catòlica amb el dolor de qui evoca la seva mare sovint incompresa.

Voldria acabar cantant les lloances d'aquesta mare que és la nostra Església. Ho faig servint-me una vegada més d'un passatge de *Meditacions sobre l'Església* del P. de Lubac, i pensant en les nostres esglésies diocesanes, que són el reflex de la santedat de molts i del dinamis-

me dels preveres i dels fidels. "Lloada siguis, Mare del bell amor, del temor salvífic, de la ciència divina i de la santa esperança.

Sense tu els nostres pensaments resten dispersos i indecisos...

Tu dissipes les tenebres on cadascú s'enfonsa, es desespera o, compasivament, "imagina al seu gust la seva novel·la de l'infinit".

Sense desanimar-nos en les nostres tasques, ens protegeixes dels mites enganyadors, ens estalvies els errors i les desil·lusions de totes les esglésies fetes pels homes.

Ens salves de la ruïna a la presència de nostre Senyor.

El seu esclat sobrenatural no s'enfosqueix ni en els pitjors moments.

Gràcies a tu la nostra nit està banyada de llum...

Ens dones cada dia Aquell qui és l'únic camí i la veritat.

Per tu, tenim en Ell l'esperança de la Vida.

Mare santa, Mare única, Mare immaculada.

AVIS URGENT

Per als qui han d'anar a Terra Santa

PROPERES DATES

Del 4 al 7 de març
(dijous tarda a diumenge tarda)

Jornades de reflexió i pregària per preparar-se en els aspectes geogràfics, històrics i espirituals.

P. Romuald Díaz, monjo
P. Damià Roure, monjo

Per a tots els que, des de diverses procedències, pelegrinin a la Terra de Jesús.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45.

CASA D'ESPIRITUALITAT. 25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Ensenyament moral del Catecisme

■ Pere Tena

"El camí del Crist 'porta a la vida', un camí contrari 'porta a la perdició' (Mat 7,13). La paràbola evangèlica dels dos camins sempre és present en la catequesi de l'Església. Significa la importància de les decisions morals per a la nostra salvació. 'Hi ha dos camins, el de la vida i el de la mort; però entre ells hi ha una gran diferència' (Didaché)". (Catecisme de l'Església catòlica, n. 1696).

Aquest text del Catecisme enllaça directament amb el text del llibre de Jesús fill de Sira, en el fragment que forma la primera lectura del proper diumenge. Però enllaça també amb tants i tants altres textos sapiencials i profètics, amb els salms, i en definitiva amb les benaurances. És el gran principi de l'amor gratuït de Déu i de la llibertat de l'home.

Benaurances i manaments

Ha estat molt significativa la manera com, des dels primers moments de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica, s'ha presentat en els mitjans el seu contingut. Sembla com si el nucli del catecisme consistís a enumerar "pecats nous" i "pecats antics" (aquest ha estat el llenguatge dels mitjans de comunicació), i comparar algunes frases del Catecisme amb allò que és opinió més o menys generalitzada en la societat actual. Aquest afany fa pensar en una certa manera de veure la doctrina de l'Església, i en un clixé que es manté —o que es vol mantenir, interessadament— i que es vol fer passar a la mentalitat comuna.

Penso que correm el perill de quedar presos d'aquesta trampa, i quedar-nos en

una discussió sobre l'adhesió o almenys a algunes de les afirmacions sobre les quals hi ha un major interès a destacar una pretesa sorpresa de l'opinió pública. Com en tantes altres ocasions, la parcialitat de la discussió evapora el valor global i limita l'eficàcia. És el que passa sovint en un col·loqui, després d'una conferència: n'hi ha prou que la primera intervenció desviï el tema parcialment perquè fàcilment tot el comentari es mogui en aquella línia, i es perdi el conjunt.

Per això, la litúrgia de la Paraula del proper diumenge em sembla tan interessant i lluminosa en la perspectiva del plantejament de la vida en Crist, i és alhora tan clarament la font de les explicacions del Catecisme. ¿No llegim, tal vegada, la interpretació dels manaments que ens fa el mateix Senyor? Però, aquestes paraules del Senyor no han estat pas les primeres del discurs: estem en el sermó de la muntanya, que comença precisament amb les benaurances (les hem llegides fa dos diumenges).

Més encara: la primera lectura és alhora un desafiament a la llibertat de l'home davant de l'oferta gratuïta de la felicitat, i una afirmació fonamental de la voluntat de Déu en favor de l'home, que es tradueix amb el do del seu Esperit. El text de l'Apòstol ens parla de l'acció d'aquest

Esperit, i el salm responsorial és la pregària que escau a l'home que pren consciència del do ofert, però que experimenta també la pròpia feblesa.

Si llegim, després d'aquests textos, l'apartat n. 1697 del Catecisme, trobarem sintetitzada la doctrina: "En la catequesi, és important de revelar amb tota claredat el goig i les exigències del camí de Crist. La catequesi de la 'vida nova' (Rom 6,4) en el Crist haurà de ser: una catequesi de l'Esperit Sant..., una catequesi de la gràcia..., una catequesi de les benaurances..., una catequesi del pecat i del perdó..., una catequesi de les virtuts humanes..., una catequesi de les virtuts cristianes..., una catequesi del doble manament de la caritat exposat en el Decàleg, una catequesi eclesial..."

En el text —del qual recomano una lectura íntegra—, s'explica cada una d'aquestes dimensions de la catequesi; però vull fer notar ara l'ordre en què està indicada. En primer lloc hi ha l'Esperit Sant i la gràcia, en vistes a la felicitat —benaurances—; el pecat no està sol, sinó amb el perdó; les virtuts són l'exercici de la llibertat, sota la gràcia de Déu; els manaments estan en la perspectiva de la caritat, i la vida en la comunitat eclesial és l'àmbit en el qual el cristià respon, ajudat pels germans, a la crida de Déu.

L'acolliment del Catecisme

El Catecisme és una guia per la catequesi, i ens estem apropant al temps per excel·lència de la catequesi de la comunitat cristiana: la Quaresma i la Pasqua.

Potser aquesta seria una bona ocasió per examinar-nos nosaltres mateixos com hem rebut el Catecisme de l'Església catòlica. Les reaccions que s'han pogut constatar han estat molt plurals, però algunes sobretot fan pensar en un desig més o menys explícit que el Catecisme no s'hagués publicat mai; o en un enuig perquè les explicacions del Catecisme no coincideixen amb allò que hom considera que ha d'explicar.

Cal una recepció del Catecisme equivalent a l'interès i al sentit que el Papa i els bisbes han volgut donar-li, i en la mateixa línia que l'han presentat. Una homogeneïtat entre aquesta intenció pastoral i l'actitud oberta i receptiva, perquè confiada, és la que pot portar fruit per a cadascun dels destinataris del Catecisme.

■ Pere Tena és sots-secretari de la Sagrada Congregació per al Culte Diví

Cicle litúrgic "A" — Diumenge VI durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Sir 15:15-20

Lectura del llibre de Jesús fill de Sira

Si tu vols, guardaràs els manaments: ets tu qui has de decidir si et mantindràs fidel. Tens al davant foc i aigua: pren el que tu vulguis. L'home té al davant la vida i la mort: li donaran allò que voldrà. La saviesa del Senyor és gran; el Senyor és molt poderós i tot ho veu. Els ulls de Déu veuen el que ell ha creat; ell coneix tot el que fa cadascú. No mana a ningú que faci el mal ni autoritza ningú a pecar.

Salm responsorial 118:1-2,4-5,17-18,33-34 (R.: 1b)

Feliços els homes de conducta irreprovable, que segueixen la llei del Senyor.
Feliços els homes que guarden el seu pacte i busquen el Senyor amb tot el cor.

R. Feliços els qui segueixen la llei del Senyor.

Heu donat els vostres preceptes perquè siguin observats fidelment.
Tant de bo que els meus camins no es desviïn de guardar els vostres decrets. R.

Feu aquesta gràcia al vostre servent: que visqui pensant en la paraula que heu donat.
Obriu-me els ulls i podré contemplar les meravelles de la vostra llei. R.

Mostreu-me el camí dels vostres decrets; que el vull seguir fins al final.
Feu-me entendre la vostra llei, que la vull guardar amb tot el cor. R.

Lectura segona

1C 2:6-10

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, als qui tenen una fe prou madura, sí que els ensenyem una saviesa, però una saviesa que no és del món present ni dels dirigents, que estan a punt de ser substituïts, sinó la saviesa enclosa en el pla que Déu s'ha proposat, amagada fins ara, però que abans de tots els temps Déu ja tenia decidida, perquè sigui la nostra glòria. Cap dels dirigents del món present no l'havia coneguda, perquè, si l'haguessin coneguda, mai no haurien clavat a la creu el Senyor de la glòria. Però, tal com diu l'Esriptura: "Cap ull no ha vist mai, ni cap orel·la no ha sentit, ni el cor de l'home somniava això que Déu té preparat per als qui l'estimen", però a

nosaltres, Déu ens ho ha revelat per obra de l'Esperit, ja que l'Esperit tot ho penetra, fins al més profund de Déu.

Al·leluia

Cf. Mt 11:25

Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills els misteris del Regne.

Evangelí

Mt 5:17-37

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: Ja sabeu que està manat: "No cometis adulteri". Doncs jo us dic: Tothom que mira una dona amb mal desig, en el fons del cor ja ha comès adulteri.

També sabeu que als antics els van manar: "No trenquis els juraments". I també: "Compleix tot allò que has jurat en nom del Senyor". Doncs jo us dic: No juris mai: [ni pel cel, que és el tron de Déu, ni per la terra, que és l'escambell dels seus peus, ni per Jerusalem, que és la ciutat del gran Rei, ni pel teu cap, ja que tu no pots ni fer tornar blanc o negre un sol cabell.] Digueu senzillament sí, quan és sí, no, quan és no. Tot allò que dieu de més, ve del Maligne".

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; ferial: I)

SETMANA 6 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 2)

FEBRER:

14. Diumenge 6 durant l'any: *verd.* Lectures: Sir 15:15-20 (Salm 118) / 1C 2:6-10 / Mt 5:17-37.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Ciril, monjo, i sant Metodi, bisbe (germans grecs, evangelitzadors dels eslaus, patrons d'Europa); Sant Valentí, prevere i màrtir (romà); sant Antoni (Antoniet), màrtir.

Festes majors: les Cabanyes, Navarcles, Ribes de Freser i Serrateix.

15. Dilluns. Del dia: *verd.* Lectures: Gn 4:1-15.25 (Salm 49) / Mc 8:11-13.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Faust i santa Jovita, germans màrtirs; santa Geòrgia, verge; beat Claudi de La Colombière, prevere (jesuïta); sant Joan-Baptista de la Concepció, prevere (trinitari).

16. Dimarts. Del dia: *verd.* Lectures: Gn 6:5-8, 7:1-5.10 (Salm 28) / Mc 8:14-21.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Onèsim, bisbe; santa Juliana, verge i màrtir; sant Honest; beat Joan de Sant Domènec, màrtir; beat Simó de Càscia, prevere (agustinia); sant Arnau, abat.

17. Dimecres. Del dia: *verd.* Lectures: Gn 8:6-13.20-22 (Salm 115) / Mc 8:22-26.

MEMÒRIA LLIURE: Els set sants Fundadors de l'orde dels Servents de la Verge Maria (servites: OSM; Aleix Falconieri i 6 florentins més) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Fugida a Egipte del Senyor; sant Ròmul, màrtir; sant Silví, bisbe.

18. Dijous. Del dia: *verd.* Lectures: Gn 9:1-13 (Salm 101) / Mc 8:27-33.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Simó, bisbe (de Jerusalem, parent de Jesús); sant Eladi, bisbe (de Toledo); beat Joan de Fièssole (fra Angèlic), prevere (dominicà, pintor); santa Bernadeta Soubirous, verge (vident de Lourdes); beat Francesc de Regis Clé, prevere (paül) i màrtir.

19. Divendres. Del dia: *verd.* Lectures: Gn 11:1-9 (Salm 32) / Mc 8:34 - 9:1.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Gabí, prevere i màrtir; sant Conrad de Piacenza, ermità; beat Àlvar de Còrdova, prevere (dominicà); sant Jordi, monjo; beata Elisabet Picenardi, verge (servita).

20. Dissabte. Del dia: *verd.* Lectures: He 11:1-7 (Salm 144) / Mc 9:2-13. Vespres de demà.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Nemesi i Potami, màrtirs; santa Amada, religiosa; beat Maurici Proeta, religiós (agustinia, de Castelló d'Empúries).

LA BÍBLIA A L'ABAST

Llibertat i responsabilitat de l'home

(Sir 15:16-21 -grec: 15-20-)

■ Josep M. Aragonès

Contra el fatalisme

¿És lliure l'home a l'hora de determinar-se entre el bé i el mal? I, si no ho és, ¿d'on li ve aquesta manca de llibertat? En la perícopa que avui llegim se'ns diu que sí, que l'home és lliure i responsable del seus actes, i surt al pas de l'objecció que alguns fan negant aquesta qualitat humana i atribuint a Déu, autor de la vida i de l'home, aquesta limitació. Com si diguéssim: l'home està subjecte a una força inexorable que el dirigeix, el control de la qual no està a les seves mans, perquè Déu no l'hi ha posada. L'autor dedica la segona meitat del c. 15 del seu llibre a negar rotundament aquest pressupòsit. Així, doncs, l'espectacle que la humanitat ofereix dividida en bons i dolents - homes pietosos que orienten el seu capteniment a la llum de la saviesa i homes impius que en prescindeixen - no és obra de Déu que fatalment arreglera uns i altres en files diferents, sinó que és el resultat de la lliure elecció de l'home. Que ningú cregui que l'home bo ja hi neix i que el pecador ho és per necessitat. Déu no indueix ningú al mal ni té cap necessitat del pecador. L'existència del pecat en la vida de l'home no és obra de Déu, sinó decisió de l'home.

"Si tu vols..."

Si tu vols, guardaràs els manaments; ets tu qui has de decidir si et mantindràs fidel (v. 16, grec 15). L'afirmació és forta. Dificilment trobarem en tot l'Antic Testament una afirmació tan contundent del lliure arbitri humà. L'autor ha arribat a aquesta sentència com a resposta al plantejament de la qüestió que fan els adversaris de la llibertat humana. Val la pena llegir la formulació que en fa en els vv. 11-14: **No diguis pas: "És per culpa del Senyor que m'he desviat", perquè Ell no fa pas allò que detesta** (v. 11). Déu, creador de l'home, el va deixar a les mans de la pròpia decisió (v. 14). Això, no sols no és cap mal, sinó que és el millor dels béns. És el principi fonamental sobre el qual s'aguanta la tasca de la construcció de tota personalitat humana: la llibertat. Si l'home, doncs, ho vol, es mantindrà fidel al Senyor. Els vv. 17-18, grec 16-17 són exemples concrets i a l'abast de totes les intel·ligències, del principi de la llibertat humana. El v. 18 grec 17 porta tot el ressò de l'opció que el Deuteronomi (30:15-20) ofereix al poble d'Israel: decidir-se per Jahveh és optar per la vida; decantar-se cap als ídols és llançar-se a la mort.

La saviesa del Senyor és gran (v. 19 grec 18). No es tracta sols de dir que Déu tot ho fa bé i que sap exactament tot el que fa, sinó d'animar també l'home perquè aculli el do de la saviesa i es posi

del costat del Senyor. La llibertat, do de Déu, no ha de fer cap por a ningú. És precisament el principi i fonament que fa possible l'amor humà. Sense llibertat podrà haver-hi inclinació, passió, el que sigui, però no hi haurà amor. Per això Déu, en fer l'home, l'ha dotat de llibertat, i malgrat tots els condicionaments que el medi ambient pugui posar a aquesta qualitat humana i humanitzadora, l'home sempre resta responsable de la seva elecció davant del bé i del mal. Podrà estar mal informat, podrà tenir la consciència deformada, podrà ser víctima d'estadis culturals poc desenvolupats o desfasats, però en el fons del seu cor, l'home sempre resta lliure per desitjar i cercar allò que honradament veu que és el bé. D'aquí arrenca també un altre principi cabdal: la tremenda importància que per al recte ús de la llibertat té el fet cultural i el seu constant progrés. Llibertat i coneixement -llibertat i cultura- són dos dels grans pilars sobre els quals cal aguantar l'amor, i a través dels quals l'home manifesta la imatge de Déu que hi ha en ell. Per damunt de l'home hi ha Déu, que el veu i coneix tot el que fa. **El Senyor és molt poderós i tot ho veu. Els ulls de Déu veuen el que Ell ha creat; Ell coneix tot el que fa cadascú** (vv. 19b-20 grec 18b-19). I alhora respecta la llibertat de l'home: **No mana a ningú que faci el mal ni autoritza ningú a pecar** (v. 21 grec 20).

"Si no sou més justos..."

Fins aquí arriba la lògica del "savi" Jesús fill de Sira. L'experiència de la vida dona força a la seva argumentació. El Déu creador del bé no pot estimar el mal i, per tant, ni impulsa l'home a fer-lo ni pot aprovar-lo quan aquest el comet. És la lògica teològica de l'Antic Testament. A partir de Jesucrist, però, la lògica d'aquesta saviesa es veu llançada endavant -progressa- per "la saviesa del cristià": El Déu bo, creador de l'home lliure, coneix la limitació i la feblesa humanes. Per això estima la seva creatura malgrat que aquesta hagi optat pel mal. Som a la Bona Notícia de la salvació de Déu. Que no és la justificació ni l'aprovació del mal, sinó l'alliberació de l'impiu, el qui fa el mal. Ara l'opció humana davant del bé i del mal té una altra profunditat: deixar-se alliberar o restar sempre esclau. La imatge que l'home ha de donar de Déu ara i ací és la de la gran llibertat que el porta a ser més just del que ho eren els mestres de la Llei i els fariseus dels temps de Jesús (Cf. Mt 5:20). La llibertat del cristià el compromet a reproduir en la seva vida els trets de la bondat i de la justícia de Déu. Aquesta és la seva responsabilitat d'elecció.

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

SACERDOTS, BENEIU ELS NOSTRES INFANTS!

Freqüentant algunes parròquies alemanyes com un feligrès qualsevol, he observat costums realment curiosos que val la pena d'esmentar.

Sobretot, un bell costum que jo i molts demanaríem als nostres sacerdots. Allí és corrent que els fidels acudeixin al temple amb mainada de totes edats, àdhuc, criatures de bressol. A l'hora d'atansar-se a combregar hi van tots i el sacerdot beneeix els infants amb una creueta al front i amb una breu invocació. Els menuts ja ho esperen. Aquesta pràctica és habitual també en altres països com per exemple a Anglaterra.

No cal dir que aquest gest té un gran sentit eclesial d'acolliment dels infants a la comunitat. Beneir els infants sovint, és protegir-los de les influències negatives que reben de tots cantons. Ells que són els testimonis

vivents de la innocència més pura.

Entre nosaltres, hem vist mil vegades com els infants acompanyats dels grans que s'atansen a l'Eucaristia, els passa el torn i ningú no els fa cap gest, ni una mirada, res, es queden decebuts i amb un pam de nas, a més l'actitud no és gens evangèlica. Tan senzill que és fer-los participar, en certa manera, de la comunió dels adults. Catequesi perfecta.

Que els sacerdots ens beneixin els infants, els preferits de Jesús i que són els que realment tenen el cor net: ¡quin moment més oportú mentre Crist es dona als seus fidels!

■ Gaspar Vilarrúbias i Codina
(Igalada)

Evangelització

Kerigma

4 mots

1. "El que importa no és llançar novetats, sinó construir el Regne de Déu".

2. "Nosaltres, joves treballadors, hem de ser revolucionaris, però començar per la revolució del nostre interior".

3. "Fer de la vida el camp de testimoni real".

4. "El destí messiànic aplicat per Marx als obrers, cal aplicar-lo als joves treballadors cristians".

Quatre consells d'un mestre de l'evangelització als joves allà on són: Joseph Cardijn.

D'ell el papa Pius X digué: "per fi algú em parla de la massa"; el cardenal Suennens concretava: "Cardijn era un sacerdot que havia cregut en el sacerdoci dels laics".

Helder Camara esperona: "no ens detinguem en el que féu, sinó descobrim el que voldria i faria si tornés a la terra".

*25 anys
després de
la mort del
sacerdot
dels joves*

*Joan Bada entre
dos dels
dirigents de la
JOC-JOBAC
durant la
conferència*

La història de Joseph Cardijn continua

BARCELONA.— La tasca que el sacerdot belga Joseph Cardijn, fundador de la JOC, va començar fa més de 80 anys amb joves obrers, segueix viva i necessària en els joves que viuen a les portes del 2000.

Aquesta és la conclusió amb què acaben els ponents de l'homenatge dedicat a Cardijn en el 25è. aniversari de la seva mort, el 31 de gener a l'escola tècnica del Clot.

El professor d'història de la Universitat de Barcelona i de la facultat de Teologia de Catalunya, Joan Bada, va fer un recorregut per la vida del pare Joseph posant en relleu el zel per fer arribar Jesucrist a la vida concreta i real dels joves que viuen en el món, i reconciliar el que aleshores era específicament el món obrer amb l'Església.

Ahora, segons Bada, Cardijn es basava en una profunda vida mística, amb arrels en la tradició monacal del s.XIV i llargues hores de pregària contemplativa. D'aquí sortia la tendresa pels humils i la força per donar al món el moviment de la JOC (al 1925), que en només 10 anys va aplegar 100.000 persones en una trobada anual.

Així i tot, les intuïcions del fundador arriben a tota l'Església. El bisbe auxiliar de Barcelona i ex-consiliari de la JOC, Joan Carrera, afirma que Josep Cardijn

era un home "capaç de despertar una gran il·lusió", que, tot i les adversitats, creia que l'home és més fort que els problemes, i que posava en la vida quotidiana el fonament i el mitjà de la Salvació.

L'arquebisbe de Tarragona, Dr. Ramon Torrella, ha declarat que aquest gran apòstol dels joves "va tenir la intuïció que l'hora de la classe obrera havia arribat a la història, i se sentí cridat a organitzar un moviment entre els joves, per als joves, i portat pels joves treballadors". D'aquesta manera va fer realitat —diu Torrella— "el del llevat dins la massa, donant a tota la societat una profunda dimensió educativa i evangelitzadora".

■ Guillem Farré

Revolucionari, vital i cardenal

1882. Neix a Bèlgica en el si d'una família humil i de fe viva. El pare venia carbó, i la mare va posar un bar. Eren quatre germans.

1903. En morir el seu pare, té la inspiració de l'Esperit Sant de dedicar-se al servei de la joventut obrera, i accepta el repte.

1906. És ordenat sacerdot. Ja des que va començar els estudis al seminari va començar a notar l'esquinçament entre els treballadors i l'Església, tant en el rebuig dels seus amics, com en la dificultat que ell tenia de refer aquestes amistats.

1917. És empresonat durant sis mesos per presentar una carta que recollia 130.000 signatures contra la deportació de treballadors. L'any següent el condemnaran a treballs forçats.

1925. Funda amb laics la "Joventut Obrera Cristiana" (JOC). Els partits i sindicats catòlics no funcionaven. Calia un moviment que sorgís de la base per portar el missatge de Jesús a tots els joves treballadors.

1933. Ve a Catalunya. En marxar anima a tenir una organització forta i uns responsables formats i espirituals. Tornarà el 1960.

1962. Comença el concili com a assessor, i l'acaba com a pare consiliar. Escull una parròquia a un barri pobre i popular.

1967. Mor deixant un moviment evangelitzador de joves estès pels cinc continents.

*Josep
Cardijn*

Feed-back

Diòcesi d'Urgell

Trobada d'Animació de la Fe

per a joves, catequistes, animadors de grups juvenils, monitors d'esplai, Hora-3, moviments...

Serà a la Casa de Colònies d'Oliola

Inscripció: Ramon Balaguer C/. Sant Joan, 9.

25300-Àgramunt. Tlf. (973) 39 09 68

Diòcesi de Barcelona

Viu la Quaresma! i comença amb bon peu...

Dissabte, 27 de febrer

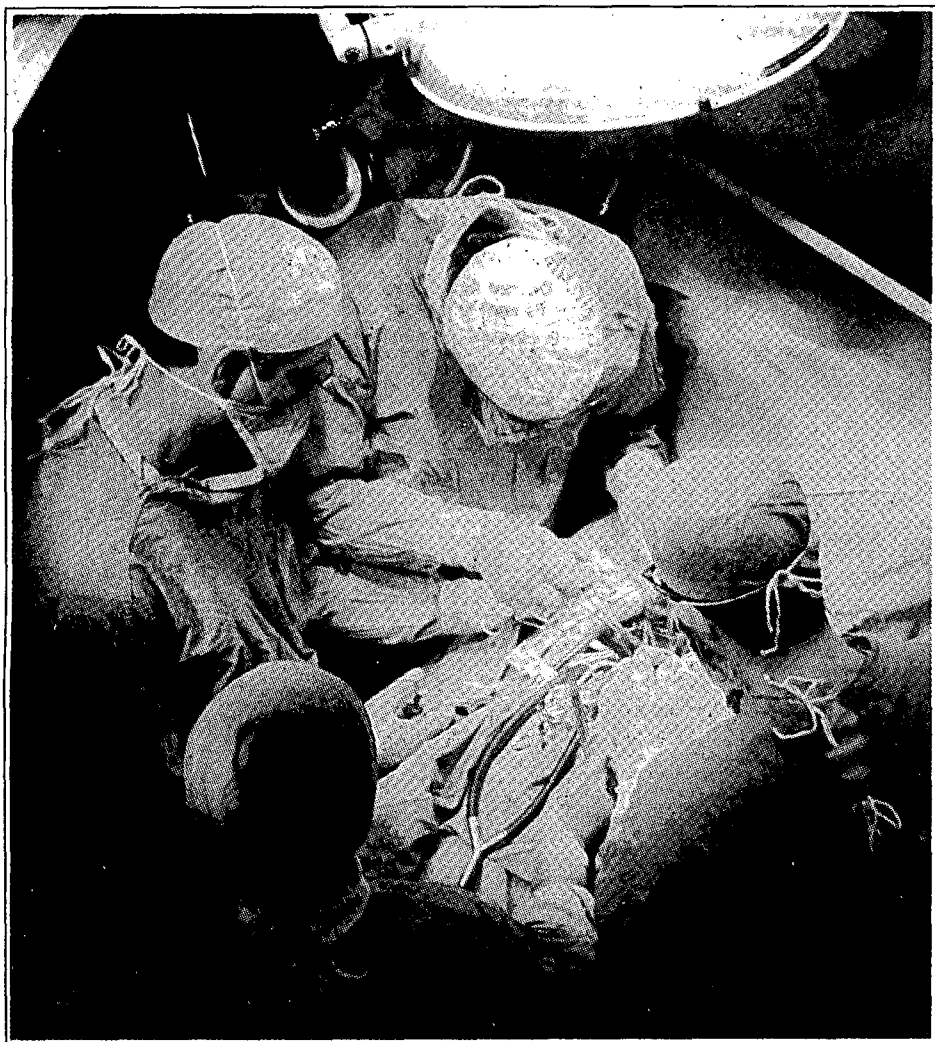
a l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona.

De 10 a 14 h.

Hi serà l'arquebisbe Carles i es farà una celebració comunitària de la Penitència amb acusació personal.

Segons el doctor Rafael Matesanz, coordinador nacional d'aquestes intervencions

La ciència va més ràpida que l'ètica

“No s'ha d'oblidar els aspectes ètics en els trasplantaments”

El coordinador nacional de trasplantaments, doctor Rafael Matesanz, manifestà que en aquests moments la ciència va més ràpida que l'ètica i en els trasplantaments cal tractar-ho tot dins d'un context ètic molt clar.

Rafael Matesanz va fer aquestes declaracions durant una conferència de premsa amb motiu del simposi internacional sobre “Nous avanços en el trasplantament real”, que organitzat per la Fundació Ramon Areces, es va celebrar a Madrid.

En la seva declaració, Matesanz va reconèixer que en el futur els avenços en els trasplantaments aniran per la utilització d'òrgans animals en els homes.

Qualificà de “desastrosa” la cursa per aconseguir òrgans d'animals per trasplantar-los a homes. “En els trasplantaments renals, el que és ètic té molt a dir”, va subratllar el coordinador nacional.

Més trasplantaments que a tot Amèrica Llatina

Matesanz assenyala que a Espanya es produeixen més trasplantaments renals en un any que a tots els països d'Amèrica Llatina junts. Va reconèixer que això és a causa de l'alt nivell assolit en el nostre país, ja que aquest tipus d'intervencions van unides a un destacat nivell.

Així mateix, digué que la diàlisi pràcticament no existeix a molts països, ja que té un elevat cost econòmic.

Per altra banda, assenyala que en l'últim any es produïren a Espanya 15 trasplantaments entre persones vives. Tal com se sap, només els consanguinis poden donar òrgans com el ronyó.

Segons el coordinador nacional, la tendència mundial és augmentar les donacions d'òrgans entre persones vives, però això no ha tingut gaire incidència a Espanya.

Associació de Paralítics Cerebrals de Pamplona

ASPACE envia ajuda humanitària per a un centre de minusvàlids de SPLIT

L'associació de paralítics cerebrals (ASPACE) de Pamplona ha reunit 20 tones d'ajuda humanitària i més de dos milions de pessetes que va enviar a SPLIT amb destinació a un centre de disminuïts físics situat en aquesta localitat croata, on resideixen 300 minusvàlids d'edats compreses entre 4 i 50 anys, en situació molt precària.

La mercaderia, que es va traslladar en un camió, consta de roba interior, bolquers, material de cures, aparells mèdics i menjar, recollits aquestes festes de Nadal a Pamplona. Set joves de l'associació viatjaran a la localitat croata per descarregar el material i par-

ticipar en la seva col·locació en el centre i en la distribució d'aliments.

La iniciativa, segons explicà la representant d'ASPACE, Fernanda Esparza, sorgí a través del sacerdot croat Jozo Music, que l'any passat col·laborà junt a un grup de joves en una campanya d'ajuda humanitària amb destinació a Zagreb.

Per un programa de TV

Aquest sacerdot, que actualment viu a Pamplona, va veure un programa en la televisió espanyola sobre un centre de minusvàlids de SPLIT. Els seus residents es trobaven en precàries condicions. Aquest sacerdot ha

servit d'enllaç entre ASPACE i la directora del centre SPLIT.

Fernanda Esparza explicà que el centre acull uns tres-cents minusvàlids amb edats compreses entre els quatre i els cinquanta anys. “La seva situació és horrorosa, molts són incontinents, tenen manca de roba re recanvi. I es troben a més a més refugiats en un edifici no preparat per a l'atenció a aquest tipus de persones, que han d'asseure's a terra i no tenen banys”. A llarg termini, ASPACE s'ha proposat la fita de crear un centre nou per als minusvàlids a SPLIT.

■ A.E.P.

Qualifica aquesta iniciativa de “comercial”

Càritas de Tarragona critica la Campanya de Benetton de recollida de roba

L'organització benèfica Càritas Diocesana de Tarragona ha criticat en un comunicat la campanya de recollida de roba organitzada per la multinacional Benetton i ha negat que secundés aquesta iniciativa, a la qual qualifica de “comercial”.

En l'anunci de la campanya distribuïda a la premsa, en la qual apareix nu Luciano Benetton, el creador d'aquesta firma, pot llegir-se a peu de pàgina que la Creu Roja i Càritas de diversos països col·laboren amb la campanya, en concret, es

referix a Càritas a Brasil, Dinamarca, Egipte, Mèxic, Suïssa i Turquia.

Càritas Tarragona considera que “és incompatible el binomi publicitat-solidaritat” i afegeix que “el fonament que sosté l'autèntica caritat i l'estil de Càritas és el de l'amor al proïsme i a la justícia social, mai iniciatives interessades i marcades pel signe de la comercialització”.

■ E.P.

Xacobeo - '93

La Xunta posa en marxa una xarxa d'assistència sanitària al pelegrí

Fonts de la Conselleria de Sanitat informaren que la Xunta de Galícia posarà en marxa una xarxa d'assistència sanitària al pelegrí, amb motiu de l'Any Sant Compostel·là.

Segons les mateixes fonts, es tracta d'un dispositiu d'assistència sanitària permanent i de caràcter gratuït durant les 24 hores del dia i per a qualsevol tipus d'assistència mèdica.

En aquest servei que es realitzarà a través de la Subdirecció General d'Atenció Primària i Formació, es podrà dispensar assistència sanitària a tots els municipis de la Ruta Jacobea, en els consultoris locals i centres de salut durant el dia i, al capvespre, en el refugi i allotjaments dels difemts camins a Santiago, que seran visitats diàriament per personal sanitari.

La informació sobre els horaris i punts de consulta mèdica normal i urgències podrà ser aconseguïda en els ajuntaments de la Ruta Jacobea, farmàcies, albergueries i refugis i posts de la Guàrdia Civil.

A Santiago de Compostel·la han estat creats dos punts per a l'exclusiva atenció als pelegrins, un en el Monte do Gozo, amb consultori mèdic permanent en l'alberg de pelegrins, i una unitat mòbil que consultarà a la plaça do Obradoiro de nou a onze hores.

Hi haurà un tercer punt assistencial de reforç, que es posarà en funcionament quan l'ocasió ho requereixi, especialment a les grans concentracions que es preveuen en els mesos d'estiu.

Per a una més gran coordinació de tots els punts de la xarxa d'assistència, SOS-GALICIA ha posat a disposició de la Subdirecció General d'Atenció Primària un telèfon únic i gratuït, al qual es podrà trucar per a qualsevol informació sanitària o situació d'emergència: 900 - 44 42 22

Els objectius i el dispositiu d'aquesta xarxa assistencial van ser analitzats en una reunió en la qual participaren representants de la Subdirecció General d'Atenció Primària i Formació, coordinadora d'assistència sanitària del Xacobeo-93, Protecció Civil i personal sanitari del Camí Francès a Santiago.

La Xunta preveu una afluència d'uns set milions de visitants a Compostel·la, dels quals el tres per cent acudirán en pelegrinatge a peu o amb bicicleta i la majoria utilitzant el Camí Francès.

■ F.D.

Professor de Biologia Cel·lular, Luis Miguel Pastor

“La vida comença amb la fecundació de l'òvul”

Luis Miguel Pastor Garcia, professor titular de biologia cel·lular de la Facultat de Medicina de la Universitat de Murcia, ha manifestat que amb la fecundació de l'òvul comença una vida humana, que és individual i personal.

En un article a la revista trimestral “Cuadernos de Bioètica” del grup d'investigació de bioètica de la Universitat de Santiago de Compostela, el professor Pastor assenyala que establir la data dels 14 dies com qualsevol altra, per donar valor personal a l'embrió humà, és completament arbitrari des del punt de vista biològic.

Respecte a l'embrió

Afegeix que el comportament pel que fa a l'embrió humà serà ètic només en la mesura que es consideri i tracti l'embrió humà com una persona humana, com a qualsevol altra, a partir del moment de la fecundació. “No som davant un ésser humà potencial sino davant una persona plena de potencialitats que han de desenvolupar-se”, subratlla el professor Pastor.

A continuació manifesta: “El fruit de la generació humana des del primer moment de la seva existència, és a dir, des de la constitució del cigot, exigeix el

respecte incondicionat que és èticament exigible per a l'ésser humà en tota la seva integritat.

Desconeixement

“L'ésser humà — afirma — ha de ser respectat i tractat com a persona des de l'instant de la seva concepció i a partir d'aquest moment se li han de reconèixer els drets de la persona, principalment el dret inviolable de tot ésser humà innocent a la vida”.

Per altra banda, assenyala que les teories que neguen la personalitat de l'embrió es basen o en un desconeixement d'irrefutables dades científiques o en concepcions que no reconeixen el valor de la persona per si mateixa.

Esmenta les següents paraules de Guardini: “Ser persona no és una dada de naturalesa psicològica, sinó existencial: fonamentalment no depèn, ni de la condició psicològica, ni dels dots naturals del subjecte...”

“La personalitat — comenta Pastor — pot romandre sota el llindar de la consciència, com durant el somni, però hi roman, i a ella cal referir-nos. La personalitat pot no estar encara desenvolupada, com en la infància, en canvi exigeix el respecte moral des del principi”.

● E.P.

El comportament pel que fa a l'embrió humà serà ètic només en la mesura que es consideri i es tracti l'embrió com una persona humana

Societat espanyola de Neumologia

Les cigarretes “ligh” no redueixen la patologia relacionada amb el tabaquisme

Les cigarretes “ligh” no redueixen la patologia relacionada amb el tabaquisme i són igual de nocives per a les persones que conviuen al costat de fumadors, assegura la Societat Espanyola de Neumologia i Cirurgia Toràcica (SEPAR).

El doctor Carlos Andrés Jiménez Ruiz, del comitè de prevenció del tabaquisme de la SEPAR, ha explicat aquest fenomen de la següent manera: “La nicotina que té el fumador a la sang oscil·la entre uns nivells màxim i mínim, per sota del qual apareixen símptomes del síndrome d'abstinència.

“Per això —afegeix—, en fumar una cigarreta “ligh” és molt possible que el fumador no arribi a la concentració mínima de nicotina que el seu organisme necessita, amb la qual cosa tendeix a consumir-ne més per evitar els desagradables

efectes del síndrome d'abstinència, i ho fa convençut que està fumant cigarretes inofensives”.

No són un fre

Aquest especialista digué que a part del major consum per compensar el dèficit de nicotina, un altre motiu pel qual les marques denominades “ligh” no suposen un fre a la patologia relacionada amb el tabaquisme és que l'alliberament de monòxid de carbó és pràcticament idèntica en ambdós tipus de cigarretes.

“De la qual cosa es dedueix també —va concloure— que les cigarretes “ligh”, que són baixes en nicotina i quitrà, però no en monòxid de carbó, són igual de nocives per a les persones que conviuen al costat de fumadors”.

● A.E.

Jornades de delegats de Pastoral obrera

Demanen als poders públics solucionar la greu situació socio-econòmica

Es reuniren a El Escorial un centenar de delegats de Pastoral obrera de 42 diòcesis de l'Església a Espanya i representants generals dels moviments, sacerdots, religiosos i religioses en el món obrer, convocats per la subcomissió de Pastoral Obrera de la Conferència Episcopal espanyola, i presidits per Antonio Algora, bisbe de Terol i Albarracín i responsable de l'esmentada pastoral.

En la reunió es va fer públic el balanç d'un any de trobades i treballs realitzats a les diòcesis per preparar la futura assemblea plenària de l'episcopat, que farà públiques unes orientacions per a l'evangelització del món obrer.

Segons els participants, les experiències han estat enriquidores per a tothom i han contribuït al reconeixement, comprensió i col·laboració entre l'Església i el món del treball, ja que l'Església a Espanya intenta respondre a les necessitats i situacions dels treballadors, perquè sigui reconeguda, en totes les circumstàncies, la seva dignitat de persones i fills de Déu.

Situació socio-econòmica

Davant la greu situació socio-econòmica que viu el nostre país, originada per les diverses reconversions en els diferents sectors productius, i les conseqüències negatives de les quals les suporten les capes més febles de la nostra societat, els assistents “se solidaritzen amb tots ells i demanen als poders públics que facin tots els esforços possibles per solucionar aquest injust estat de coses”.

Al mateix temps es comprometen a “fomentar una cultura solidària en el conjunt de la societat, a treballar de costat en els sindicats obrers i a contribuir que tota l'Església (bisbes, sacerdots, religiosos/es i laics/ques) creixin en generositat efectiva i afectiva davant aquests situacions”.

● A.E.

Reunió del Consell General de l'Educació Catòlica

Els professors s'han de sensibilitzar davant les necessitats dels emigrants

S'ha reunit, sota la presidència del bisbe José Delicado Baeza, el ple del Consell General de l'Educació Catòlica, organisme coordinador de totes les associacions de pares, professors, alumnes, ex alumnes i titulars, compromeses en una educació cristiana, tant en centres públics com d'iniciativa social.

Entre d'altres temes, es va estudiar la situació de les minories ètniques a Espanya i la seva repercussió en el camp de l'ensenyança. L'arribada cada vegada més nombrosa d'emigrants al nostre país en els últims anys, passant Espanya de ser un país exportador a un país

d'acollida, planteja en el terreny educatiu grans desafiaments als educadors i centres catòlics.

La resposta a la nova situació fa necessària una educació intercultural que respecti les cultures d'origen dels fills immigrants, per una banda, i valori el dret a la diferència per l'altra. Aquesta educació només serà possible si es forma convenientment els professors, es fan adaptacions dels currículums escolars i es possibilita el procés socialitzador.

El ple adoptà l'acord de preparar una declaració del Consell que ajudi els professors catòlics de tots els centres a sensibilitzar-se als nous plantejaments educa-

tius que exigeix la presència cada vegada més massiva d'emigrants en el nostre país.

D'altra banda, es va presentar al ple el document “Orientacions per a la pastoral educativa escolar en les diòcesis”, aprovat per la Conferència Episcopal, a proposta de la Comissió episcopal d'ensenyança, amb la finalitat d'integrar i coordinar l'acció pastoral dels centres escolars amb la qual les parròquies i arxiprestats. Es va adoptar l'acord de promoure, en col·laboració amb els bisbes, els consells d'educació catòlica en totes les diòcesis.

● A.E.

Els infants passen un terç del temps que estan desperts veient la televisió

Els infants de la Comunitat Europea es passen diàriament un terç del temps que estan desperts a veure la televisió, això que representa de tres a quatre hores diàries, segons un estudi realitzat a França el 1992 per les cadenes de televisió, que es poden extrapol·lar a la resta dels països de la Comunitat.

Un informe de la UNESCO sobre la televisió i els infants (1991) palesa que a Espanya el 96,6 per cent dels menors d'edat escolar veuen diàriament la televisió i un 46 per cent li dedica un o dos dies per setmana. Veure la televisió s'ha convertit en la primera activitat d'oci dels escolars.

Els infants entre 2 i 5 anys passen 25 hores

a la setmana davant de la televisió, i la UNESCO calcula que quan els infants actuals arribin als 60 anys hauran passat 8 anys de la seva vida davant la televisió.

Aquesta gran presència de la televisió en la vida dels infants ha alertat sobre els perills de tipus de programació que veuen i la influència sobre la seva personalitat, després dels esdeveniments violents com el recent "cas d'Alcàsser". En aquest sentit, el responsable d'afers àudio-visuales de la comissió de les comunitats europees, Joao de Deus Pinheiro, ha difòs un comunicat sobre la necessitat d'evitar programes que atentin contra el desenvolupament físic, mental i

moral dels menors.

Programes més violents

Els programes preferits pels escolars, fins als nou anys, són els dibuixos animats (elegits pel 96 per cent dels infants), seguits dels concursos i els programes esportius.

A partir dels nou anys es decanten més per les pel·lícules i sèries. Les preferides són les d'acció i violentes —policiaques i d'arts marcials— (41,5 per cent) i les de personatges televisius (21,6 per cent). Als 13-14 anys comencen a apassionar-se pels cantants de pop o rock.

Una gran part dels infants veuen pel·lícules

i programes pensats per adults, a causa en part, a què gairebé un terç de la població infantil veu la televisió sols, sense la companyia dels seus pares, segons el llibre "TV una fàbrica de mentides" de la realitzadora de televisió Lolo Rico.

Segons dades facilitades a Europa Press per l'Associació de Telespectadors i Radiooients (ATR), els infants en edat escolar veuen en una setmana 670 homicidis, 15 segrestaments, 848 lluites, 420 tirotejos, 15 segrestaments de menors, 11 robatoris, 8 suïcidis, 32 casos de captures d'ostatges, 30 de tortures, 18 de drogues, 13 intents d'homicidi, 20 episodis bèlics, 11 nus (strip-tease) i 20 emissions eròtiques.

TV al matí

L'estudi general de mitjans de 1992 xifrava l'audiència televisiva diària de menors de 14 anys en 5'4 milions de telespectadors. La franja horària més mirada és la compresa entre les cinc de la tarda i les nou de la nit, amb 4,3 milions d'espectadors menors de 14 anys, seguit del migdia amb 3,1 milions.

Al matí, sobretot els caps de setmana, veuen la televisió 3,7 milions d'infants. Cada dia a les vuit del matí ja hi ha 900.000 infants mirant la televisió, només aixecar-se. L'Associació de Telespectadors i Radiooients critica aquest costum d'encendre la televisió als matins perquè els infants s'aixequin ràpid per anar a l'escola, amb l'argument que la televisió "els espabila de seguida".

Un estudi de la Universitat de València, realitzat durant el primer trimestre de 1992 a 1.600 infants entre els 4 i els 14 anys a diferents ciutats indica que Tele 5 és la cadena preferida per l'audiència infantil (59,4 per cent), seguida de les cadenes autonòmiques (16 per cent), TV1 (8,8 per cent), Antena 3 (6 per cent) i Canal + (4 per cent) i la 2 (3 per cent), segons dades facilitades per ATR.

Una jove mare mor per salvar el seu fill

Polèmica sobre l'avortament a Itàlia

A Itàlia s'ha tornat a obrir el debat entre avortistes i antiavortistes arran del cas de Carla Lavetti, de 28 anys, que va sacrificar la seva vida per tenir el seu fill. Carla havia de sotmetre's a una teràpia contra el càncer que l'hauria obligada a avortar. Ella va prendre l'opció de tenir el fill i va perdre la vida. Setmanes després el seu segon fill també va morir.

Aquest cas ha tingut un gran ressò als mitjans de comunicació. Les reaccions han estat diverses, però la majoria positives en considerar com a heroic el gest de Carla. L'"Osservatore Romano" ha valorat molt positivament el gest de la mare. Fins i tot l'arquebisbe de Lecce, Francesco Ruffini, ha avançat la possibilitat de beatificar la seva protagonista.

● C.C.

Carla Lavetti, amb el seu primer fill

● A.E.P.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2. 1er. 2a.

25007 Seu d'Urgell,
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

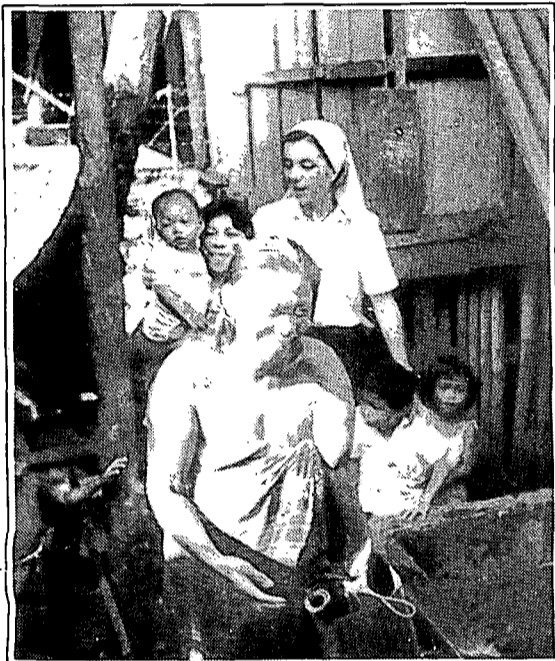
43500 Tortosa
Bisbat

Acabem de rebre la notícia de l'alliberament de Júlia i Fátima a Mindanao, prop de Jolo. Les germanes han viatjat a Manila on han estat rebudes per la comunitat vedruna i molta gent que volia abraçar-les. De seguida,

han participat en una pregària d'acció de gràcies amb el bisbe de Jolo i el líder musulmà. Des d'aquí els enviem la nostra felicitació i ens unim a la pregària d'acció de gràcies.

Alliberades les dues germanes carmelites-vedrunes que van ser segrestades el 17 de gener

Dubtes i esperances del segrest a Jolo

La germana Fátima

"En la leproseria de Jolo la meua feina consisteix en practicar la medicina preventiva, oferir educació sanitària i, sobretot, formar comunitats musulmanes. Després d'aquests quatre anys aquí, puc dir que els pobres han canviat la meua vida, Déu em salva a través d'ells, perquè malgrat la seva pobresa material tenen molt a donar a través dels seus valors culturals i religiosos. És una experiència molt profunda". Aquestes línies són un fragment d'una carta que Fátima Uribarren, carmelita de la caritat-vedruna de 36 anys, va enviar el desembre de 1992 on explicava algunes de les seves vivències des que treballa a la zona de l'arxipèlag de Sulu, compost de 457 illes, al sud de Manila (Filipines).

Ella i la germana Júlia Foraster de 63 anys i filla de Montblanc, juntament amb les altres dues germanes de la comunitat de Jolo, es dediquen als leprosos, als "visayes" (aborígens filipins que viuen en una situació molt marginal) i a les famílies que estan a l'entorn de la leproseria. La seva tasca és reconeguda i estimada per totes les persones que elles atenen, la majoria musulmanes, pel personal sanitari de la leproseria i pel mateix govern filipí.

Sembla inexplicable que el 17

de gener la Fátima i la Júlia fossin segrestades.

O potser no és tan inexplicable que un grup escindit del Front Moro d'Alliberament (guerrillers) les segrestés. **"I no solament per un mòbil econòmic—afirma visiblement amoïnada Mª Teresa Llach, secretària general del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes (SIC) i portaveu de la Congregació de les Carmelites de la Caritat-Vedrunes a Catalunya—, són uns pirates, però persegueixen la des-**

estabilització de la zona, encara que es van equivocar d'objectiu. Vull dir que qual-sevol segrest és ja un objectiu equivocat, i més en aquest cas, ja que tothom l'ha condemnat, fins i tot els actuals dirigents del moviment guerriller i els líders musulmans.

La incertesa del dia a dia

Cap dels subjectes implicats en aquest segrest ha tingut interès que acabi malament: El govern, que ha fet una pressió sobre els

segrestadors com mai en altres casos similars, perquè necessita mantenir pacificada la zona i més, davant la imminent visita del president del govern de Filipines, M. Ramos. L'exèrcit, perquè una intervenció per part seva implicaria un risc molt gran per a les germanes i per a membres de l'exèrcit, a més per als segrestadors. L'Església en general i la Congregació Vedruna en particular, en unió amb el bisbe de Jolo, Benjamín de Jesús, perquè estimen les germanes i perquè una solució pacífica és més un camí d'unió i de progrés que no pas una de violenta. I el Front Moro d'Alliberament perquè no necessita ser desprestigiada de tal manera per aquest afer.

La germana Júlia

estudis. D'aquesta manera les germanes eviten que es prostitueixin i les ajuden en la seva formació. A Piocawayan es dediquen al ministeri pastoral, als aborígens filipins i a la pastoral de la salut. I la casa de Jolo.

Les germanes són molt estimades perquè curen els leprosos amb les seves pròpies mans, quan el personal sanitari no vol fer-ho. A més, també s'ocupen de la fe dels seus germans musulmans i els envien periòdicament un imam, perquè els ajudi a aprofundir en la seva fe i a conèixer millor la seva religió. Sempre busquen allò que els uneix més amb ells i, per exemple, l'any passat van voler celebrar conjuntament la coincidència del Dimecres de Cendra amb el primer dia del Ramadan, una concurrència que només es dona una vegada cada dos-cents anys. Elles viuen totalment insertes en la realitat filipina i aprofundeixen constantment sobre la mística del fet de ser enviades, l'evangelització i la inculturació.

Mª Teresa Llach no pot evitar de llegir-me unes línies de la carta de Fátima del mes de desembre passat i que ressonen com una promesa profètica: La tasca amorosa de l'Església enmig de les comunitats musulmanes és una llum: **"He pogut experimentar—escriu la Fátima— com ells també tenen la seva dignitat, són capaços de creure, organitzar-se, donar respostes a les seves necessitats, etc. Aquí a Jolo, l'Església fomenta molt el diàleg entre religions i és bonic experimentar com també l'Esperit està present en la seva religió i com Déu està salvant milions d'homes i de dones a través de l'Islam... Perquè el veritable encontre es realitza a les profunditats.**

■ Núria Oriol Palarea

Nota de la Congregació de les Carmelites de la caritat-vedruna

El Consell general de la Congregació de germanes Carmelites de la caritat-vedruna, i les Provincials de Catalunya, en nom propi, en el de tots els membres de la Congregació, i en el de les famílies respectives de les segrestades, AGRAM:

La puntual informació dels mitjans de comunicació, premsa, ràdio, televisió, entorn al segrest a Filipines de les germanes Júlia Foraster i Fátima Uribarren.

La seva objectivitat contrastant les diverses fonts d'informació.

Particularment al Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya que ha estat l'immediat difusor de les notícies des del Consell general i des de Manila a través de la seva portaveu a

Catalunya.

Especialment des de les germanes Júlia Foraster i Fátima Uribarren, emergint del seu silenci amb un "gràcies" per a tots.

DESITGEM: que aquest afer que, per un moment, ha col·locat en primera plana les germanes Júlia i Fátima en particular i la Congregació Carmelites de la caritat-vedruna en general, hagi servit per donar testimoni humà i cristià de servei a les dones i homes del nostre món des de la nostra condició de religioses.

Ens sentim solidàries, malgrat les nostres mancances, amb els qui treballen per una humanització de l'home en ell mateix i en les seves relacions.

La presidenta de l'organització no governamental Mans Unides, Ana de Felipe, va assegurar que la societat espanyola, com la de la resta de països, es torna més caritativa quan veu per la televisió els desastres que provoca la fam i la guerra.

Ana de Felipe va afegir que un dels seus projectes és aconseguir una millor educació de la dona en el Tercer Món, "ja que som conscients que si eduquem un home, eduquem una persona; però si eduquem una dona, eduquem una família completa". Va ressaltar que hi ha aspectes socials a Espanya que es podrien millorar, però el ministeri d'Afers Socials sabrà a què dedica els seus esforços.

Creu que la societat espanyola es torna més caritativa quan veu per televisió els desastres que provoca la fam i la guerra (Foto cedida per "Panorama")

Ana de Felipe, directora de Mans Unides

"Som conscients que si eduquem una dona, eduquem tota una família"

—*Quins són els objectius prioritaris de Mans Unides per enguany?*

—Mans Unides, com a organització no governamental, espanyola i catòlica, pretén sensibilitzar la població sobre els problemes que pateix el Tercer Món, i el finançament de projectes de desenvolupament en aquests països.

La totalitat dels nostres projectes estan encaminats a buscar el desenvolupament integral de l'ésser humà. Intentem ajudar les persones a sortir, tant com es pugui, de la pobresa i el subdesenvolupament.

Campanya de sensibilització

—*Cal sensibilitzar la població espanyola perquè entengui que hi ha gent que sofreix en el Tercer Món?*

—Dia rera dia la societat del nostre país es va sensibilitzant més amb els problemes del Tercer Món, i és conscient que hi ha una altra realitat que necessita el seu ajut econòmic. Però ara ningú no pensa que sigui el Tercer Món el problema més urgent: aquest espai l'ocupa la crisi, l'atur, la droga.

La societat espanyola, com la de la resta del món, es torna més caritativa i és més conscient de la guerra i les calamitats del món quan veu per televisió els desastres que provoca la fam i la guerra.

En totes les nostres campanyes recalquem l'existència de dues realitats diferents, el Nord i el Sud, amb cultures diferents que cal respectar.

—*D'on procedeixen els seus ingressos?*

—De les aportacions dels nostres socis, de col·lectes a parròquies, esglésies, ajuts. També tenim accés als fons oficials de les convocatòries, el ministeri d'Afers Estrangers i la Comunitat Europea.

Un 15 per cent del total dels nostres fons procedeixen dels diferents ajuts oficials, mentre que el 85 per cent restant són fons propis.

—*En què es diferencia Mans Unides de les altres ONG?*

—Som la més antiga d'Espanya i la que més projectes finança i duu a terme al

Tercer Món, sense oblidar el nostre voluntariat.

Però l'aspecte que jo més destacaria és que de cada cent pessetes que disposem, destinem 94 a ajuts a països del Tercer Món, dedicant només 2,5 pessetes a despeses d'administració. En aquest aspecte som la primera ONG d'Espanya.

—*Quants projectes van finançar l'any passat?*

—Uns mil, dels quals uns 120 foren agrícoles, 150 sanitaris, 328 educatius, 289 projectes socials i 116 dedicats a la promoció de la dona. Per continents, desenvolupem 552 projectes a Amèrica, cosa que suposa un 57 per cent del total; 198 a Àfrica, un 20 per cent; i 252 a Àsia, un 23 per cent.

La inversió total duta a terme per nosaltres va assolir durant el 1992 uns 4.500 milions de pessetes. Les inversions es realitzen segons el nombre de peticions d'ajut que rebem, sense que hi hagi o no algun altre condicionant.

Grau d'acceptació

—*Quin grau d'acceptació hi ha entre les persones a qui van adreçades els seus ajuts?*

—Tota. Nosaltres només financem els projectes, tota la resta ha de sorgir de les persones que sol·liciten el nostre ajut. Pensem que ells són els que coneixen els seus problemes i coneixen les seves solucions.

Els nostres projectes estan pensats per aconseguir que aquestes comunitats o poblats siguin autosuficients. Pretenem que sigui un primer impuls, perquè ells comencin a caminar.

—*Tenen problemes amb els governs dels països a qui va destinat el seu ajut?*

—Tot el nostre ajut es canalitza al marge dels governs dels països on va destinat l'ajut. No enviem ajuts a aquells països on el govern desitja intervenir en l'administració dels fons.

Mans Unides és una agència no governamental que busca el desenvolupament de les persones en el Tercer Món per elles mateixes, sense necessitat que els governs participin o facin de mitjancers.

Desenvolupament de la dona i la família

—*Vostès duen a terme una tasca molt important en el desenvolupa-*

ment de la dona i la família

—El desenvolupament de la dona en els països del Tercer Món és una cosa bàsica per a nosaltres. Som conscients que si eduquem un home eduquem una persona, però si eduquem una dona eduquem una família, tal com va dir Gandhi.

La nostra tasca consisteix a educar les dones perquè per elles mateixes, i sempre respectant les seves tradicions i cultures, i puguin assolir millors quotes de benestar, higiene, educació, etc.

Un altre dels camps de Mans Unides és el servei sanitari i tecnologies alternatives, per mitjà dels quals oferim a les persones que es posen en contacte amb nosaltres consells mèdics, informació sanitària, i mètodes simples per fabricar utensilis com molins, forns solars, etc.

Política de subvencions

—*Reben els diners suficients per part de l'administració espanyola?*

—No rebem els diners suficients per part de les administracions. A Espanya es tendeix a arribar al 0'23 per cent del PIB, mentre que l'ONU recomana un 0'70 per cent.

Està comprovat que els ajuts a través de les ONG són més eficaços i més rendibles que els diners canalitzats a través d'organitzacions governamentals, gràcies sobretot que treballem més aferrats a la realitat i amb la gent de base, que és la que coneix els seus problemes.

—*Quina opinió li mereix la política de subvencions duta a terme pel govern?*

—Considerem que hi ha aspectes socials a Espanya que es podrien millorar i potenciar, però el problema rau a elegir les coses realment importants a què dedicar els diners. El ministeri d'Afers Socials, del qual nosaltres no podem rebre cap subvenció, sabrà a què dedica els seus esforços.

"La societat espanyola es torna més caritativa quan veu per la televisió els desastres que provoca la fam i la guerra"

"Pensem que hi ha aspectes socials a Espanya que es podrien millorar, però Afers Socials sabrà a què dedica els seus esforços."

LA SARDANA I LA DANSA

Sardanes
d'Enric Morera

S'ha editat un compact-disc i cassette que presenta disset sardanes del prestigiós compositor Enric Morera i Viura; del qual l'any passat es complia el cinquantenari de la seva mort. Per aquest motiu, es declarava el 1992, "Any Enric Morera".

La gravació ens arriba ara, amb interpretacions instrumentals de la cobla La Principal de La Bisbal, i corals de la Polifònica de Puig-reig, ja que les dues vessants, la coral i la instrumental, són presents a la gravació. La música de Morera, les seves sardanes, han arrelat fortament a l'àmbit català, principalment de la sardana, fins al punt de fer oblidar o atenuar la importància del seu autor en altres branques de la música, com l'òpera, el teatre líric, la cançó i la música en general, un bagatge que es calcula en més de 800 obres.

Les sardanes per cobla enregistrades són: "Girona", "La festa major", "Serra amunt", "Catalunya", "Serenata", "El cirerer", "La nostra Roser", "Davant la Verge", "La plaça del Sol" i "Baixant de la font del Gat", pel que es refereix a sardana escrita per a cobla. Com a sardana coral, amb noms de gran prestigi, hi ha gravades "L'Empordà", "Les fulles seques", "La sardana de la Pàtria", "Les neus que es fonen", "Cançó dels Catalans" i "La sardana de les Monges". Cobla i coral, conjuntament, tanquen la gravació amb "La Santa Espina".

Es pot apreciar que alguns títols ja han rebut l'atenció d'altres gravacions però, també, la inclusió de sardanes poc conegudes, tant en l'aspecte de cobla com en el de la coral. Totes, però, tenen el valor d'haver estat gravades en compacte, avui la millor manera i més fidel de reproduir els sons.

Cal felicitar la gravació i esperar que tingui la continuïtat d'altres volums que esperen l'actualització en compacte de moltes obres catalanes.

■ Josep Ventura

II Premi "Jaume Bofill"
d'assaig de filosofia

Convoca: Fundació Jaume Bofill.

Lliurament dels treballs:

Fundació Jaume Bofill
C. de Provença, 324, 1r. (93) 458 87 00
08037 Barcelona

Resum de les bases:

Aquest premi s'atorgarà a una obra inèdita en totes les seves parts que tracti d'alguna de les qüestions obertes del pensament filosòfic contemporani o que suposi una reflexió filosòfica, original més que erudita, sobre la realitat del nostre temps. Extensió: de 200 a 400 folis de 30 línies per 70 espais. Els treballs es presentaran per quintuplicat.

Termini de presentació de treballs: 29.04.94

Veredict: 10.06.94

Dotació: 1.000.000 Ptas.

Premis Juvenils "Josep M. Alvarez"
de Medi Ambient i Natura

Convoca: Institució

Altempordanesa per a la
Defensa i Estudi de la Natura
(IAEDEN). Ajuntament de
Figueres

Lliurament dels treballs:

IAEDEN
Apartat de correus núm. 245.
Tel. (972) 67 05 31

17600 Figueres (Alt Empordà)

Resum de les bases:

Poden optar a aquest premi tots
els joves d'edats compreses entre
els 14 i els 19 anys (ambdós
inclosos), amb treballs que

tractin temes relacionats amb la
natura o el medi ambient.

S'estableixen les següents
categories:

a) de 14 a 16 anys

b) de 17 a 19 anys

Al marge dels complements
gràfics o d'altres que puguin
acompanyar-los, els treballs
tindran la següent extensió:

—Categoria "a": de 5 a 10 folis

—Categoria "b": de 10 a 20 folis

Els treballs es presentaran
mecanografiats a doble espai i
signats amb pseudònim, acom-
panyats d'un sobre tancat on
figuraran el nom de l'autor o
autors i l'Institut o col·legi. Les
obres es lliuraran mitjançant
correu certificat.

Així mateix, l'Institut de Batxillerat Ramon Muntaner convoca un premi únic de 50.000 Ptas. amb igual temàtica, adreçat als estudiants d'ensenyament secundari dels centres empordanesos.

Termini de presentació de treballs: 29.04.94

Veredict: El veredict del Jurat es farà públic el mes de juny de 1993.

Un oasi cultural
a la petita
pantalla

La televisió és l'entreteniment principal de la nostra societat; un veritable fenomen de comunicació de masses. Juntament amb pel·lícules, noticiaris, sèries, documentals, dibuixos animats i anuncis publicitaris trobem els concursos televisius. Una autèntica teranyina on els espectadors cauen atrapats en un món en el qual l'esbarjo, el passatemp i els calés actuen com a principals motors de la posada en marxa del televisor.

Actualment, a totes les cadenes de televisió —estatal o autonòmiques, públiques o privades— trobem concursos. N'hi ha de tota mena, però aquells que aporten un grau de cultura, d'aprenentatge al públic, són mínims. És com trobar un bolet en un bosc ple de matolls i herbes que l'envolten i l'amaguen. Quan el trobes, no cal dir, t'omple de goig i satisfacció.

Un dels més destacats s'anomena "La vida es juego", presentat pel carismàtic Constantino Romero, emès per TVE-1. Cada setmana —cal recordar que alguns concursos s'emeten diàriament— es fa un repàs exhaustiu de la vida i trajectòria professional de grans personalitats vinculades a l'àmbit cultural. És el cas de Santa Teresa de Jesús, Ludwig Van Beethoven, Marco Polo o Antoni Gaudí. Cultura i entreteniment són dues vessants que poden confluïr en un 'tot' fent-lo absolutament fascinant.

Però aquests exemples són l'excepció que confirma la regla, ja que molts concursos són exponents de l'anomenada "televisión basura" (el terme castellà és prou significatiu com per traduir-ho a la nostra llengua). Trobar dins la brossa televisiva un producte digne on hi hagi quelcom de cultura i un xic de divertiment és tan difícil com trobar un oasi en el desert.

■ Miquel Àngel Codina

Periodista

CINEMA

La Bella i
la Bèstia

LA BELLA I LA BÈSTIA (*Beauty and the Beast*) — USA, 1992. C-75'. *Dibuixos Animats*. D.: Gary Trousdale i Kirk Wise. G.: Linda Woolverton. Dir. Artística:

Brian Mc Entee. M.: Alan Menken. Mo.: John Comochan. Prod.: Walt Disney Pict. Dist.: Warner. Cal. Est.: todos los públicos.

Quinzè film de la fàbrica Disney inspirat en un conte de fades; aquest en l'obra de Mme. Leprincie de Beaumont. Hi ha menys ingenuïtat en el grafisme que en els anteriors i una esplèndida gamma en expressions de la Bèstia. Fabulosa música i ballets, en la línia de "Fantasia". Felicitat combinació de suspens i humor. Òscar a la banda sonora i a la millor cançó original i, per primera vegada, una pel·lícula de dibuixos animats nominada per al destinat a la millor pel·lícula. T.

American me

AMERICAN ME (sense remissió) — USA, 1992. C-126'. *Drama*. D.: Edward James Olmos. F.: Reynaldo Villalobos. M.: Dennis Lambert. Mo.: Arthur R. Coburn. I.: Edward James Olmos (Santana), William Forsythe (D.J.), Pepe Serna (Mundo), Evelina Fernández (Julie). Prod.: Y.O.Y. associada con The Sean Daniel Company (V.O.). Cal. Est.: Més grans de 18 anys.

Un noi chicano, crescut als carrers de Los Angeles, forma la seva pròpia banda que incrementa reclòs en un centre penitenciari. Fredament, adopta la violència que li obra camins en el seu medi, però destrueix la seva possibilitat de ser feliç i el condueix a caure víctima del seu propi sistema.

La duresa crua prima sobre aquesta cinta,

testimoni d'una intenció de denúncia moralitzant que du a terme James Olmos en el seu debut com a director cinematogràfic. La pel·lícula pot prevenir la joventut davant la seducció de les bandes juvenils que cauen en la delinqüència. Molt interessant i sobriament realitzada. S.E.

● O.

Un dotze per cent de les
llars espanyoles accedeixen
a la TV per satèl·lit

Un milió i mig de llars espanyoles, aproximadament, disposen d'equips de recepció de televisió per satèl·lit. Aquesta xifra gairebé supera el 12 per cent del total de llars considerades, segons dades facilitades a Europa Press per l'Associació Nacional d'Indústries Electròniques (ANIEL).

En relació al tipus d'instal·lacions per a rebre el senyal de satèl·lit, la major part —250.000 instal·lacions— són de caràcter individual, mentre que les col·lectives i les xarxes per cable no arriben el 13 per cent del total d'instal·lacions. Aquestes darreres, tanmateix, suposen el 82 per cent de les llars espanyoles amb equips de recepció per satèl·lit.

Juntament amb el quart de milió d'instal·lacions via satèl·lit de recepció individual, s'hi compten 35.000 instal·lacions col·lectives, que donen servei a 650.000 llars, i cent xarxes de cable que cobreixen mig milió d'abonats. El 12 per cent de llars equipats amb sistemes receptors via satèl·lit contrasta amb el 98'2 per cent que compta amb televisió convencional.

● E.P.

EMISSIONS DE TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 00.50 *Testimonio*

TV2

Dissabte 08.55 *Testimonio (repetició)*
10.30 *Ultimas preguntas*

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*
10.30 *La Missa: amb la participació de la Coral Mare de Déu del Portal, de Prats de Rei (Anoia, Bisbat de Vic) sota la direcció de Mercè Carbonell. (director: Mn. Manel Valls i Serra)*
11.30 *Pueblo de Dios*

CANAL 33

Divendres 18.00 *Signes dels temps: reportatge sobre Santa Eulàlia, la ben parlada; tetúlia sobre converses de pau i diàleg; recull informatiu; comentari evangèlic a càrrec d'Armand Puig, i agenda (director: Xavier Martín).*

Diumenge 12.05 *Signes dels temps (repetició).*

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 19/02 22.00 *Creure, avui: Sobre les Carmelites de Mataró; Informatiu i agenda (director: Ramon Safont Ria).*

DI 22/02 14.00 *Creure, avui (repetició).*

EMISSIONS DE RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)
Diumenge
08.30 *Informatiu religiós (director: José Lazaro).*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)
Diumenge
10.00 *La música religiosa: Oratori sobre la Historia de la Biblia de Mendelssohn. Salve Regina de Händel.*
11.00 *Retransmissió de la missa conventual de Montserrat.*

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)
Diumenge
15.05 *Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).*

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 963)
Diumenge
09.00 *Retransmissió per a Catalunya de la missa del dia, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.*

10.00 *Iglesia es Noticia: Des de Madrid informació setmanal de les principals notícies de les Diòcesis de l'Estat, de la Conferència Episcopal Espanyola, i sobre les activitats del sant Pare i de la Santa Seu.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738)
Diumenge
08.15 *La Misa de España: des de Madrid.*

13.05 *"Solidaris" espai co-produït per "Càritas" sobre activitats de caire social, que duen a terme persones i entitats sense ànim de lucre de tot Catalunya (direcció: Montse Sintes, Alex Masllorens i Domènec Subirà).*

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya FM 100.8)
Diumenge
13.05 *"Solidaris" (espai co-produït per "Càritas")*

RÀDIO 5 (RNE/ Catalunya, OM 1.503)
Diumenge
14.00 *Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.*

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)
Diumenge
10.30 *La Veu de la Parròquia: "Conversa setmanal" del Bisbe de Solsona Dr. Antoni Deig.*

RÀDIO BARCELONA (OM 828)
Diumenge
21.30 *Objectiu, l'home: programa de valors humans dividit en tres espais. El cas de la setmana: un espai per a la solidaritat. Una breu reflexió a càrrec de l'Arquebisbe de Barcelona. Entrevista amb la religiosa del Sagrat Cor, Reyes Callis de Nadal, missionera (director: Josep-Maria Alimbau).*

RÀDIO BERGÀ (FM 95.7)
Diumenge
09.00 *Missatge d'esperança: informació religiosa de l'arxiprestat de Berga i comentari setmanal del bisbe de Solsona, Dr. Antoni Deig (director: Albert Obradors).*

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)
Diumenge
08.00 *Cristians: Conversa setmanal del bisbe de Solsona Dr. Antoni Deig.*

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)
Diumenge
19.30 *Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)*

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)
Dissabte
13.40 *Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístico-religios i paraules del Sr. Bisbe.*

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)
Diumenge
09.30 *Reflexió: "Conversa setmanal" del Bisbe de Solsona Dr. Antoni Deig.*

RÀDIO SABADELL (OM 882)
Diumenge
09.00 *Retransmissió de la missa per a tot Espanya des d'una església diferent.*
09.45 *Testimoni: parlarem sobre l'edició catalana del Nou Catecisme Universal. Carta Dominical de l'Arquebisbe de Barcelona. Agenda (director: Ramon Clacillé).*

RÀDIO SÚRIA (FM 107.8)
Diumenge
11.00 *"Conversa setmanal" paraules del Bisbe de Solsona Dr. Antoni Deig*

RÀDIO VATICANA (OM 1.530)
Cada dia
22.10 *Noticiero*

RÀDIO LA VEU DE NAVAS (FM 107.9)
Diumenge
10.15 *Església Viva: "Conversa setmanal" del Bisbe de Solsona Dr. Antoni Deig.*

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)
De dilluns a divendres
15.30 *Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.*

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes
L'emeten:

Ràdio Popular de Tarragona (OM 1.143): de dilluns a divendres 19,3h. diumenge a les 9,45 h.
Ràdio Valls (FM 103,2): diumenge 09.00h
Tarragona Ràdio (FM 102,6): dissabte 15,00h.
Calafell Ràdio (FM 107,7): diumenge 09,05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal del Sr. Arquebisbe.
L'emeten:

Onda Cero Ràdio Tarragona (FM 91.0): dissabte 13,05h
Ràdio 5 (RNE/Cat, OM 1.503): dissabte 08,05h.
Ràdio Popular de Tarragona (OM 1.143): dissabte 13,50h
Ràdio Valls (FM 103.2): dissabte 09.05h.
Tarragona Ràdio (FM 102.6): dissabte 08,15h.
Ràdio Nova (Cadena Nova FM 93.5): dissabte 09,15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: veure Ràdio 5

CAFÈ I PASTES: veure Tarragona Ràdio..

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: C/Albareda 15 pral 1a; 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA (30 min.): diversos temes relacionats amb el món cristià i social. Seccions: *La paraula del bisbe* (carta dominical), *Rutes de la fe* (santuaris, esglésies i ermites), *Entrevista* (tema actual), *Els sants oblidats* (sants de la setmana) *La veu dels joves* (destinat als joves), *Noticari i Comentari de l'evangeli*. Presentació: Angel Rodríguez.

L'emeten:
Cadena Cope de Figueres (OM 1269): diumenge 9.45 i 14.05h

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2): diumenge 12.15h
Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2): diumenge 9.30h
Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0): diumenge 11.30h
Ràdio Banyoles (FM 107.3): diumenge 10.00h
Ràdio Besalú (FM 107.8): diumenge 11.00h
Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4): per confirmar
Ràdio Canet de Mar (FM 107.6): dissabte 10.30h
Ràdio Companyia de Cassà (FM 92.8): diumenge 9.30h
Ràdio Grup-Girona (FM 89.9): diumenge 8.00h
Ràdio La Vall (FM 107.6): per confirmar
Ràdio l'Escala (FM 107.6): divendres 16.00h
Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.0): diumenge 9.05h

Ràdio Palafrugell (FM 107.8): diumenge 8.15h
Ràdio Malgrat de Mar (FM 92.7): per confirmar
Ràdio Pineda de Mar (FM 107.9): per confirmar
Ràdio Salt (FM 97.7): dissabte 8.30h
Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0): diumenge 9.00h
Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6): diumenge 9.00h
Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6): diumenge 10.00h
Ràdio Vall d'en Bas (FM 106.6): diumenge 9.30h
LA PARAULA DEL BISBE (5 min.): Carta dominical publicada al "Full Parroquial".
L'emeten:
Ràdio Calella (FM 92.2): diumenge 11.05h
Ràdio Olot (FM 98.1): diumenge 8.55h
Ràdio Platja d'Aro (FM 106.6): dissabte 8.30h
Ràdio Tordera (FM 107.1): dissabte 9.50h (dins el programa parroquial local)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: Editorial del Bisbe al full "Vida Diocesana".
L'emeten:

Mora d'Ebre (FM 87.6): divendres de les 10.10 a les 10.30h.
Ràdio La Cala Ametlla (FM 99): diumenge 12.00h.
Ràdio Deltebre (FM 107.6): dissabte de 9.00 a 10.00h.
Ràdio Flix (FM 102): dissabte de 9.30 a 10.00h.
Ràdio Gandesa (FM 107.9): dissabte de 13.00 a 13.30h.
Ràdio Infant Hospitalet (FM 107.9): dissabte 10.00h.
Ràdio Joventut Masdenverge (FM 100.7): diumenge 10.00h.
Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8): dissabte 22.30h.
Ulldecona (FM 95): diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevistes amb personatges o sobre fets diocesans.
L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8): diumenge 09.30h.
Ràdio Seu (FM 107.2): diumenge 09.0 h
Ràdio Valira (FM 98.1): dissabte 12,30h.

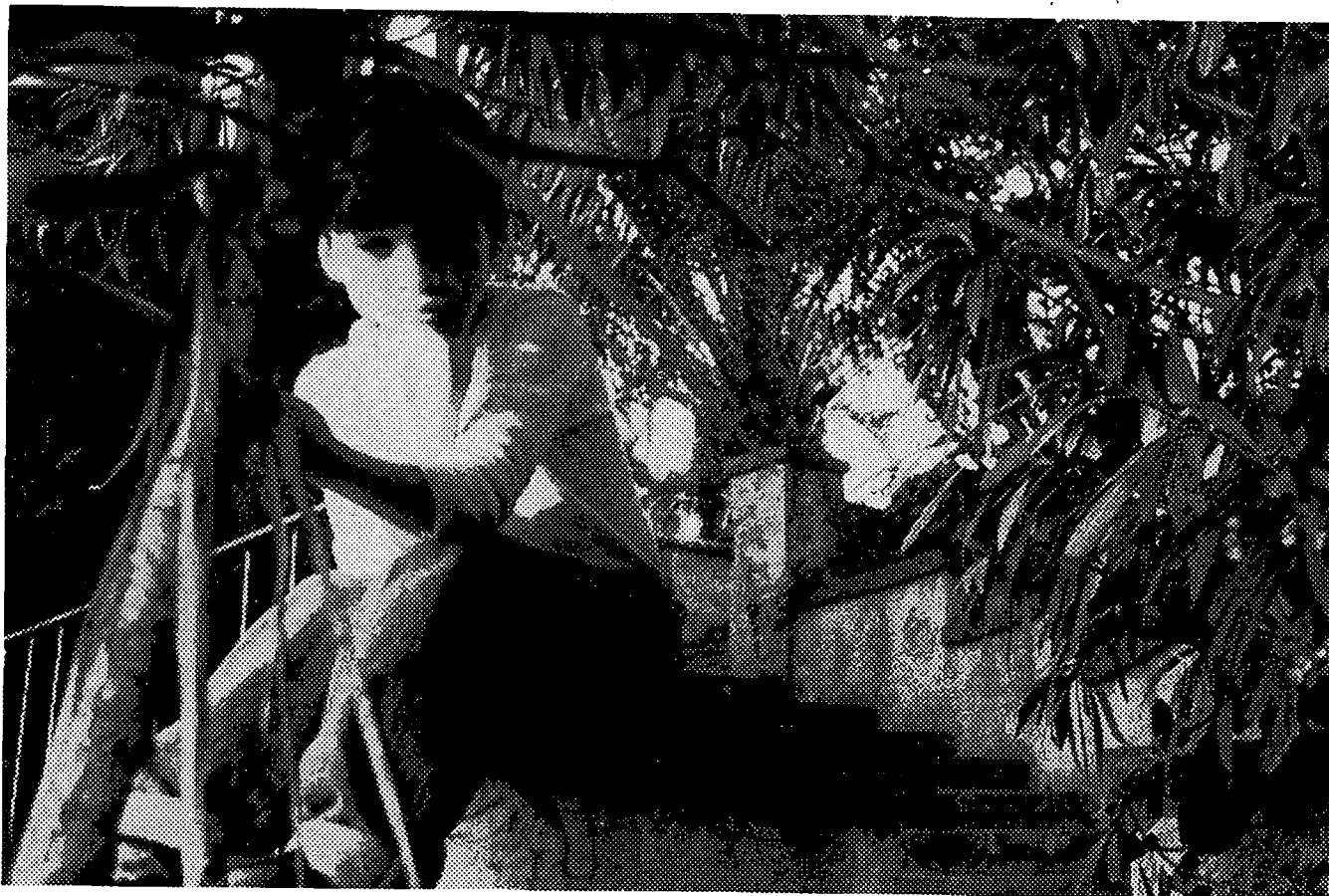
Donarem notícia de les altres emissions tant per ràdio com per televisió, que ens siguin comunicades.

GENERALITAT DE CATALUNYA

Departament de Benestar Social

Joan. Centre residencial (Barcelona)

S'ESTIMARIA MÉS VIURE EN UN PIS.

En Joan viu en aquesta casa tan bonica. De fet, ha crescut aquí envoltat de pins i d'un entorn molt agradable. Aquest és un dels 175 centres d'Atenció a la Infància que la Generalitat té arreu de Catalunya, amb molts nens i nenes que, a hores d'ara, es troben apartats dels seus pares, tot i que sigui momentàniament.

En aquestes cases els nens estan ben atesos. Mengem bé, des de biberons fins a hamburgueses amb ceba, perquè n'hi ha de totes les edats. Els donen vestit, calçat, atenció sanitària, joguines, material esportiu, educació i afecte.

Disposen de bones instal·lacions. Van a classe.

Un equip humà extraordinari de tècnics i educadors els atenen tot el dia i, fins i tot, a la nit vetllen

per donar-los tota l'ajuda que poden, en aquests moments —molt sovint anys— difícils. Però, malgrat tot, aquests nens no són del tot feliços. Perquè no tenen allò que més s'estimen: **una família que els aculli**. I, en alguns casos, els serà molt difícil de trobar-la. Perquè ja no són nadons, o perquè tenen problemes físics o psíquics.

Però continuen tenint dret a creure en el futur.

Per això, en Joan canviaria ara mateix aquesta gran casa amb jardí per un simple pis, amb una família que el volgués acollir. Encara que fos temporalment. En nom seu, et demanem aquesta família.

És el darrer esforç que la Generalitat pot fer per ell. Però l'última paraula la tens tu.

Truca'ns, si us plau.

(900) 200 195

300 65 65

Direcció General
d'Atenció a la Infància

Creu Roja

Pla d'Acolliment Familiar.
Tu pots acollir-lo... o no.

Fidell... ¿què?

Fidelitat, una paraula poc coneguda. I, el que és pitjor, menys practicada.

En una societat tan consumista, on les coses s'utilitzen un cop i es llencen, i on les persones es relacionen per interessos, la paraula «fidelitat» ben segur que sona estranya.

Fidelitat, ¿a què? ¿A qui? ¿Per què?

Fidelitat a l'amistat, a l'amor, al treball, als estudis... Fidel el marit a l'esposa, els fills als pares, l'amic a l'amic, el deixeble al mestre... i el creient a Déu.

Qualsevol relació o dedicació necessita de la fidelitat, ja que estableix un gran vincle de comunió i fraternitat. A més d'irradiar joia, escampar caritat i sembrar esperança. Aquí radica la seva importància.

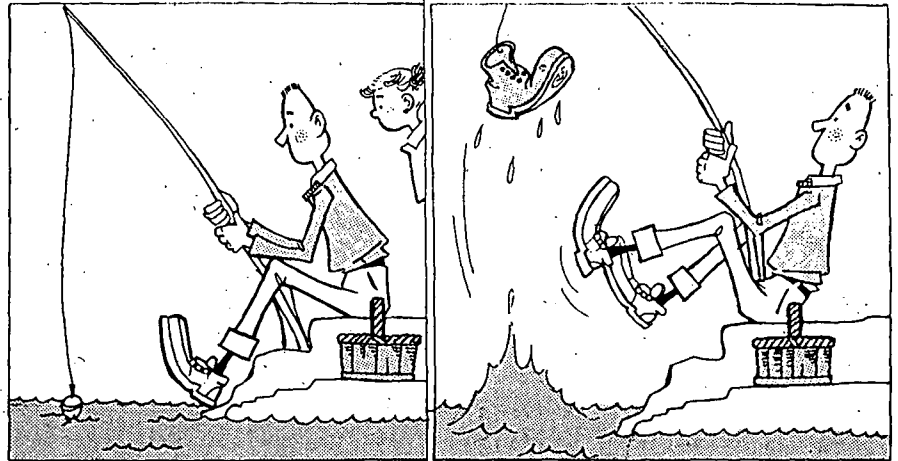
Ellà ha de ser el nostre exercici quotidià, perquè «qui és fidel en les coses més petites, també ho serà en les més grans».

...

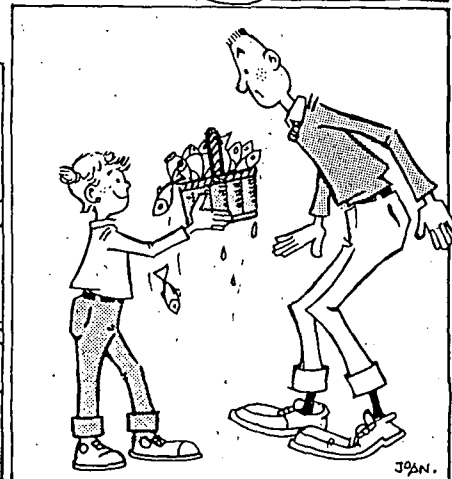
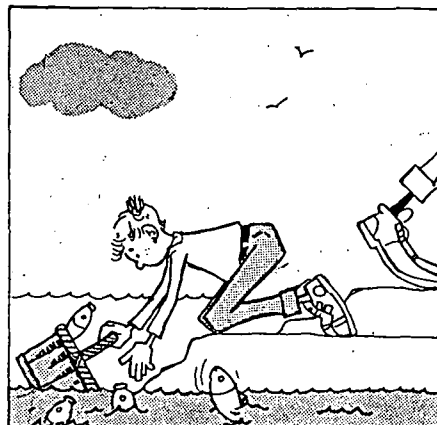
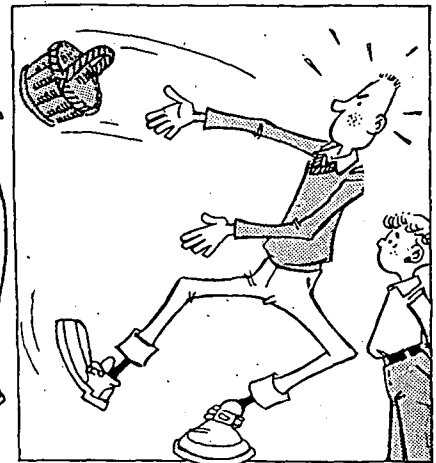
EIXERITS!... EIXERIDES!...

Aquest continua essent el vostre espai, on figuren aportacions rebudes al setmanari. Animeu-vos, i... feu-hi la vostra!

Victor

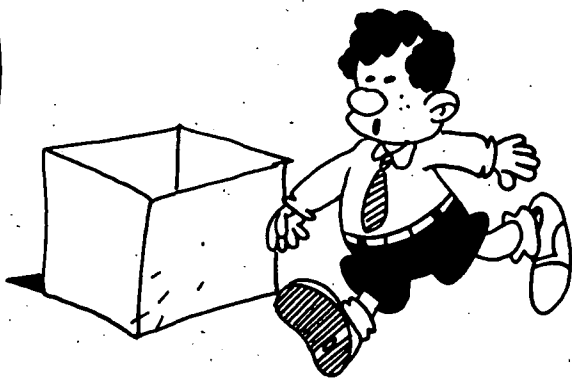
EN PAU

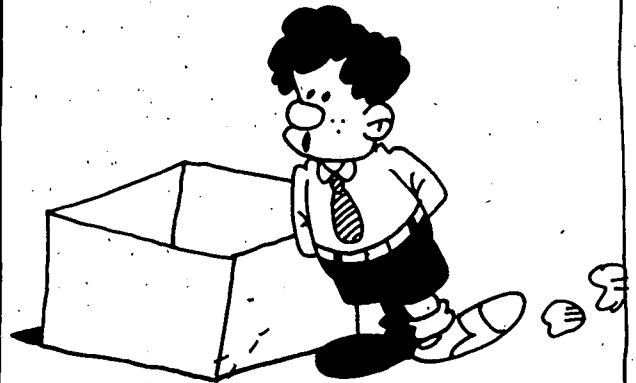
J.P.M.

EN PITU CALSAPEU

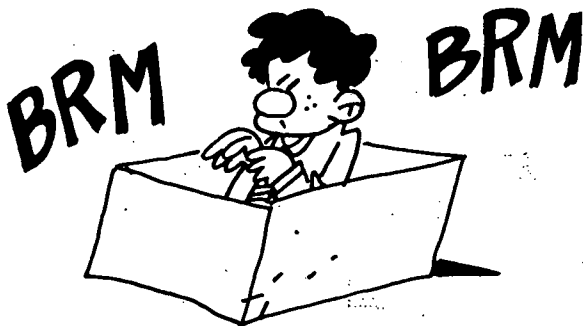
EN PITU VA PEL CARRER

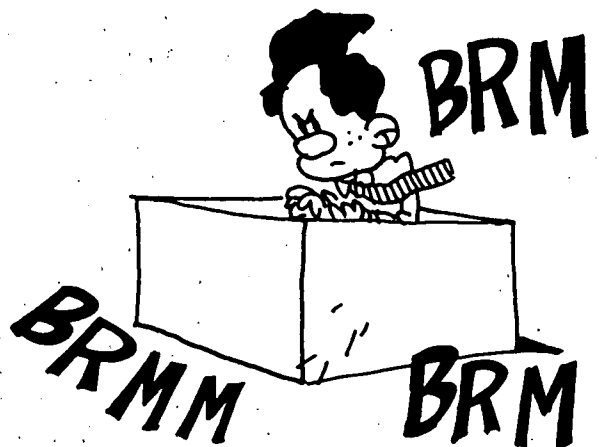
AQUESTA CAPSA SERÀ UN
MAGNÍFIC COTXE DE CURSES

UN COTXE QUE VA MOLT
DE PRESSA

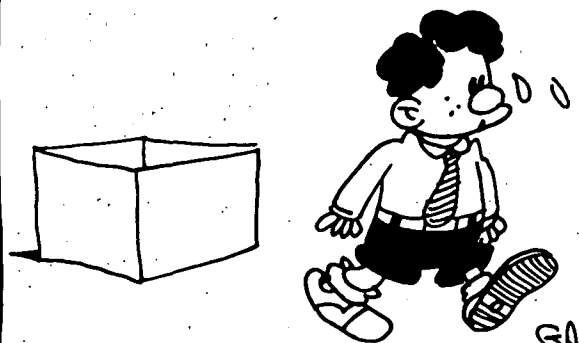
I CORRE... I CORRE...

OH!
UN GUÀRDIA!

I EN PITU ES RETIRA DE LA
COMPETICIÓN... PERQUÈ ENCARA
NO TÉ CARNET.

Busquem l'evangeli de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 5, versets del 13 al 16 (Mt 5:13-16).

Reflexionem: 1. Jesús ens posa avui dues semblances relacionades amb els qui seguim en seu missatge i el seu exemple. De fet, el nom de cristians no és una etiqueta qualsevol. Allò que constitueix la nostra «fidelitat», la nostra autenticitat, no és pas un nom o un carnet, sinó allò que fem, l'actuació.

2. La sal només es veu quan no actua, quan no fa res. I, en canvi, com es nota, tant si n'hi ha com si no n'hi ha! La llum és per a il·luminar. Jesús és llum, és la Llum, i el que vol és il·luminar, irradiar. No vol que la gent anem a les palpenes. I en el descobriment de Jesús el que fem és anar esvaint totes les foscor.

3. Jesús ens ho diu: hem de ser sal i hem de fer llum. Tenim, doncs, la responsabilitat d'encomanar el bon gust que dóna fer el bé. Si la nostra llum és Jesús, s'ha de notar, il'hem de reflectir amb claredat i sense por. Missatge i exemple: els de Jesús!

■ El catequista

L'estel de mar

¿Heu sentit mai a dir que si veus caure un estel pots tancar els ulls i expressar un desig, que és ben segur que se't complirà? Sí, segur que ja ho sabíeu, però: ¿heu pensat mai on va a parar un estel quan cau?

Vet aquí que una vegada, en una calorosa i clara nit d'estiu, un petit estel brillant va caure del firmament deixant darrera seu una llarga cua d'espurnes brillants i daurades. La petita estrella queia i queia cada cop més ràpid divertint-se força. A mesura que queia anava passant pel costat d'altres estels, que la saludaven i li desitjaven molta sort.

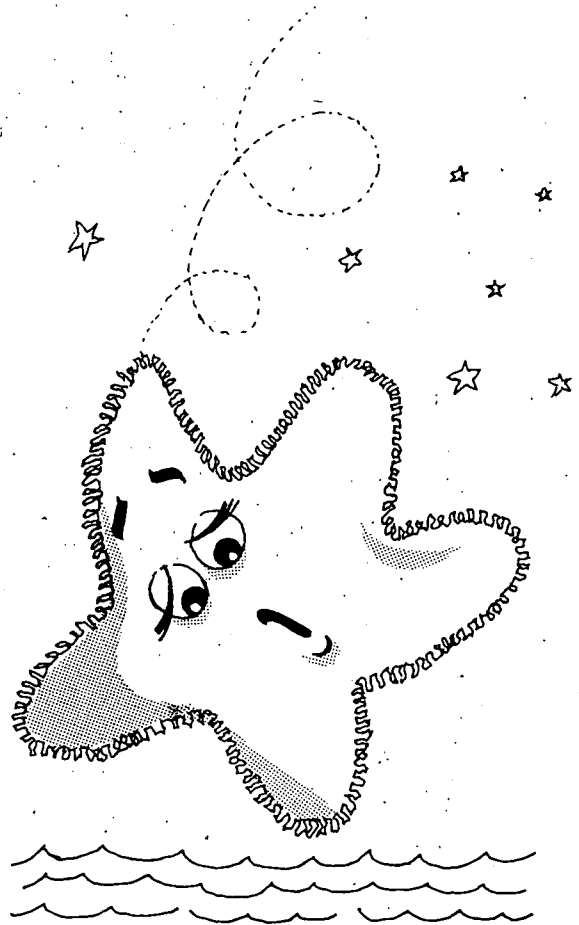
—¿On aniré a caure? —es preguntava la petita estrella— ¿i què faré quan hagi arribat a la Terra?

La petita havia sentit explicar històries d'estels caiguts que havien il·luminat camins foscos i boscos perduts. Fins i tot havia sentit a dir que una estrella havia guiat pel desert tres reis fins a una establia on acabava de néixer un infant. I mentre recordava totes aquestes coses, el petit estel s'acostava més i més al final del camí. De sobte, veié sota seu una gran extensió d'aigua, semblava que no s'acabava mai i era d'un color blau, molt blau.

—Oh! això deu ser el que anomenen el Mar. Però si caic aquí dins m'ofegaré.

Lavors, l'estrella va intentar amb totes les seves forces desviar-se una mica del seu camí. I així va ser com va anar a caure sobre unes roques que eren a la vora del mar. En caure el petit estel va fer-se un tall en un braç. De la ferida va començar a sortir sang i aviat, tota l'estrella s'havia tomat de color vermell. L'estel, espantat, va intentar rentar-se la ferida amb l'aigua, però com que estava molt dèbil va relliscar i va caure al mar.

Malgrat la seva por no es va ofegar pas, va fer molts

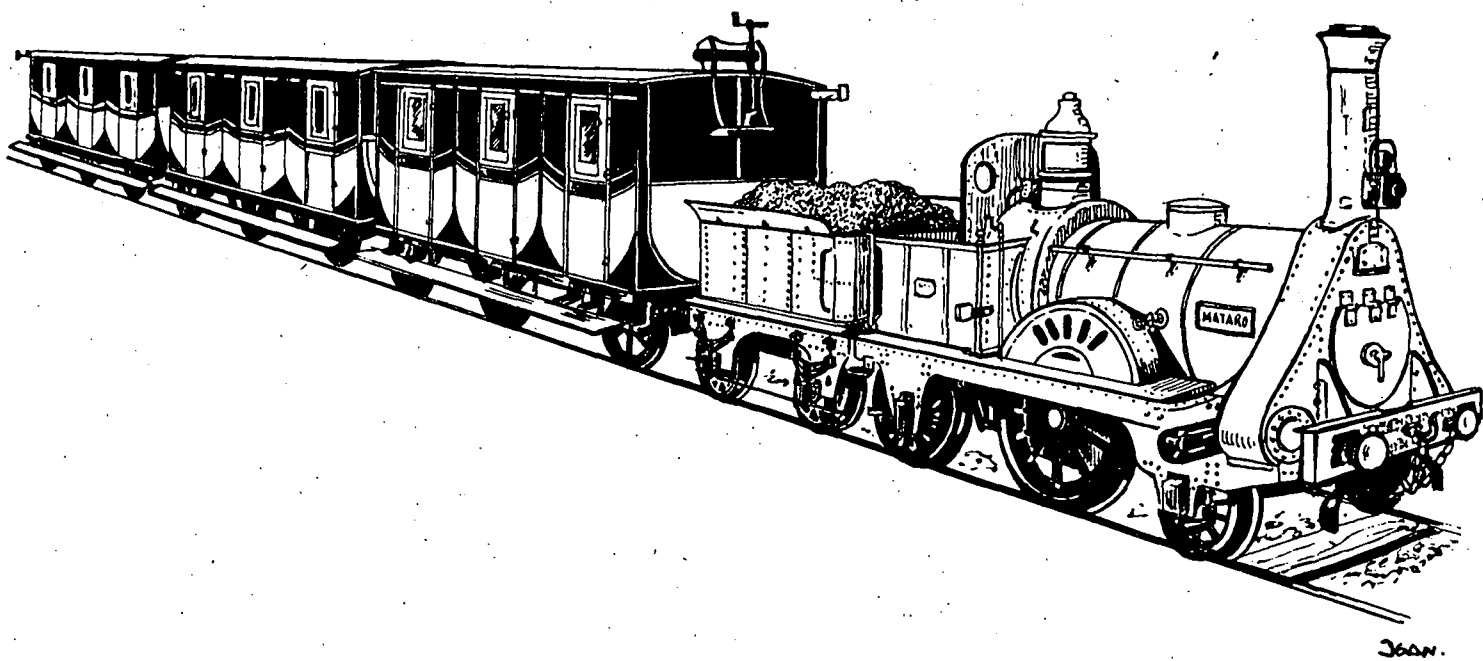

amics al fons del mar, i aviat van néixer altres estrelles vermelles. Des d'aleshores, tots els nens busquen a la platja trobar alguna estrella de mar.

ANNA

Les nostres coses:

El carril de Mataró

Molts de vosaltres, eixerits, heu viatjat alguna vegada, potser moltes, en aquest tren que segueix la línia de la costa i que a l'estiu va ple de barcelonins, carregats de bosses, pneumàtics i ombrel·les, que van a remullar-se i torrar-se a les platges del Maresme. Potser no sabeu, però, que aquesta línia de ferrocarril fou la primera que es construïa a la Península Ibèrica i la desena a tot el món. Els trens, és clar, no eren com els d'ara aerodinàmics i silenciosos. Més aviat tiraven a gronxar-se i fer molt soroll i els passatgers arribaven al terme del viatge ben emmascarats per la fumarada de la locomotora de carbó, sobretot després de passar el túnel del turó de Mongat. El mataroní Miquel Biada que, com molts fills del Maresme, havia estat pilot, armador i consignatari de vaixells, es proposà d'unir amb el ferrocarril la seva ciutat amb Barcelona i, juntament amb en Josep M^e

Roca demanà a l'Estat la concessió per posar en marxa el seu projecte. Encarregà a uns enginyers anglesos el traçat del carril i el 1845 aconseguí que comencessin els treballs, enmig de l'escepticisme i la desconfiança de gairebé tothom. Aquesta actitud de la majoria de la gent féu que l'empresa topés amb molts entrebancs i li costà de reunir els capitals necessaris. Per això va haver d'acudir als anglesos, que més receptius perquè ja coneixien les possibilitats del nou mitjà de transport, aportaren bona part dels diners. En Biada, però, no va poder veure la inauguració de la línia, perquè va morir l'any 1848, molt poc abans que circulés el primer tren, que ho féu el 28 d'octubre d'aquell mateix any. D'aquesta manera Catalunya fou, com en tantes altres coses, pionera a la península d'un avenç tan important pel progrés futur.

BABAR

i els seus amics a la masia

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Acabats d'arribar, Zéfir ja fa acrobàcies.

Ara ha gumpat dalt la

-Toma-la! -crida a Artur, tot llançant-li

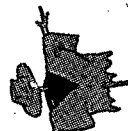
una -Molt bé, és terra!

Pom fa una ganyota: ha clavat mossegada

a una que encara no estava prou

madura! -En aquesta hi ha un cuc! -diu Flora.

-Mireu -observa Babar -, quina gràcia que fa!

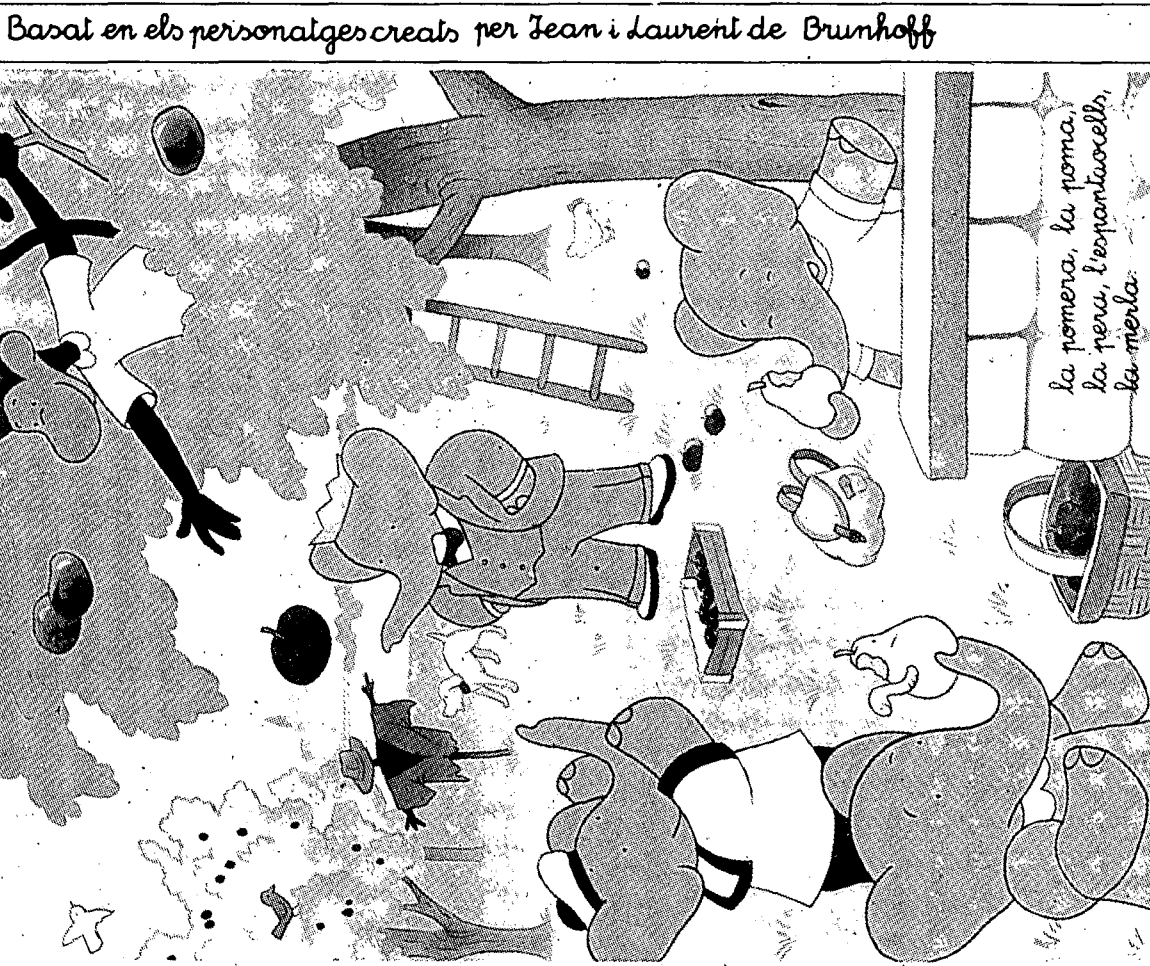

d' fa por al gos, però dalt de l'arbre,

n'hi ha un que no li té cap mena de por:

és la que pica la fruita madura.

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

MISCELANIA

1.

2.

D'ENTRE AQUESTES AUS
N'HI HA UNA QUE ÉS
UNA GRAN PESCADORA.
TROBA-LA.

3.

4.

SOLUCIÓ:

LA Nº5. ALIGA PESCADORA

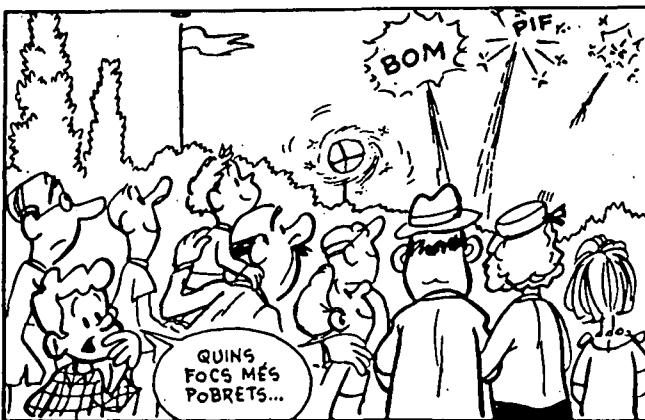

5.

6.

EN QUIMET TRAPELLA

Cafari LORENÇ

